

O Izajaš

¹ O videňje, savo dikhla o Izajaš, le Amosokro čhavo, pal e Judsko the pal o Jeruzalem, sar andre Judsko kralinenas o Uziaš, o Jotam, o Achaz the o Chizkija*.

O Izrael pes ačhavel le RAJESKE

² Šun, ņebona! Šun, phuvije!

Bo o RAJ phenel:

„Le čhaven likerdom avri a barardom,
ale on pes mange ačhade.

³ O volos prindžarel peskre gazdas
a o somaris džanel o valovos,
khatar les leskro raj karminel,
ale o Izrael oda na džanel;
mire manuša na achalon.“

⁴ Vigos le binošne narodoske;
le manušenge, pre save hin pherdo vini,
le potomkenge le nalače manušengre,
le čhavage, so keren falošne!
Omukle le RAJES,
tele dikhle le Izraeloskre Svete Devles,
calkom pes lestar visarde het.

⁵ Kaj tumen mek te marel,
te mek furt tumen vzburinen?
Calo tumaro šero hino dukhado;
calo tumaro jilo hino slabo.

* **1:1** Andre varesave prekladi hin leskro nav Ezechiaš.

6 Nane pre tumende nič sasto,
le šerestar dži o peti žuže modrini,
jazvi the otkerde rani,
save nane obžuzarde aňi sphandle
aňi makhle le olejoha.

7 Tumari phuv hiňi pušta,
tumare fori hine labarde avri;
tumaro ulipen chan avri o cudzinci
angle tumare jakha;
o cudzinci zňičinde e phuv.

8 O Jeruzalem hino omuklo
sar e budkica andre viňica,
sar e chatkica pre ogurkengri maľa,
sar o obklučimen foros.

9 Te amenge o Nekzoraleder RAJ
na muklahas varesave manušen te dživel,
ulamas sar e Sodoma the e Gomora.

10 Tumen rajale, so san sar o raja andre Sodoma,
šunen o lav le RAJESKRO!

Manušale, so dživen avke sar andre Gomora,
šunen, so tumen sikavel amaro Del!

11 „Pre soste mange anen ajci but obeti?“
phenel o RAJ.

„Imar som prechalo le labarde bakrane obe-
tendar,

le thule dobitkoskre žirostar;
nane mange pre dzeka o rat le bikengro,
le bakrengro the le capengro.

12 Ko tumen vičinda,
hoj tumen te aven te sikavel angle miro muj?
Ko tumendar kamel,

- hoj furt te phiren pal mire chramoskre
dvori?
- 13 Ma anen mange imar o zbitočna obeti!
Džungliľa mange tumaro kadidlos,
o inepos le Neve čhoneskro, o šabat
the tumare zhromažđeňja.
Našti avri ačhav o nalačhipen
andre tumaro zhromažđeňje!
- 14 Tumare oslavi pro nevo čhon the inepi
andral calo jilo našti avri ačhav;
anen mange o pharipen,
zuňindom len imar.
- 15 Sar ke ma hazdena o vasta andre modlitba,
me phandava andre mire jakha;
kajte tumen but modlinena,
me na šunava,
bo pre tumare vasta hin pherdo rat.
- 16 Obžužaren tumen a aven žuže!
Len het tumare nalače skutki pašal mire
jakha!
Preačhen te kerel o nalačhipen!
- 17 Siklon te kerel o lačo.
Dodikhnen, hoj pes te kerel o spravodlišagos!
Pomožinen olenge, ko hine strapimen,
vaš e širota pro sudos rušen
a zaächen vaš e vdova!“
- 18 „Aven akana, vakeras peske pal ada!“
phenel o RAJ.
„Kajte ulehas tumare bini lole sar o šarlat,
parňona avri sar o jiv;
kajte ulehas lole sar o lolo pochtan,
parňona avri sar e vlna.
- 19 Te kamena a te man šunena,

chana o lače dari la phuvakre.
 20 Ale te na kamena
 a ačhavena tumen mange,
 avena murdarde la šablaha.
 Me, o RAJ, oda phendom.“

O Jeruzalem hino binošno foros

21 Sar šaj le pačivale forostar ačhiła lubni?
 Varekana sas andre pherdo čačipen;
 bešelas ode o spravodlišagos,
 ale akana ode bešen o vrahi.
 22 Salas sar o rup,
 ale akana na mos nič.
 Salas sar e lači mol,
 ale akana hiňi mišimen le paňeha.
 23 Tire raja hine vzburenci
 a likerem pes le zbujňikenca;
 lenge savorenge džal pal o prepočiňiben
 a rado prilen o dari;
 vaš o široti na zaačhen pro sudos
 a le vdovengro pripados aňi na šunen.

24 Vašoda phenel o Raj, o Nekzoraleder RAJ,
 o Zoralo Del le Izraeloskro:
 „Vigos! Mukava avri miri choľi pre ola, ko pre
 ma džan,
 a pomstina va man mire nepřijatelenge.

25 Nacirdava pre tute miro vast;
 obžužarava tut tira melatar la jagaha;
 lava tutar avri savoro nažužipen.

26 Dava tut pale kajse sudcen, sar tut sas
 varekana,
 kajse radcen, sar tut sas čirla.
 Palis tut vičinena Spravodljivo foros,

o Pačivalo foros.“

27 O RAJ cinela avri o Sion le čačipnaha
a olen, ko keren pokañje, le
spravodlišagoha.

28 Ale o vzburenci the o binošna ena zničimen!
Ola, ko omuken le RAJES, merena.

29 „Ladžana tumen vaš o posvetna dubi,
pal save tumenge igen džalas;
loľona avri ladžatar vaš o zahradi,
save tumenge kidňan avri pro lašariben.

30 Avena sar o dubos,
pal savo peren tele o prajti,
sar e zahrada bi o paňi.

31 O zoralo manuš ela sar o phus
a leskri buči sar e iskra;
soduj labona jekhetane
a ñiko lengri jag na murdarela andre.“

2

O verchos le RAJESKRO

¹ Kada hin lav, savo priiľa o Izajaš, le
Amososkro čhavo, andro viđeñje pal e Judsko
the pal o Jeruzalem.

² Andro posledna dživesa
ela o verchos le RAJESKRE Chramoskro za-
thodo zorales;
ela nekučeder le verchendar
a barardo upral savore brehi
a savore narodi ke leste džana prudoha.

³ But manuša avena a phenena:

„Aven džas upre pro verchos le RAJESKRO,
andro Chramos le Jakoboskre Devleskro,
hoj amen te sikavel peskre droma
a hoj te phiras pal leskre chodňiki.“

Bo andral o Sion avela avri o zakonos
a o lav le RAJESKRO andral o Jeruzalem.

⁴ Ov rozsudzinela maškar o narodi the maškar o
but nipi.

Akor peske prekerena o šablí pro motiki
a o kopiji pro vinarika čhura.

O narodos pro narodos na hazdela e šablá
a imar pes na sikavena te marel.

⁵ Aven, čhavale le Jakoboskre,
phiras andro švetlos le RAJESKRO!

O Džives le RAJESKRO

⁶ Tu, RAJEJA, odčhídal tutar tire manušen,
le Jakoboskre potomken.

Bo hin len pherdo vražňika pal o vichodos
a veštci sar le Filištíncen;
spojinen pes le cudzincengre čhavenca.

⁷ Andre lengri phuv hin pherdo rup the somnakaj
a nane koňec lengre barvalipnaske;
andre lengri phuv hin pherdo graja
a nane koňec lengre verdanenge.

⁸ Andre lengri phuv hin pherdo modli
a klaňinen pes oleske, so kerde peskre vas-
tenca,
oleske, so kerde peskre anguštenca.

⁹ Ale akana ena o manuša pokorimen,
sako ela poňižimen.
Tu lenge ma odmuk!

- 10 Dža andre skala, garuv tut andro prachos
daratar anglo RAJ,
angle leskri kraliko slava.
- 11 O barikane jakha ena pokorimen,
o baripen le manušengro ela teledikhlo;
ča o RAJ ela barardo andre oda džives.
- 12 Oda džives le Nekzoraledere RAJESKRO
ela pre savore pišna the barikane
a the pre ola, ko pes lidžan upre,
bo akor ena ponižimen.
- 13 Oda džives ela pre savore cedri andro
Libanon,
uče a barikane,
pre savore dubi andro Bašan,
- 14 pre savore uče verchi,
pre savore barikane brehi,
- 15 pre savore bare veži,
pre savore barune muri,
- 16 pre savore bare lođi,
a the pre savore nekšukareder lodki.
- 17 Pokorimen ela o baripen le manušeskro
a ponižimen ela o lašariben le manušengro;
ča o RAJ ela barardo andre oda džives
¹⁸ a o modli calkom našlona.
- 19 Denašena andro jaskiņi la skalakre
the andro cheva tel e phuv
daratar anglo RAJ,
angle leskri kraliko slava,
sar ušćela, hoj te daravel avri e phuv.
- 20 Andre oda džives o manuša čhivena het
le krtkenge the le ņetopierenge
peskre rupune the somnakune modli,

- saven peske kerde, hoj pes lenge te klañinen.
 21 Garuvena pes andro cheva andro skali,
 andro pukimen bare bara
 daratar anglo RAJ,
 angle leskri kraliko slava,
 sar uštela, hoj te daravel avri e phuv.
- 22 Ma muken tumen pro manuš,
 kaskro dživipnaskro dichos hin ča andro
 nakh!
 Se ov tumenge naši pomožinel!

3

O sudos upral o Jeruzalem the upral e Judsko

- 1 Dikh, akana o Raj, o Nekzoraleder RAJ,
 lel het andral o Jeruzalem the andral e
 Judsko
 savoro, pre soste pes o manuša muken:
 savoro chaben the savoro pañi,
 2 le hrdinen the le slugaden,
 le sudcen the le proroken,
 le vražņiken the le phurederen,
 3 le velitelen upral o penda (50)
 the le manušengre vodcen,
 le radcen the olen, ko džanen te vražinel,
 a the olen, ko džanen te čarinel.
- 4 „Kerava le terne čhavorendar lengre rajen
 a lidžana len o cikne čhavore.“
- 5 O manuša trapinena jekh avres,
 o murš džala pro murš,
 o susedas pro susedas.

O terno ušćela upre pro phureder,
 a ko na mol nič, pre oda,
 kas hin bari pačiv.

6 Andre ola dživesa vareko chudela peskre
 phrales
 andro kher le dadeskro a phenela:
 „Tut hin plaštos, av amaro vodcas
 a vladñin upral kala kopa šmeci!“

7 Ale oda phral odphenela kavke:
 „Me tumenge na sphandava o rani.
 Nane man andro kher aňi chaben aňi gada;
 ma keren mandar vodcas upral o manuša!“

8 O Jeruzalem hino zničimen,
 e Judsko perel tele,
 bo džan pro RAJ
 peskre lavenca the skutkenca
 a ačhaven pes leskra slavake.

9 Dičhol lenge pro muja, hoj hine binošna;
 presikaven pes le binenca avke sar e
 Sodoma,
 a na garuven len andre.

Vigos lenge!
 Bo korkore peske keren e bibach!

10 Phenen le spravodlivenge,
 hoj lenge ela mištes;
 on radisałona olestar,
 so chudena vaš peskre lačhe skutki.

11 Ale vigos le nalačhenge!
 Na ela lenge mištes!
 O nalačhipen, so kerenas avrenge,

pes kerela the lenge.

- 12 Mire manušen trapinen o terne čhavore
a o džuvľa upral lende vladņinen.
Manušale mire, tumare vodci tumen lidžan
avrether,
hoj te na džanen, pal savo drom te džal.
- 13 O RAJ uštel, hoj te zalel o than pro sudos;
hazdel pes upre, hoj te sudzinel o narodi.
- 14 O RAJ chudel te sudzinel le phurederen
the le vodcen peskre manušendar a phenel:
„Tumen zničindan miri viņica!
Oda, so ilan le čore manušeske,
hin tumende andro kher.
- 15 Soske trapinen mire manušen
a kikiden o muja le čoreng?“
phenel o Adonaj, o Nekzoraleder RAJ.
- 16 O RAJ phenel:
„O čhaja le Sionoskre pes lidžan upre,
phiren peske a barikanes nacirden o meņa,
pricirden le muršen le jakhenca,
phiren lubikanes a o lancici pro pindre lenge
čerkinen.
- 17 Vašoda o Raj dela le Sionoskre čhajen o
phukņa andro šere,
o RAJ kerela, hoj te ačhen bi o bala.“
- 18 Andre oda džives lenge o RAJ lela tele o
šukar šperki pal o pindre, o ozdobi pal o šere, o
lancici andral o meņa,
19 o čeņa, o naramki, o šlajera,

20 o turbani, o lancici pal o pindre, o stužki, o parfumi, o talizmani,

21 o angrusa, o čeña andral o nakh,

22 o šukar gada, o plašti, o khosne, o taškici,

23 o gendala, o sane gadora, o čelenki the o šali.

24 Na voñinena šukares, ale khandena,
na ena phandle le sirimoha, ale le lanoha;
na ela len kolmimen bala, ale lango šero,
na ela pre lende o šukar gada, ale o gada le
gonestar,

lengro šukariben ela čerimen pro avril-
abardo znakos.

25 Tire murša ena murdarde la šablaha
a tire hrdini perena andro mariben.

26 O brani le Sionoskre ena andre žala the andro
pharipen;

O foros ela sar e džuvli, so peske bešla pre
phuv,

bo našađa savoro, so la sas.

4

1 Andre oda džives efa džuvlija chudena jekhe
muršes

a phenena:

„Chaha peskro chaben

a uraha peskre gada -

ča domuk, hoj pes te vičinas pal tiro nav.

Le pal amende tele e ladž!“

O Konaricis le RAJESKRO

2 Andre oda džives ela le RAJESKRO Konaricis
pro šukariben the pre slava a o ulipen la

phuvakro pro baripen the pre pačiv olenge, ko ačhena te dživel andro Izrael.

³ Olen, ko predživena andro Sion a ačhena andro Jeruzalem, vičinena sveta, sakones, ko hine zapisimen andro Jeruzalem, hoj ode te dživen.

⁴ O RAJ khosela tele o khandipen pal o čhaja le Sionoskre a le sudoskre duchoha the le jagale duchoha obžušarela o Jeruzalem le ratestar.

⁵ Avke o RAJ kerela upral o verchos Sion the upral ola, ko pes ode zdžan, dživese e chmara le thuvestar a rači e jag, so labol. Odi slava učharela andre savoro sar streškica.

⁶ Dživese andro tačipen oda ela o stanos pro ciños a o than, kaj pes garuvena la balvajake the le brišindeske.

5

E gili pal e viñica

¹ Gilavava oleske, kas kamav,
miri kamibnaskri gili pal leskri viñica:
Oles, kas kamav, sas e viñica pro verchos,
kaj barol but ulipen.

² Prekopaliñda la, kidña andral avri o bara,
sadziñda andre o nekfeder viñičis,
maškaral ačhađa e veža,
a andre skala randla avri o lisos.
Palis užarelas, hoj leske barola lačo hroznos,
ale barolas leske ča šutlo the nalačo.

³ „Avke akana, tumen manušale,
so bešen andro Jeruzalem the andre Judsko,
rozsudzinen maškar mande
the maškar miri viñica!

⁴ So buter mek šaj kerđom prekal miri viñica
 sar oda, so kerđom?
 Užaravas, hoj mange barola lačo hroznos,
 akor soske mange barila ča šutlo the
 nalačo?
⁵ Akana tumenge phenava,
 so kerava mira viñicaha:
 Lava tele lakri ohrada,
 hoj la te zñičinen;
 čhivava tele lakro muros,
 hoj pal late te uštaren.
⁶ Kerava latar e pušťa;
 na strihinava la
 aňi na prekopaľnava.
 Barona upre o kolaka the o pichlača
 a le chmarenge prikazinava,
 hoj upre te na den o brišind. “

⁷ Se e viñica le Nekzoraleder RAJESKRI,
 hin o kher le Izraeloskro
 a o manuša andral e Judsko hin leskro sados,
 andre savo thovel o baripen.
 Užarelas o čačipen pro sudos,
 ale dikh, o murdaripen;
 užarelas o spravodlišagos,
 ale dikh, o viskišagos pre pomoca.

Vigos le nalačhenge

⁸ Vigos tumenge, ko peske skiden o khera paš o
 khera,
 o mali paš o mali avke,
 hoj imar nane than
 a ča tumen ačhen te dživel
 andre odi phuv.

- 9 Andro kana mange šundol
o lav le Nekzoraleder RAJESKRO:
„Čačo, but khera ačhena rozburimen;
ňiko na bešela andre ola bare the šukar
khera.
- 10 La viñicatar, sava hin štar hektari, ela ča
bišuduj (22) litri mol
a andral o deš košara semena ela ča jekh
košaris pšeňica.“
- 11 Vigos olenge, ko imar sig tosara straden te pijel
e mol
a pijen džiči rači, medik nane kore mate.
- 12 Pre lengre oslavi hin e citara,
e harfa, e bubna, e flauta the e mol,
ale pal o skutki le RAJESKRE lenge na džal
a na dikhen pre buči leskre vastengri.
- 13 Vašoda ena mire manuša zaile,
bo chibalinel lenge o prindžaripen;
lengre raja merena bokhatar
a okla manuša merena smedostar.
- 14 Vašoda o Šeol* phundravela peskro kirlo
a otkerela calo peskro muj;
džana andre o raja the okla manuša,
so keren vika a oslavinen.
- 15 Avke ena o manuša pokorimen,
sako ela poňižimen
a o barikane ena teledikhle.
- 16 Ale o Nekzoraleder RAJ ela paš o sudos
barardo;
o spravodliva skutki le Svete Devleskre
sikavena, hoj hino sveto.

* 5:14 Oda hin o than, kaj hine o mule.

- 17 Akor pes o bakrore pašinena
sar te pre peskri čar;
o ovečki pes čalarena
maškar o zburimen khera le barvalengre.
- 18 Vigos olenge, ko cirden o binos
le lanenca, save hine kerde le klamišagostar,
a ko pal peste cirden o nalačhipen sar o
vožikos.
- 19 Vigos olenge, ko phenen:
„Mi sidarel o Del,
mi kerel sig peskri buči,
hoj la te dikhas!
Mi ačhel pes oda,
so o Sveto le Izraeloskro kamel te kerel,
bo kamas oda te džanel!“
- 20 Vigos olenge,
ko pro nalačo phenen lačo a pro lačo
nalačo,
kaske hin o kalipen sar o švetlos a o švetlos sar
kalipen,
kaske hin o kirko gulo a o gulo kirko.
- 21 Vigos olenge, ko hine godaver angle peskre
jakha
a korkore angle peste pes šunen, hoj
achaŕon.
- 22 Vigos olenge, ko hine hrdini te pijel mol,
ko pes lašaren, sar pijen o zoralo pijiben,
- 23 ko vaš o love ospravedlñinen le binošnes,
a le ñevinnenge len o spravodlišagos!

O sudos vaš o nalačhipen

24 Vašoda avke sar o jagale plameña zlabaren o plevi

a sar o phus našlol andro plameña,
avke kirňola lengro koreňis

a lengri kvitka ela odphurdli sar o prachos,
bo odčhide o zakonos le Nekzoraleder RAJESKRO
a poceneinde o lava oleskre,
ko hino Sveto le Izraeloskro.

25 Vašoda rozlabila e choli le RAJESKRI pre
peskre manuša;
nacirdña pre lende peskro vast a demađa
len.

O verchi razisalona
a pro ulici ena o mule manuša sar šmeci.

Ale the avke mek pes na visarel leskri choli
a leskro vast ačhel nacirdlo.

26 Palis kerela la zastavaha le narodenge, so hine
dur;
piskinela pre lende, hoj te aven pal o agora
la phuvakre,
a dikh, on aven sig, igen sig.

27 Ńiko lendar nane strapimen
a Ńikaske na poddžan o pindre,
ňiko na sovel aňi na driminel,
ňikaske na phundrol o sirimos pašal o per
a Ńikaske na čhindol o sirimocis pre san-
dalka.

28 Lengre šipi hine ostra,
savore luki nacirdle,
o kopita le grajengre sar o kremeňis
a o kereki pro verdan sar bari balvaj.

29 Keren vika sar o levos,
šundol len sar le terne leven;

vrčinen, sar chuden peskri korist,
 lidžan la het a niko la našti zachrañinel.
 30 Andre oda džives upral o Izrael hučinena,
 avke sar hučinel o moros.
 Te vareko dikhela pre phuv,
 dikhela ča kalipen the pharipen!
 Mek the o kham kaŀola andre le chmaren-
 dar!

6

O videñje le Izajašiskro pal o RAJ

¹ Andre oda berš, sar muŀa o kralis Uziaš, dikhŀom le Rajes te bešel pro učo tronos, so hino uprehazdlo, a o agora leskre ruchoskre pherdžarenas o Chramos.

² Upral leste sas o serafini. Sakones sas po šov kridli: duje kridlenca peske garuvenas o muj, dujenca peske garuvenas o pindre a okle dujenca lecinenas.

³ Jekh avreske vičinenas:
 „Sveto, sveto, sveto,
 hin o Nekzoraleder RAJ!

Leskri slava pherdžarel caŀi phuv!“

⁴ Ola vikatar, so vičinenas, razisaŀile o prahi le vudareskre a o Chramos pes pherdžarda le thuveha.

⁵ A phendom: „Vigos mange! Som našado, bo som murš le nažuže vuštenca a bešav paš o manuša, saven hin nažuže vušta, a mire jakha dikhle le kralis, le Nekzoraleder RAJES.“

⁶ Akor ke ma priləcinda jekh le serafinendar a andro vast les sas o jagalo angar, savo iŀa le klieštencia pašal o oltaris.

⁷ Ole angareha pes chudña mire vuštendar a phenda: „Dikh, kada pes chudña tire vuštendar, tiri vina našliła a tiro binos tuke hino odmuklo.“

O Izajaš hino avrikidlo

⁸ Pałis šuñdom o hangos le RAJESKRO, savo mange phenda: „Kas bičhavava? Ko džala vaš amenge?“

A me phendom: „Dikh, kade som, bičhav man!“

⁹ Phenda: „Dža a phen kale narodoske:
,Te šunel šunena, ale nič na achalona,
te dikhel dikhena, ale nič na dikhena!‘

¹⁰ Ker kale manušenje o jile zorale,
zaker lenge o kana a phand lenge o jakha,
hoj le jakhenca te na dikhen,
le kanenca te na šunen
a le jilenca te na achalon,
hoj pes te na visaren a te na saston avri.“

¹¹ Phendom: „Dži kana mek Rajeja?“

Ov phenda:

„Dži akor, medik na ena o fori rozburimen the bi
o manuša
a o khera omukle;
medik cali phuv na ela zničimen.“

¹² O RAJ ligenela le manušen dur
a e phuv ačhela calkom zamukli.

¹³ Kajte andre phuv ačhela ča jekh manuš
dešendar,
ela pale avrilabardi.

Ale avke sar o posvetna stromi, o terebint the o
dubos,
pal save ačhen o kmeňi, sar len čhinen tele,

avke ačhela o sveto potomkos sar o kmeňos andre phuv.“

7

O Izajaš bičhado ko krališ Achaz

¹ O krališ Recin andral o Aram the o izraeliko krališ Pekach, le Remalijoskro čhavo, avle pro mariben pro Jeruzalem akor, sar kralinelas andre Judsko o Achaz, saveskro dad sas o Jotam a papus o Uziaš. Ale na birinenas les te domarel.

² Sar avle te phenel le Achazoske le judske kraliske: „O Aramejčana zaile o Efrajim,“ akor avke predarandila leskro jilo the o jile leskre manušengre, sar o stromi razisałon la balvajatar.

³ Palis o RAJ phenda le Izajašiske: „Le tuha tire čhas le Šear-Jašub* a dža pal o krališ Achaz. Arakheha les pro drom, khatar pes džal pre mała, kaj pes rajbinel o gada; pro koñec le žlaboskro, so džal le Uprune ribňikostar.

⁴ Phen leske: „Av opatrno! Mi el tut smirom! Te na tuke slabisałol o jilo ole duje zlabarde thuvale klacikendar. Ma dara tut le Recinoskra the le Aramoskra bara chołatar the le Pekachostar, le Remalijoskre čhastar.

⁵ O Aram, o Efrajim the o čhavo le Remalijoskro pes dovakerde pre tute a phende peske:

⁶ „Aven džas pre judsko phuv a daravas la avri! Dochudaha la prekal peste a keraha kraliske le Tabeeloskre čhas!“ ‘

⁷ Ale vašoda kada phenel o RAJ, o Adonaj:

* **7:3** Ola, ko ačhena te dživel, avena pale.

„Kada pes na ačhela;
na ela oda avke,

⁸ bo o šero le Aramoskro hino o Damašek
a o šero le Damaškoskro hin ča o Recin!

Pal o šovardeš the pandž (65) berš
ela o Efrajim avke zničimen,
hoj imar na ela narodos.

⁹ O šero le Efrajimoskro hin e Samarija
a o šero la Samarijakro hin o čhavo le
Remalijoskro!

Te na avena zorale andro pačaben,
ta na obačhena! “

O Immanuel

¹⁰ O RAJ mek phendá le Achazoske:

¹¹ „Mang tuke o znameňje le RAJESTAR, tire
Devlestar. Či oda ela o znameňje dži telal andral
o Šeol abo dži upral andral o ňebos!“

¹² Ale o Achaz phendá: „Na mangava aňi na
pokušinava le RAJES.“

¹³ Palis o Izajaš phendá: „Šunen, čhavale le
Davidoskre! Či tumenge nane dos te trapinel le
manušen, soske trapinen mek the mire Devles?

¹⁴ Vašoda korkoro o Raj tumen dela znameňje:
Dikh, e pačivali džuvli ačhela khabňi, ulola lake
čhavoro a dela leske o nav Immanuel†.

¹⁵ Chala o čhil the o medos, save leske po-
možinena te odčhivel pestar o nalačo a te kidel
peske avri o lačo.

¹⁶ Bo sigeder, sar oda čhavoro džanela te
odčhivel pestar o nalačo a te kidel peske avri o

† 7:14 Oda hin: o Del amenca.

lačho, ela o phuva kale duje kralengre, savendar tut daras, omukle.

¹⁷ O RAJ anela pre tute, pre tire manuša the pre tire dadeskri famelija ajse dživesa, save mek na sas akorestar, kanastar pes o Efrajim oddelinda pašal e Judsko – ov anela le asirike kralis.“

¹⁸ Andre oda džives o RAJ piskinela pro muchi, save hine dži pro koñec le pañengro andro Egipt, the pro včeli, save hine andre Asirija.

¹⁹ Avena savore a bešena andro avrišuke dolini, andro pukimen skali, andro savore kraki the pre savore maši.

²⁰ Andre oda džives peske o Raj mangela e britva pašal o Euftrat, le asirike kralis, hoj te holinel o bala pal o šere the pal o tela; mek the o bradi lenge strihinela.

²¹ Andre oda džives peske o manuš likerela jekha gurumñora the duje bakroren.

²² A vašoda, hoj anena but thud, ela les te chal but čhil. Sako, ko ačhela andre odi phuv te dživel, chala o čhil the o medos.

²³ Andre oda džives pes čerinela pro kołaka the kraki dojekh than, kaj hin ezeros viñična kmeñi, so mon ezeros rupune.

²⁴ O manuša ode phirena te lovinel le šipenca the le lukenca, bo pre cali phuv barola ča kołaka the kraki.

²⁵ Pre ñisavo brehos, kaj hin lači čik pro ulipen, na džaha, bo daraha tut le kołakendar the le krakendar. Ačhela lendar o than, pre savo pes tradel o dobitkos a pal savo uštaren o bakrore.

8

O čhavo le Izajašiskro pro znameněje

¹ O RAJ mange phendā: „Le bari tabuľa a pisin pre late avke, hoj pes te del te pregenel: Občoraren sig – Čoren sig*!“

² Avke vičindom mange le rašas Urijah the le Zecharijah, le Jeberechijoskre čhas – le švedken, pre save pes šaj mukel.

³ Sar gelom paš miri romňi, savi sas prorokiňa, ačhila khabňi a uliľa lake muršoro. O RAJ mange phendā: „De leske nav ‚Občoraren sig – Čoren sig‘!“

⁴ Mek angloda, sar o čhavoro džanela te vičinel: ‚Dado miro, mamó miri!‘, ena o bar-valipena andral o Damašek the o čorde veci andral e Samarija ligende anglo asiriko kralis.“

O asiriko kralis avel

⁵ O RAJ mek mange phendā kala lava:

⁶ „Vašoda, hoj o manuša andral e Judsko pestar odčhide

o paňa le Šiloachoskre, so džan cichones,
a radisaľon le kralistar Recin
the le kralistar Pekach†,

⁷ vašoda, dikh, o Raj anela pre lende
le asirike kralis caľa leskra zoraľa armadaha
avke sar o zorale the o bare paňa le Eu-
fratoskre.

O paňi pes hazdela upre a prečuľala;
avela avri pal peskro than;

⁸ predžala prekal e Judsko,

* **8:1** E hebrejiko čhib: Maher-Šalal-Chaš-Baz † **8:6** E hebrejiko čhib: o čhavo le Remalijoskro

začhivela les le pañeha dži e meň.
 Leskre‡ nacirdle kridli učarena andre
 cali tiri phuv, ó Immanuel!“

9 Zdžan tumen, narodale, ale daran tumen§;
 šunen savore phuva, so san dur!

Uren pre tumende e vizbroj,
 ale daran tumen,
 uren pre tumende e vizbroj,
 ale daran tumen!

10 Pripravinen tumenge o plani,
 ale na ačhena pes;
 dovakeren tumen,
 ale na avela tumenge oda avri,
 bo o Del hino amenca*.

11 Avke peskra bara zoraha mange o RAJ
 phenda, hoj te na džav kale manušengre
 dromeha. Phenda:

12 „Ma phenen pre varesoste,
 hoj oda hin nalače plani ča vašoda,
 bo o manuša phenen, hoj oda hin nalače
 plani.

Ma daran tumen olestar, sostar pes on daran,
 aňi ma izdran!

13 Ale le Nekzoraleder RAJES den pačiv sar
 Svetones;
 lestar pes kampil te daral a te izdral!

14 Ov ela o sveto than;
 ale the prekal o Izrael the prekal o Juda
 oda ela o bar, pre savo perena,

‡ 8:8 Abo: le Devleskre § 8:9 Abo: avena phagerde pro kotora

* 8:10 E hebrejiko čhib: Immanuel

the e skala, kaj pes o manuša demena;
ov ela e sita the e pasca prekal o manuša
andro Jeruzalem.

15 But dženenge poddžala o pindre pre leste,
perena a phadžona,
perena andre pasca a zachudena pes.“

16 Stražin oda, pal soste tuke svedčindom,
a doliker oda, so tut sikađom,
maškar mire učeņika.

17 Užarava pro RAJ,
savo peske garuđa o muj anglo potomki le
Jakoboskre;
mukava man pre leste.

18 Kade som me the o čhave, save man diņa
o RAJ. Sam andro Izrael pro znameņje le Nekzo-
raleder RAJESTAR, savo bešel pro verchos Sion.

19 A te tumenge o manuša phenena: „Do-
phučen tumen le mulengre duchendar the
le vražņikendar, so šepkinen the šuškinen.“
Odphenen lenge: „Či na kamlehas o manuša
te phučel peskre Devlestar? Soske phučen le
mulendar pal ola, ko dživen?“

20 Phučen le Devlestar pal o sikaviben the pal
o svedectvos. Te o manuša na vakerena avke,
sar phenel o lav, akor hine andro kalipen.

21 Predžana e phuv andro pharipen the andre
bokh. A sar ena igen bokhale, cholisaļona a
chudena te košel peskre kralis the peskre Devles.
Či dikhena upre

²² abo dikhena tele pre phuv, dikhena ča o trapišagos the o kalipen. Ena čhide avri andro baro kalipen.

²³ Ale imar na ela kalipen olen, ko sas andro pharipen. Angloda sas o phuva Zebulun the Naftali teledikhle, ale palis ov dela pačiv kale phuven, le Bare morostar dži pre aver sera pal o Jordan, the la Galileja, kaj bešen o cudzinci.

9

O muršoro amenge ulol

¹ O manuša, so phirenas andro kalipen,
dikhle baro kham;
olenge, ko dživenas andre odi phuv andro baro
kalipen,
avla avri o kham.

² Rozbarardal o narodos
a kerdal lenge baro radišagos.

Radisalon tutar,
avke sar pes radisalol la žatvatar;
avke sar pes o slugada radisalon,
sar peske rozdelinen e korist.

³ Bo phaglal o jarmos, so len bandarelas,
e paca, so len marelas pal o dumo,
the o prutos olengro, ko len trapinenas,
avke sar oda kerdal andre oda džives,
sar domardal le Midijanen.

⁴ Savore slugadengre kamašli,
savenca pes džal andro mariben,
the savore gada močimen andro rat
ena zlabarde a labona andre jag sar kašta.

⁵ Bo ulila amenge o muršoro,
o čhavoro amenge hin dino;

ov ela amaro vladcas
 a leskro nav ela
 o Užasno Radcas, o Zoralo Del,
 o Večno Dad, o Raj le Smiromoskro.
⁶ Leskri vlada furt barola
 a leskro smirom šoha na preačhela.
 Vladñinela pro tronos le Davidoskro
 the andre leskro krališagos,
 savo ačhavela a zathovela
 pro čaćipen the pro spravodlišagos,
 akanastar dži pro furt.
 E Horlivost le Nekzoraleder RAJESKRI ada
 kerela.

O RAJ marel le Izrael

⁷ O Raj phenda o sudos pro Jakob
 a avela oda pro Izrael.
⁸ Dodžanena pes oda savore manuša andral o
 Izrael,
 o Efrajim the o manuša andre Samarija,
 save andre peskro baripen
 the zacato jilo phenen:
⁹ „O khera le cehendar pele tele,
 ale ačhavaha len le barune kvadrendar;
 o figovñika čhinde tele,
 ale pre lengro than sadzinaha o cedri.“
¹⁰ Ale o RAJ anela pre lende lengre ñeprijateľen,
 le kralis Recin,
 a kerela upre olen, ko pre leste džan.
¹¹ O Aramejčana le vichodostar a o Filištinci le
 zapadostar
 phundrade peskre muja, hoj te chan tele le
 Izrael,

ale the andre kada savoro le RAJESKRI choli mek
 na visalol het
 a leskro vast hino furt nacirdlo.

12 Ale o manuša na visalile ko Del, savo len
 marelas,

a na rodenas le Nekzoraleder RAJES.

13 Vašoda o RAJ tel jekh džives odčhanela le
 Izraeloske
 o šero the o chvostos; o konaricis la pal-
 makro the e trstina.

14 O vodci the ola, kas hin pačiv, hine o šero,
 a o prorokos, so sikavel klamišagos, hino o
 chvostos.

15 Kala vodci lidžan le manušen avrether
 a ola, kas on lidžan, hine našade.

16 Vašoda le Rajeske nane pre dzeka lengre terne
 manuša
 a nane leske pharo vaš lengre široti the
 vdovi,

bo savore hine bijedevleskre the nalačhe
 a savore muja vakeren o diliņipen.

Ale the andre kada savoro le RAJESKRI choli mek
 na visalol het

a leskro vast hino furt nacirdlo.

17 Bo o nalačhipen labol sar jag,
 so zlabarel o kolaka the o trņi,
 a labarel avri o kraki andro veš avke,
 hoj džal o baro thuv.

18 E choli le Nekzoraleder RAJESKRI labarel e
 phuv

a leskre manuša hine sar o kašta pre jag;
 ņikaske nane pharo vaš peskro phral.

19 Danderen pre čači sera, ale na čalon,
 abo chan pre bałogņi sera, no ačhen
 bokhale;

sako chal o mas pal peskre čhave.

²⁰ O Menaše chal le Efrajim a o Efrajim le Menaše
a soduj džene džan pro Juda.

Ale the andre kada savoro le RAJESKRI choli mek
na visalol het
a leskro vast hino furt nacirdlo.

10

¹ Vigos olenge, ko den avri o načačipnaskre
zakoni,

the olenge, ko pisinen o prikazi,
hoj te trapinen le manušen;

² hoj le čorendar te len o pravos pro sudos,
a mire trapimen manušendar te odlen o
spravodlišagos;

hoj le vdovendar te keren peskri korist
a le široten te občoraren.

³ Ale so kerena andre oda džives le trestoskro,
sar avela e bibach dural?

Ke kaste denašena, hoj tumenge te pomožinel?
A kaj mukena tumaro barvalipen?

⁴ Na ačhela lenge nič aver,
ča te bandol tele le bertenošenca,
abo te merel olenca, ko ena murdarde.

Ale the andre kada savoro le Devleskri choli mek
na visalol het
a leskro vast hino furt nacirdlo.

O sudos le Devleskro pre Asirija

⁵ „Vigos la Asirijake, savi hiñi e palica mira
cholakri;
andre lakre vasta hin o prutos mira
cholakro.

⁶ Me la bičhavav pro bijedevleskro narodos,
pre mire manuša, save man cholaren;

prikazinav lake, hoj len te zničinel a te občorarel
a hoj pal lende te uštarel sar pal e čik pro
ulici.

7 Ale o asiriko kralis oda avke na dikhel,
leskro jilo oda avke na achalol;

ov kamel te zničinel
a te murdarel avri but naroden.

8 Bo kavke lašarel pes:
,Savore mire vodci hine kraľa!

9 Domardom o fori Kalno the Karkemiš;
o fori Chamat the Arpad.
Domardom e Samarija the o Damašek.

10 Nacirdnom miro vast,
hoj te marav ola krališagi, so lašaren le
modlen,
zničindom buter modlen, sar hin andro
Jeruzalem the andre Samarija.

11 Avke sar zničindom e Samarija the lakre modli,
avke zničinava the o Jeruzalem the leskre modli.’
“

12 Sar o Raj dokerela savori peskri buči pro
verchos Sion the andro Jeruzalem, phenela:
„Marava le kralis andral e Asirija vaš savoro
leskro lašariben the savoro baripen.

13 Bo o Asirijiko kralis pes lašarelas:
,Me oda kerdom mire zorale vasteha
the mira godaha, bo som godaver.
Zrušindom o hrañici maškar o narodi
a zailom mange lengro barvalipen;
sar o zoralo bikos zničindom olen,
ko bešenias pro troni.

14 Miro vast arakhla o barvalipen le narodengro
sar o hñizdos,

a avke sar vareko skidel upre o omukle
jandre,
avke me skidavas upre savore phuva.

Ńiko man na daravelas avri le kridlenca,
aŃi na phundravelas o zobakos, hoj te
pišćinel.' "

15 Ale o RAJ phenel: „Šaj pestar o tover kerel
bareder sar oda,
ko leha čhingerel o kašta?

Šaj pes e pila lidžal upre upral oda,
ko laha rezinel?

E palica na hazdel upre le manušes,
ale o manuš hazdel upre e palica!

16 Vašoda o Del, o Nekzoraleder RAJ, bičhavela
nasvaliben
pal savo leskre thule manuša šučona avri;
leskri slava chudela te labol a labola sar igen
zorali jag.

17 O švetlos le Izraeloskro ela e jag
a o Sveto Del ela o plameŃis;
tel jekh džives zlabarela savoro,
mek až o trŃi the o koľaka.

18 O slayna veša the o ovocna sadi ena calkom
zŃićimen
avke sar o manuš, saves o nasvaliben
šučarel avri.

19 Ola stromi, so na zlabona andro veš,
ena ajci frima, hoj len the o čhavoro šaj
zgenela.“

Frima Izraeliti avena pale

20 Andre oda džives ola, ko aćhena le Izraeliten-
dar,

the ola, ko predživena le Jakoboskre potomkendar,
 pes imar na mukena pre oda, ko len marelas,
 ale čačes pes mukena pro RAJ, pro Sveto le
 Izraeloskro.

21 Ola, ko ačhena te dživel,
 ola, ko ačhena le Jakoboskre potomkendar,
 avena pale ko zoralo Del.

22 Kajte ulehas tire manuša, Izraelona, ajci but
 sar e poši paš o moros,
 ča sikra lendar avena pale.

E skaza hiñi diñi avri,
 prečuľal le spravodlišagoha.

23 O Nekzoraleder RAJ, o Adonaj, anela kadi
 skaza, so sas diñi avri,
 pre cali phuv.

24 Vašoda o Nekzoraleder RAJ, o Adonaj,
 phenel kada:

„Manušale mire, so bešen pro Sion,
 ma daran pes le Asirčanendar,
 save tumen maren la palicaha
 a hazden pre tumende o prutos,
 avke sar oda kerelas o Egipt.

25 Imar ča sikra a miri cholí pre tumende
 preačhela,
 visarela pes pre lende, hoj len te zñičinel.“

26 O Nekzoraleder RAJ len marela le bičoha,
 avke sar marelas le Midijanen paš e skala Oreb;
 a peskri palica hazdela upral o moros,
 avke sar oda kerďa andro Egipt.

27 Andre oda džives tuke lava tele

o bremenos pal o vali, so pre tu thoda e
Asirija;
lakro pharipen imar na ela pre tiri meň
a savoro ela mištes.

28 O Asirčana džan ko Ajat a predžan prekal o
Migron;
muken peske o maribnaskre zasobi andro
Michmas.

29 Predžan pal o verchengro drom a phenen:
„Andre Geba presovaha!“

O manuša andral e Rama izdran daratar,
o manuša andral e Gibe le Sauloskri de-
našen.

30 Vičin andral calo kirlo, čhaje le Galimoskri!
Šun, Lajšo! Odphen lake, Anatot*!

31 O manuša andral e Madmena denašen;
o manuša andral o Gebim pes denašen te
garuvel.

32 Mek adadžives ačhena andro Nob,
kerena le vasteha, hoj te daraven avri
le manušen pro verchos Sion,
pro brehos andro Jeruzalem.

33 Dikh, o Del, o Nekzoraleder RAJ,
čhivel tele o konara la bara zoraha.
Ola konara, so hine bare, ena čhimen tele,
a ola, so pes lašaren, ena pokorimen.

34 O kraki andro veša čhingerela le tovereha
a o Libanon perela tele peskre šukar
stromenca†.

* **10:30** Abo: Čorori Anatot! † **10:34** Abo: o Libanon čhivela
tele o Zoralo Del

11

O krališagos le Mesijašiskro

- 1 O Konaricis avela avri andral o kmeños le Izajoskro;
 andral leskre koreña barola o Konaricis, so anela ovocje.
- 2 Avela pre leste o Duchos le RAJESKRO;
 o Duchos, so les dela godi a dela leske te achalol;
 o Duchos, so leske radzinela a dela les zor;
 o Duchos, so leske dela te prindžarel le RAJES a te daral pes lestar.
- 3 Ela les radišagos andre oda, hoj šunela le RAJES;
 na sudzinela pal oda, so dikhel le jakhenca, aňi pes na rozhodňinela pal oda, so šunel le kanenca;
- 4 ale andro spravodlišagos sudzinela le čoren a čačipnaha zaačhela vaš o slaba andre phuv.
 La pacaha andral peskro muj marela e phuv a le dichoha andral peskro muj murdarela le nalačhen.
- 5 O spravodlišagos ela leskro sirimos a e vernost ela leskro pasos pašal o klubi.
- 6 O vlkos bešela le bakroreha,
 o leopardos peske pašlola paš e kozica, e gurumňori the o ľevocis chana jekhetane a o cikno čhavoro len lidžala.
- 7 E gurumňi pes pašinela le medvedziha, lengre ciknore peske pašlona paš peste a o ľevos chala o phus avke sar o volos.

8 O čavoro, so mek pijel o kolin,
pes bavinela paš e kobrakri chev
a cikno čavoro thovela o vast andre chev,
kaj hin e zmija.

9 Ņiko imar Ņikas na dukhavela
aŅi na kerela Ņič nalačo
pre calo miro sveto verchos,
bo e phuv ela pherardi le manušenca, so
prindžarena le RAJES,
avke sar o moros hino pherardo le paŅeha.

10 Andre oda džives o KoreŅis le Izajoskro ela
hazdlo upre sar e zastava prekal savore narodi.
Savore narodi pal leste džana a oda than, kaj
bešela, ela slavno.

11 Andre oda džives o Raj pale hazdela o vast,
hoj te cinel avri peskre manušen, save mek
ačhile te dživel andre Asirija, andro Egipt, andro
Patros, andro Kuš, andro Elam, andro Šinar,
andro Chamat the pro ostrovi le moroskre.

12 Hazdela upre e zastava prekal o narodi,
a skidela pale andro Izrael olen, ko sas tradle
het,
a anela pale andre Judsko olen,
ko sas odarik rozčhide pro štar seri la
phuvakre.

13 Našlola e žjarlivost le Efrajimoskri
a zničimen ena o Ņeprijateľa le Judaskre;
o Efrajim imar na žjarlinela pro Juda
a o Juda imar na trapinela le Efrajim.

14 Chučena pro dume le Filišćincenge pro zapa-
dos

a jekhetane občorarena le naroden pro vichod;
 domarena o Edom the o Moab
 a o Amončana lenge ena poddine.
 15 O RAJ šučarela avri o zaliv andro egiptsko moros
 a anela peskre vasteha e tači balvaj pro Euftrat.
 Rozđelinela les pro efta pañora avke,
 hoj pes dela te predžal pre oki sera pešones.
 16 Andral e Asirija avela avri o baro drom
 prekal leskre manuša, prekal o Izraeliti, so ode predžidile,
 ajso sar sas lengre daden akor,
 sar avle avri andral o Egipt.

12

O palikeriben andre gilí

1 Andre oda džives pheneha:
 „Palikerav tuke, RAJEJA,
 bo kajte pre ma rušehas,
 tiri choli višardal het
 a potešindal man.
 2 Dikh, o Del hin miro spaseñje,
 pačava a na darava man,
 bo miri zor the gilí hin o RAJ;
 o RAJ ačhila miro spaseñje.
 3 Radišagoha cirdena o pañi andral o chañiga,
 khatar avel tumaro spaseñje.“
 4 Andre oda džives phenena:
 „Palikeren le RAJESKE, lašaren leskro nav;
 vakeren pal leskre skutki maškar o narodi,
 phenen lenge, savo baro hin leskro nav!

5 Gilaven le RAJESKE, bo kerda igen slavn
skutki,
mi dodžanel pes pal oda calo svetos.

6 Vičin radišagostar a gilav zorales, tu, so bešes
andro Sion!
Bo o Sveto Del le Izraeloskro hino baro
maškar tute!“

13

O lav pro narodi

O lav pro Babilon

1 O prorocvos pro Babilon, savo andro viđeňje
dikhlá o Izajaš, o čhavo le Amososkro.

2 Hazden e zastava upre pro verchos,
viskinen pre lende zorales a keren lenge le
vasteha,
hoj te aven andro brani le rajengre.

3 Me prikazindom mire avrikidle slugadenge,
a vičindom mire maribnaskre hrđinen,
save radisaŕon mira slavatar,
hoj te maren olen, pre kaste som choŕamen.

4 Šundol e vika pro verchi
sar te le but manušengri!
Šundol e vika le krališagengri,
sar pes o narodi zdžan jekhetane.
Oda o Nekzoraleder RAJ pripravinel
peskre slugaden pro mariben.

5 On aven dural andral savore phuva tel o ňebos.
O RAJ peha anel o nastrojji peskra cholakre,
hoj te zničinel cali phuv.

6 Roven, bo pašes hin le RAJESKRO džives,

- avela sar e skaza le Nekzoraleder Devlestar.
7 Vašoda lenge slabisałona o vasta
a o jile lenge izdrana daratar;
8 igen predarana, zalena len o dukha the o kurči,
ela len o dukha sar la džuvľa, so ločhol;
jekh pre aver dikhena daraha
a o muja lenge lołona ladžatar.
- 9 Dikh, avel o džives le RAJESKRO;
hino strašno a avel bara cholaha,
hoj te zničinel e phuv
a te murdarel avri le binošne manušen!
10 Bo o čerčeňa pro ňebos the o suhvezdja
preačhena te švicinel,
o kham kałola andre, sar avela avri,
a o čhonoru na dela avri ňisavo švetlos.
11 Marava o svetos vaš o nalačhipen
the le bijedevleskren vaš lengre bini.
Kerava o koňec le barikane manušenca
a pokorinava o baripen le bijileskre
manušengro.
- 12 Le manušen ela avke phares te arakhel sar o
žužo somnakaj;
le nipen ela phareder te arakhel sar o
somnakaj andro Ofir.
- 13 Vašoda razinava le ňeboha
a e phuv pes čhalavela pal peskro than
angle choli le Nekzoraleder RAJESKRI,
andro džives leskra bara cholakro.
- 14 Akor sako džala pale ke peskro narodos
sar e splašimen gazela;
sar o bakrore bi o pastjeris,
sako denašela andre peskri phuv.

- 15 Olen, kas chudena, predemena,
a olen, kas zalena, murdarena la šablaha.
- 16 Le čhavoren lenge murdarena anglo jakha,
o khera lenge občorarena
a le romñijenca lenge našilu pašlona.
- 17 Dikh, kerava upre pre lende
le manušen andral e Medsko,
savenge na džal pal o rup
a na radisaŕon le somnakastar.
- 18 Lengre šipi murdarena le terne muršen,
na mukena te dživel aňi le čhavoren, so
pijen o kolin,
aňi lenge na ela pharo vaš o čhavore.
- 19 O Babilon, so hin o šukariben le kralengro,
o baripen the e slava le Chaldejcengri,
ela zňičimen le Devlestar
avke sar e Sodoma the e Gomora.
- 20 Imar ņiko ode šoha pale na bešela
a ņisavo pokoleňje ode na dživela;
o Arabos peske ode o stanos na ačhavela
a o pastjera ode o stados na pašinena.
- 21 Bešena ode o dziva džviri,
lengre khera pherdžarena o šakali;
dživena ode o sovi
a o dziva capi ode chučkerena.
- 22 O hijeni zalena leskre veži,
a o šakali leskre barvale palaca.
Le Babilonoskre dživesa hine zrachimena,
na ela les buter dživesa.

14

- 1 O RAJ ela pale jileskro ko Jakob,
pale peske kidela avri le Izrael

a dela lenge te odpočovinel andre lengri phuv.
 O cudziŋci avena ke lende
 a dživena jekhetane le Jakoboskre potomkenca.
² But narodi pomožinena
 le manušenge andral o Izrael
 te avel pale andre odi phuv,
 savi lenge diŋa o RAJ,
 a ode ola narodi služinena
 le Izraeloske sar o sluhi.
 Ola, ko varekana zaile o Izrael,
 ena akana zaile le Izraelostar
 a o manuša andral o Izrael vladŋinena
 upral ola, ko len varekana trapinenas.

³ Andre oda džives, sar tuke o RAJ dela te odpočovinel le cerpišagostar, la daratar the la phara bučatar, savi pre tu ispidenas te kerel,

⁴ asaha le babiloŋike kralistar kala gilaha:
 „Dikh, sar dopela o nalačo kralis, so amen trapinelas!

Imar šoha ŋikas na trapinela!

⁵ O RAJ phagla e paca le nalačengri,
 the o žezlos le vladarengro,

⁶ saveŋca zorales marenas le naroden
 a šoha na preačhenas le ranenca;
 zalenas peske o narodi bara cholaha
 a bi o jilo len trapinenas.

⁷ Akana peske calo svetos odpočovinel a hin les smirom,
 gilavel peske bare radišagostar.

⁸ Mek the o ciprusi the o libanoŋika cedri
 radisaŋon le kraliske a phenen:

„Kanastar salas čhido tele,
ňiko amen na avla te čhinel tele.“

⁹ O Šeol tel e phuv hino pripravimen
pes tuha te arakhel, kralina andral o Ba-
bilon!

Uštavel savore mulen, so vladňinenas pre phuv,
del te uštel savore mulenge,
so bešenas pro troni a kralinenas upral o
narodi.

¹⁰ Kala savore pes dena anglal
a phenena tuke:

„The tu ačhiľal ajslo slabo sar amen,
ačhiľal ajslo sar amen!“

¹¹ Tele andro Šeol hin čhido tiro baripen
the o bašaviben pre tire harfi.

O kirme tel tu hine lačarde sar o hadžos
a o červi tut učharen andre.

¹² Kralina andral o Babilon,
tu žjarivo čercheňije, čhaveja le tosaraskro:
Sar peľal tele andral o ňebos!

Čhido sal tele dži pre phuv,
tu, so vladňinehas upral o narodi!

¹³ Bo andre tiro jilo tuke phendal:

„Džava upre andro ňebos;
dži upral o čercheňa le Devleskre
hazdava upre miro tronos,
bešava pro verchos, kaj pes zdžan o devla,
nekdureder pro severos;

¹⁴ džava dži upral o chmari
a kerava mandar ajslo sar o Nekkbareder Del.“

¹⁵ Ale sal čhido tele andro Šeol,

dži tele andre odi nekbareder chev.

16 Ola, ko tut dikhena, peske tut obdikhena
a gondolinena peske pal tute:

„Či oda hin oda murš, so razinelas la phuvaha
a kerelas, hoj o krališagi te izdran?

17 Oda murš, so le svetostar kerelas pušta?
So čhivelas tele o fori
a na mukelas peskre bertenošen te džal
khere?“

18 Savore kraľa la phuvakre
hine parunde andre pačiv,
sako andre peskre hrobi,

19 ale tu sal čhido avri andral tiro hrobos
sar o kirno konaris!

Sal začhido olenca,
ko sas murdarde a predemade la šablaha;
olenca, ko džan tele andre baruňi chev
sar o felos, pre savo pes uštarel.

20 Na pripojineha tut paš lende andro hrobos,
bo zničindal tiri phuv
a murdardal avri tire manušen.

Ňiko peske šoha na leperela
pro potomstvos le nalačhengro.

21 Pripravinen o than,
kaj murdarena leskre čhaven
vaš o bini lengre dadengre,
hoj te na ušten a te na zalen e phuv
a te na pherdžaren o svetos le forenca.

22 „Uščava pre lende,“
phenel o Nekzoraleder RAJ.
„Zničinava o babiloňiko nav

the leskre manušen, save predžidile,
lengre čhaven the potomken,“
phenel o RAJ.

²³ „Kerava lestar močaris
the o than prekal o sovi.
Zničinava les calkom avke,
sar te les šuladomas avri la metlaha,“
phenel o Nekzoraleder RAJ.

E Asirija zničimen

²⁴ O Nekzoraleder RAJ ila vera:
„Avke sar gondolindom, avke pes the ačhela,
a avke sar mange zailom, avke the ela.
²⁵ Zničinava la Asirija andre miri phuv,
pre mire verchi la rozpučinava.
Oslobodzinava mire manušen la Asirijakre phar-
ipnastar
the le bremenostar, so mušinenas te lidžal.“

²⁶ Kada hin miro planos prekal cali phuv
a miro vast hino nacirdlo te marel savore
naroden.

²⁷ O Nekzoraleder RAJ peske zaila, hoj oda kerela.
Ko les šaj zaačhavel?
Leskro vast hino nacirdlo,
ko leske šaj odcirdel o vast?

O lav pro Filištinci

²⁸ Andre oda berš, sar muľa o kralis Achaz, sas
phendo kada prorocivos:

²⁹ „Ma radisaľon, tumen Filištincale,
hoj phadžila e paca oleske, ko tut marelas!
Bo sar jekh sap merela, aver meksa goreder
avela pre leskro than,

- a andral leskro jandro avela avri o drakos,
so ľecinel.
- 30 Palis ola nekčoreder chana pre mire maľi
a ola, kas nane nič, dživena andro smirom;
ale bičhavava bari bokh pre tire potomki
a merena bokhatar ola, ko mek predžidile.
- 31 Hikin, brano! Rov, forona!
Daran tumen, savore Filišćincale!
Bo le severostar avel e armada,
so mukel pal peste e prachoskri chmara;
ňiko lakre slugađendar pes na daral.
- 32 A sar kampil te odphenel le poslenge
andral kada narodos?
Kavke: ‚O RAJ zathođa o Sion,
andre leste pes garuvena leskre manuša, so
cerpinen.‘ “

15

O lav pro Moab

- 1 O prorocťvos pro Moab:
O Ar andro Moab sas zňičimen,
tel jekh rat sas čhido tele!
O Kir andro Moab sas zňičimen,
tel jekh rat sas čhido tele!
- 2 O Dibon džal upre pro uče thana
the andre peskro chramos te rovel;
o Moab igen rovel pal o Nebo the Medeba;
dojekh šero hino lango,
dojekh brada hiňi holimen tele.
- 3 Pro ulići pes o manuša uren andro gada le
gonestar;
maškar o fori, pro padi

- savore manuša hikinen
a peren tele andro roviben.
- ⁴ O Češbon the o Elale viskinen
a lengro hangos šundol dži o Jahac,
vašoda o moabika slugađa daratar viskinen,
sa andre lende izdral.
- ⁵ Miro jilo rovel vaš o Moab!
Leskre manuša denašen dži paš o Coar;
dži paš o Eglat-Šelišija.
Bo rovibnaha džan upre brehoha andro Luchit;
pro drom andro Choronajim bares roven,
bo lengri phuv sas zničimen.
- ⁶ O paňa andro Nimrim našlile
a e čar šučila avri;
na ačhile ņisave rastlini
aňi nič zeleno.
- ⁷ A oda, so ačhila le manušenge a so
zachraňinde,
peske lidžan prekal e Virbengri jarka.
- ⁸ Lengri žala džalas dži pašal o Moaboskre
hraňici,
lengro hikišagos dži paš o Eglajim,
lengro baro roviben šundol dži paš o Beer-
Elim.
- ⁹ Andro paňa le foroskre Dimon hin pherdo rat,
ale mek the avke bičhavava pro Dimon buter
pohromi –
le levos bičhavava pre ola, ko pes zachraňinde
andral o Moab,
the pre ola, ko ačhile te dživel andre phuv.

16

- ¹ Bičhaven le bakrores sar daros

andral o foros Sela pal e pušta oleske,
 ko vladñinel le manuŝenge pro verchos
 Sion.

² Sar o splašimen čirikloro,
 tradlo avri andral o hñizdos,
 ajse ena o džuvľa le Moaboskre ode,
 kaj pes predžal prekal o pañi Arnon.

³ On phenen le manuŝenge andre Judsko:
 „Den amen rada, phenen amenge so te kerel!
 Učharen amenu andre tumare ciňoha dživese
 andro tačipen!

Garuven olen, ko sas tradle avri!
 Ma phenen avri,
 kaj hine ola, ko denašen!

⁴ Domuken te bešel ke tumende olen,
 ko denašle andral o Moab;
 aven prekal lende o than, kaj pes garuvena
 oleske,
 ko len kamel te zñičinel!“

Se našľola oda, ko trapinel amari phuv;
 oda, ko ñičinel amari phuv, imar na ela,
 a oda, ko džal pre amari phuv, imar na
 dživela!

⁵ Akor jekh le Davidoskre potomkendar ačhela
 krališke
 a vladñinela andro kamiben the andre ver-
 nošť.

Sudzinela čačipnaha
 a furt kamela te kerel o spravodlišagos.

⁶ Šundam pal o baro baripen le Moaboskro,
 sar pes lidžal upre!

Hino barikano the sprosto,
ale leskro lašariben nane pre ņisoste.

⁷ Vašoda rovela o Moab,
savore rovena vaš o Moab.

Hikinena pal o bokelora le hrozjenkendar andral
o Kir-Cheres sar ola,
ko hine calkom domarde.

⁸ Šučile avri o mali andro Češbon,
the o viñici andre Sibma.

O vladara le narodengre uštarenas pal leskre
nekfeder viñici,
save baronas dži paš o Jazer
a dodžanas dži pre pušta.

Leskre konarica rozbaronas
a dogele dži prekal o Mulo moros.

⁹ Vašoda rovava avke,
sar rovel o Jazer pal o viñici andre Sibma;
polivinav tumen le apsenca,
Češbon the Elale!

Bo imar na šundol oda radišagos,
so šundolas, sar tumen ņilaje obkidenas
a sar kidenas upre o ulipen.

¹⁰ Andro ovocna sadi imar nane o radišagos the
o kheliben;
andro viñici imar ņiko na gilavel aňi na
viskinel;

ňiko na pučinel e mol andro lisos,
bo me zaačhadom e radišagoskri vika.

¹¹ Vašoda miro jilo rovel vaš o Moab sar e harfa
a miri duša vaš o Kir-Cheres.

¹² Kajte o Moab pes sikavela
pre peskre thana pro lašariben
a dela pestar avri bari zor,

hoj pes te džal te modlinel andre peskri
svetiňa,
no nič leske oda na pomožinela.

¹³ Kada hin o lav, savo o RAJ imar phendã pal
o Moab.

¹⁴ Ale akana phenel o RAJ kada: „Presne tel o
trin berš našlola e slava le Moaboskri jekhetane
leskre pherdo manušenca. Ačhena te dživel ča
igen frima džene, save ena teledikhle the slaba.“

17

O lav pro Damašek

¹ Kada hin o prorocivos pro Damašek:
„Dikh, o Damašek imar na ela foros,
ačhela lestar ča kopa bara.

² O fori le Aroeroskre ena zamukle,
ena prekal o stadi, so ode pašlona,
a niko len na daravela avri.

³ Našlola o ohradzimen foros andral o Efrajim
a o Damašek našavela peskro krališagos.
Ola, ko ačhena te dživel andro Aram,
doperena andre ladž avke sar o Izrael,
phenel o Nekzoraleder RAJ.

⁴ „Andre oda džives cikňola e slava le Jakoboskri,
leskro thulo telos šučola.

⁵ O Izrael ela sar odi maľa,
pal savi sas e pšeňica
košimen tele a skidli upre,
ela avke zničimen sar e maľa
andre dolina Refajim paloda,
sar sas skidlo upre mek the oda,
so ačhiľa pal e žatva.

- 6 Ačhela lestar ča sikra,
avke sar pro olivovo stromos,
pal savo sas razimen tele o olivi,
duj vaj trin dži upre,
štar vaj pandž pro konarica,“
phenel o RAJ, o Del le Izraeloskro.
- 7 Andre oda džives pes o manuša mukena pre
peskro Stvoritelis
a visarena peskre jakha pro Sveto le
Izraeloskro.
- 8 Imar pes na mukena pro oltara,
so kerde peskre vastenca,
na mukena pes pre oda,
so kerde lengre angušta,
aňi pro slupi la Ašerakre,
aňi pro kadidloskre oltara.
- 9 Andre oda džives ena lengre ohradzimen fori
omukle, bo denašena le Izraelitendar, ena sar
o thana zabararde la burinaha the le krakenca.
Ńiko ode na bešela.
- 10 Tu bisterdal pro Del, pre tiro Spasitelis,
na leperdal tuke pre tiri zorali Skala, so tut
chraňinel.
Sadzines tuke o nekfeder sadi,
o viňici, so andal andral aver phuv!
- 11 No kajte andre oda džives, sar len sadzineha,
kereha sa, hoj te baron,
a tosara pre aver džives
tuke pučinenena avri a kvitňisaľona,
the avke andre žatva na ela so te kidel upre;
ela ča nasvaliben the bari dukh.

12 Vigos le narodenge, so hučinen,
 hučinen sar o zorale vlni!
 Vigos le manušenge, so bučinen,
 bučinen sar o baro paňi!

13 Kajte o manuša hučinen, sar hučinel o baro
 paňi;
 sar pre lende o Del viskinela, denašena dur;
 ena sar o phus,
 saves odphurdel e balvaj pro verchi
 sar o prachos odphurdlo la zoraľa balvajatar.

14 Rači tumen jekhvareste daravena avri!
 Ale tosara imar na ela ņiko!
 Kavke doperena ola, ko amen občoraren,
 a kada užarel olen, ko amenge len o majetki.

18

O lav pro Kuš

1 Vigos tuke, phuvije, andre savi bzučinen o
 kridli,
 so sal pal o paňa andro Kuš,
 2 so bičhaves le poslen pal o moros,
 pro paňi andro lodki le papirusostar!

Džan, tumen richla poslale,
 ko manuša, so hine uče a hin len hladko
 cipa,
 ko manuša, savendar všadzik daran,
 ko manuša, so hine zorale a maribnaskre,
 kaj o paňa rozdelinen e phuv.

3 Savore manušale pro svetos, tumen, so dživen
 pre phuv,

sar pes e zastava hazdela upre pro verchi,
tumen oda dikhena,
a sar pes phurdela pre truba, tumen oda
šunena.

⁴ Bo kada mange phendā o RAJ:
„Dikhava tele pal miro than
avke cichones sar o tačipen le khameskro
pro dilos,
avke sar e chmara la rosakri andro tačipen
prekal e žatva.“

⁵ Bo angle žatva, sar imar o kvitki pele tele
a pro strapcos dobarol o hroznos,
odrezinela la čuraha o nalače konariča
a strihinela tele o konara pal o viničis.

⁶ Savore tela le slugađengre ena mukle le
čiriklenge pro verchi
the le džvirenge pro mali;
ňilaje lendar dživena o dziva čirikle
a jevende savore džviri pre mała.

⁷ Andre oda časos anena le Nekzoraleder RA-
JESKE o dari
ola manuša, so hine uče a hin len hladko
cipa,

ola manuša, savendar všadzik daran,
ola manuša, so hine zorale a maribnaskre,
savengri phuv rozđelinen o paňa.

O dari anena pro verchos Sion, pro than, kaj pes
lašarel o nav le Nekzoraleder RAJESKRO.

19

O lav pro Egipt

¹ O prorocvos pro Egipt:
Dikh, o RAJ avel sig le chmarenca

a džal andro Egipt.
 O modli le Egiptoskre lestar izdran
 a o jile le Egiptanengre previsaŕon daratar.

² „Kerava upre le Egiptanen pre peste;
 marela pes o phral le phraleha,
 o susedas le susedoha,
 o foros le foroha,
 o krališagos le krališagoha.

³ O Egipt chudela te daral;
 musarava lenge o plani
 a džana te mangel e pomoca le modlendar,
 le čarodejňikendar, le vražňikendar
 the olendar, ko vičinen avri le mulen.

⁴ Dava o Egipt andro vasta le nalače rajeske
 a vladňinela lenge o bijileskro kralis,“
 phenel o Del, o Nekzoraleder RAJ.

⁵ Šučola avri o paňi andro Nil,
 o paňi calkom šučola avri.

⁶ Leskre jarki khandena,
 o paňa andro Egipt cikňona a šučona avri.

Šučona avri the o kraki the e trstina,

⁷ the o rastlini pašal o paňi Nil a the pašal
 leskro agor.

Našlola savoro sadzimen, so barol pašal o Nil,
 šučola avri a imar na ela.

⁸ O ribara rovena,
 savore, so čivkeren e uďica andro Nil, ena
 smutna
 a olen, ko muken e sita andro paňi, ela žala.

⁹ Ena sklamimen ola, ko keren o gada le lanostar,
 ola, ko keren o parno pochtan.

10 O robotnika le gadenca ena smutna
a savoren, so keren buči vaš o love,
ela pharipen andro jile.

11 Save nagodaver hine o vodci andro Coan!
O godaver radci le faraonoskre den diline
radi.

Sar šaj tumen phenen le faraonoske:

„Me som čhavo le godaver manušengro,
čhavo le phurikane kralengro“?

12 Kaj hine tire godaver manuša?

Mi phenen tuke, mi den tuke te džanel,
so kamel o Nekzoraleder RAJ te kerel le
Egiptoča.

13 O vladci andral o Coan ačhile diline
a raja andral o Memfis peha dine te thovel
avri;

ola, ko sas vodci leskre manušendar,
lidžan le Egipt avrether.

14 O RAJ pre lende čhiča avri le duchos,
so len diliňarel andre,
a on kerena, hoj pes o Egipt te hombinel
andre savoreste, so kerel,
sar o mato manuš, so uštarel andre oda,
so čhandla avri.

15 O Egipt našti kerela nič,
či o šero abo o chvostos,
o palmakro konaris abo e trstina.

16 Andre oda džives ena o Egiptana sar
džuvlija. Izdrala daratar le hazdle vastestar,
savo pre leste hazdela o Nekzoraleder RAJ.

17 O manuša andro Egipt pes igen darana le manušendar andre Judsko; darala pes sako, kaske pes ča leperela e judsko phuv, vaš oda, so o Nekzoraleder RAJ kamel te kerel le Egiptoske.

18 Andre oda džives ela andre egiptsko phuv pandž fori, save vakerena kanañika čibaha a lena vera, hoj služinena le Nekzoraleder RAJESKE; jekh lendar pes vičinela o Foros le Khameskro.

19 Andre oda džives ela le RAJESKRO oltaris maškar o Egipt a o slupos pro leperiben le RAJESKRO paš leskri hrañica.

20 Oda ela pro znañenje the pro svedectvos prekal o Nekzoraleder RAJ andre egiptsko phuv: Šar len vareko trapinela, on vičinena pro RAJ a ov lenge bičhavela le zachrancas, hoj len te brañinel a te zachrañinel.

21 O RAJ pes dela te prindžarel le Egiptanenge. Andre oda džives o Egiptana sprindžarena le RAJES a služinena leske le obetenca the le darenca. A dolikerena le RAJESKE o lava, so les dena.

22 O RAJ marela le Egiptanen; marela a palis len sastarela avri. On pes visarena ko RAJ a ov šunela avri lengro mangipen a sastarela len.

23 Andre oda džives ela baro drom, savo lidžala andral o Egipt andre Asirija. O Asirčana phirena andro Egipt a o Egiptana andre Asirija. O Egiptana the o Asirčana lašarena le Devles jekhetane.

24 Andre oda džives ela o Izrael trito paš o Egipt the paš e Asirija; a on sotrin džene ena pro požehnañje cale svetoske.

25 O Nekzoraleder RAJ lenge žehñinela a phenela: „Av požehñimen, Egipt, mire manušale, the Asirija, e buči mire vastengri, a the o Izrael, miro dedictvos.“

20

O prorokos lango the pindrango pro znameñje

¹ O asiriko kralis o Sargon bičhađa andro foros Ašdod le hlavne veliteľis, savo ode avľa, marelas pes a zaila les.

² Andre oda časos phenđa o RAJ prekal o Izajaš, le Amosokro čhavo. Phenđa leske kada: „Čhiv pal tu tele o gono the o sandalki pal o pindre!“ Ov oda kerđa a phirelas lango the pindrango.

³ Akor o RAJ phenđa: „Avke sar miro služobñikos o Izajaš phirelas lango the pindrango trin berš - oda sas pro znameñje, hoj le phuvenge Egipt the Kuš te del anglal te džanel, so lenca ela -

⁴ avke langem the pindrangem odlidžala o asiriko kralis le zaile manušen andral o Egipt the andral o Kuš, le ternem the le phuren le lange bulenca pre ladž le Egiptoske.

⁵ Ola, ko pes mukenas pro Kuš a lašarenas pes le Egiptoħa, na džanena so te kerel a ladžana pes.

⁶ O manuša, so bešen paš o Stredozemno moros oda džives phenena: „Dikh, so pes ačhiľa olenca, pre kaste pes mukahas, olenca, ke kaste denašahas vaš e pomoca, hoj amen te oslobodzenen le asirike kralistar. Akor sar amen šaj predživaha?“

21

O lav pro Babilon

¹ O prorocivos pro Babilon – pre pušta paš o moros:

Avke sar e zorali balvaj phurdel pre pušta Negev,
avke avela e pohroma pal e pušta,
andral e strašno phuv.

² Dikhłom džungalo videňje:

O zradcas zradzinel, o ničitelis ničinel.
Armado le Elamoskri, ušti upre! Armado le
Medengri, rozthov tut pašal o foros!
Bo kerava o koňec savore rovibnaske.

³ Vašoda pre ma avel o dukha andro klubi,
chuden man o kurči sar la džuvla, so ločhol.
Thovel man oda tele, sar pal oda šnav,
darav man, sar oda dikhav.

⁴ O jilo andre ma previsałol,
izdrav daratar,
kamavas, hoj te zaračol,
ale akana man olestar igen darav.

⁵ On pripravinen o skamind,
čhiven o kobercos pre phuv,
chan a pijen.

Ušćen, vodcale,
pripravinen tumenge o štiti!

⁶ Bo o Raj mange phenda:
„Dža, ačhav le stražňikos
a mi avel te phenel, so dikhel!

⁷ Sar dikhela le slugađen pro verdana, saven
cirden duj graja,

le jazdcen pro osli the le jazdcen pro ťavi,
mi del pozoris, mi dikhel mištes.“

⁸ Akor oda stražņikos vičinelas:
„Raja, sako džives stražinav
a sako rat som pre miro than.

⁹ Dikh, avel o jazdcos pro verdan le duje grajenca
a phenel: ‚Peľa, peľa tele o Babilon
a savore sochi leskre devlengre
hine rozphagerde pre phuv.‘ “

¹⁰ Mire manušale, so san marde a rozčhide sar
o zrnos,
dav tumenge te džanel oda,
so šundom le Nekzoraleder RAJESTAR,
le Izraeloskre Devlestar.

O lav pro Edom

¹¹ O prorocťvos pro Edom:
Vareko pre ma vičinel andral o Seir:
„Stražņikona, keci mek likerela e rat?
Štražņikona, keci mek likerela e rat?“

¹² O stražņikos phenel:
„Imar avel o tosara,
ale mek hin rat.
Te kamen te phučel,
ta aven pale a phučen.“

O lav pre Arabija

¹³ O prorocťvos pre Arabija:
Manušale andral o Dedan, so phiren le karava-
nenca
a presoven paš o kraki andre Arabija,
¹⁴ řidžan o paņi le smedne manušenge,
so ke tumende aven.
Manušale andral e phuv Tema,

anen o maro olenge, ko denašen peskre
 ņeprijaŭendar.

15 Se denašle la šablatar,
 so len kamelas te murdarel,
 le šipendar, so sas pripravimen te livinel,
 the le maribnaskra daratar.

16 Bo kada mange phenda o Raj: „Tel jekh
 berš, avke sar pes rachinel o dživesa andre le
 robotnikoskri zmluva, avke skončinela savori
 slava le manušengri andral o Kedar.

17 O lukostrelci hine o nekzoraleder murša
 andral o Kedar, ale ča frima lendar ačhena te
 dživel, bo me, o RAJ, o Del le Izraeloskro, oda
 phendom.“

22

O lav pro Jeruzalem

1 O prorocivos pro Jeruzalem – pre Dolina, savi
 dikhlom andro viđenje:

So pes ačhila?

Soske gelan savoredžene upre pro padi?

2 Soske hin andre calo foros bari vika,
 calo foros hučinel a viskinel radišagostar?

Tire manuša, so mule andre kada mariben,
 na saš murdarde la šablaha.

3 Savore tire vodci denašle jekhetane
 a zaile len bi oda, hoj pre lende te len o lukos;
 savore tire manušen, so arakhle, dojekhes zaile,
 kajte denašle dur.

4 Vašoda phenav: „Ma dikhen pre ma,
 kamav zoraless te rovel.
 Ma kamen man te pošešinel,
 sar rovav pal mire zničimen manuša!“

- 5 O Nekzoraleder RAJ, o Adonaj, anela o džives,
andre savo ela pherdo zmetkos, vika the dar,
andre Dolina, savi dikhlom andro videňje;
o džives, kana o muri ena čhide tele
a kana pes vičinela pro verchos vaš e po-
moca.
- 6 O Elam hazdľa upre o tulcos,
avľa le slugađenca pro verdana the pro
graja;
o Kir ila avri o štitos.
- 7 Andre tire nekšukareder dolini hin pherdo
verdana,
o slugađa pro graja pes rozthode paš o brani
le foroskre.
- 8 Le Judaske sas ili leskri ochrana het.
Andre oda džives tu dikhehas
pro zbraňe andro Kher le Vešeskro.
- 9 Tumen dikhlän, hoj andro muri andro foros le
Davidoskro hin pherdo cheva;
skidenas tumenge o paňi andro Teluno
Ribňikos.
- 10 Predikhenas o khera andro Jeruzalem
a varesave čhivenas tele,
hoj lengre barenca te zoraľaren o foroskre
muri.
- 11 Maškar o duj muri le foroskre ačhaďan e
nadrža pro paňi
andral o Purano Ribňikos.
Ale na dikhenas pro Del, ko oda kerďa,
a pre Oda, ko oda čirlastar stvorinďa, na
dikhlän.
- 12 Andre oda džives, tumen o Nekzoraleder RAJ,
o Adonaj,

vičinda, hoj te roven a te hikinen,
te holinen tumenge o šero a te uren tumen
andro gada le gonestar.

13 Ale dikh, tumen radisaŀon a keren oslavi,
murdaren o dobitkos the le bakren;
chan mas a pijen mol a phenen:
„Chas pijas, bo tajsa meraha!“

14 Akor mange o Nekzoraleder RAJ phenda
kada: „Kada binos pes tumenge na odmukela,
medik na merena,“ phenel o Nekzoraleder RAJ,
o Adonaj.

O Šebna the o Elijakim

15 Kada phenel o Adonaj, o Nekzoraleder RAJ:
„Dža pal o Šebna, pal o spravcas le palaciskro a
phen leske:

16 So kade keres a ko tuke domukla te kerel peske
kade o hrobos?
Randlal tuke avri o hrobos pro učo brehos,
andre skala tuke kerdal tiro than pro
odpočinkos.

17 Ale o RAJ tut našilu cirdela tele
a zorales tut kikedela, tu zoralo muršeja!

18 Ov tut pačarela andre sar labda
a čhivela tut het andre igen bari phuv.
Ode mereha a tire verdana, savenca tut lašares,
ena pre ladž andro kher tire rajeskro.

19 Ispidava tut avri pal tiro than,
pal tiro urados tut čhivava tele.

²⁰ Andre oda džives vičinava mire služobňikos le Eljakim, le Chil kijoskre čhas.

²¹ Urava les andre tiro ruchos, phandava pašal leste tiro sirimos a dava leske tiri zor. Ov ela dad olenge, ko bešen andro Jeruzalem, a the le manušenge andre Judsko.

²² Thovava e kleja le Davidoskre kherestar pre leskro valos, sar phundravela, ňiko na phandela andre, a sar phandela, ňiko na phundravela.

²³ Zamarava les sar o kolikos pro zoralo than, ačhela lestar o tronos pre pačiv peskre dadeskre khereske.

²⁴ A savoro pharipen leskre dadeskre khereskro ela figimen pre leste, o čhave the cali famelija - savore cikne nadobi, le šalkendar dži o bare kuča.

²⁵ Andre oda džives,“ phenel o Nekzoraleder RAJ, „o kolikos zamardo pro zoralo than phadžola a perela tele. Kada odlela savoro pharipen, so pre leste sas figimen. Me, o RAJ, phendom.“

23

O lav pro Tir

¹ O prorocťvos pro Tir:
Roven, lođale andral o Taršiš,
bo hine zničimen o khera andro Tir;
sar o namorňika avle pale andral o Ciprus,
dodžanle pes pal oda.

² Čhiten, manušale, save bešen paš o moros,
kupcale andral o Sidon, saven o namorňika
barvaľarenas.

3 Prekal o moros peske anenas o zrnos andral o
 Šichor,
 o ulipen pašal o Nil sas o ziskos le Tiroskro,
 ačhiła lestar pľacos prekal savore narodi.

4 Ladža tut, Sidonona, tu moroskri pevnost',
 savi phenes:
„Na sas man o ločhibnaskre dukha,
 aňi na ločhilom,
na likerdom avri terne čhaven
 aňi na barardom avri terne čhajen.“

5 Sar pes pal oda došunena andro Egipt,
 ena smutna olestar, so šunena pal o Tir.

6 Džan andro Taršiš
 a roven, manušale, save bešen paš o moros!

7 Hin kada tumaro radišagoskro foros,
 savo sas ačhado imar čirla,
saves o pindre lidžanas
 te bešel dur andre aver phuva?

8 Ko anda kada savoro pro Tir,
 savo rozdelas o krališagoskre koruni,
saveskre kupci sas bare raja
 a sas len nekbareder pačiv pro svetos?

9 O Nekzoraleder RAJ oda anda pre leste,
 hoj te pokorinel o baripen the e slava savore
 manušengri,
 a te dikhel tele savoren, kas sas nekbareder
 pačiv pro svetos.

10 Avke sar o Nil džal pašal o Egipt,
 avke džan tumen a keren buči pre mała,
manušale andral o Taršiš,
 bo o pristavos le lođengro imar nane!

11 O RAJ nacirdña peskro vast pro moros,
 razinda le krališagenca
 a diña avri rozkazis pro Kanaan,
 hoj pes te zničinel leskre pevnosti.

12 Phendá: „Imar buter na radisařona,
 manušale le Sidonoskre, so san trapimen!

Ušten a denašen andro Ciprus,
 ale aňi ode tumen na ela smirom.“

13 Dikh pre babiloňiko phuv,
 kada narodos imar kade nane!

E Asirija latar kerđa than
 prekal o dziva džviri.

Ačhade o veži, savenca obkľučinde o foros,
 čhide tele o pevnosti a rozburinde o foros.

14 Roven, loďale andral o Taršiš,
 bo tumare pevnosti hine zničimen.

15 Andre oda džives pes bisterela pro Tir pro
 eftavardeš (70) berš, ajci sar dživel jekh kralis.
 Pal o eftavardeš berš ela le Tiroha avke, sar pes
 gilavel andre jekh gilí pal e lubňi:

16 „Le e harfa a phir pal o foros,
 tu lubňije, pre savi bisterde!

Bašav šukares a gilav but,
 hoj peske pre tu te leperen.“

17 Pal o eftavardeš berš o RAJ avela ko Tir,
 savo pes pale visarela ke peskro ziskos a kerela
 o lubipen savore krališagenca pal calo svetos.

18 Leskro ziskos the zarodipen ela oddelimen
 prekal o RAJ. Na skidela pes aňi pes na odthovela,

ale ela prekal ola, ko dživen le RAJEHA, hoj te
čalon a mištes pes te uren.

24

O Del marel o svetos

- ¹ Dikh, o RAJ džal te zničinel e phuv
a kerel latar zamuklo than.
Čerinel lakro tvaros
a roztradel le manušen pal e phuv.
- ² Jednakones pre oda ena
o manuša the o rašaj,
o sluhas the leskro raj,
e služka the lakri raňi,
oda, ko bikenel, the oda, ko cinel,
oda, ko del kečeň, the oda, ko lel kečeň,
o interesaris the o dlžňikos.
- ³ E phuv ela calkom zamukli a calkom občorardi,
bo o RAJ phenda kada lav.
- ⁴ E phuv šučol avri a vedňisaľol,
calo svetos slabisaľol,
o bare raja pre phuv našaven peskri zor.
- ⁵ E phuv melarde o manuša, save andre bešenas,
ola, ko na dolikerenas o zakoni,
na šunenas o prikazi
a porušinenas e večno zmluva.
- ⁶ Vašoda e phuv hiňi zachali le košibnastar,
lakre manuša cerpinen vaš peskre bini;
važoda labile ola, ko ode bešen,
a ča frima džene ačhile te dživel.
- ⁷ O viňičis šučol avri a e mol imar nane;
savore, so radisaľonas, akana stukinen.
- ⁸ Imar na šundol o radišagoskre čerkutki,
preačhiľa o mulatišagos,

imar na šundol o radišagoskre harfi.

- ⁹ Imar na pijen e mol paš o gilavipen;
o zoralo pijiben le pijakenge kirkola.
- ¹⁰ Zničimen hin o omuklo foros,
dojekh kher hino phandlo,
hoj pes ņiko te na dochudel andre.
- ¹¹ Pro ulíci roven vašoda, hoj nane mol;
savoro radišagos pes čerinda pre žala,
o radišagos našlila pal e phuv.
- ¹² O foros ačhila rozburimen,
e brana hiŋi phagerdi pro kotora.
- ¹³ Bo avke ela pre phuv maškar o narodi,
sar pal oda, sar hine obkidle olivi,
sar pal oda, sar hino skidlo o hroznos,
so peľa pre phuv.
- ¹⁴ Ola, ko ačhena te dživel, gilavena baripnastar
a o manuša pro zapados radisalona upral e
slava le RAJESKRÍ.
- ¹⁵ Vašoda, manušale pro vichodos,
den pačiv le RAJES,
manušale pro moroskre ostrovi,
bararen o nav le RAJESKRO, le Izraeloskre
Devleskro.
- ¹⁶ Pal o agora la phuvakre šunas te gilavel o
chvali:
„Slava le Spravedlivoneske!“
- Ale me phendom:
„Mange hin igen phares, igen phares, vigos
mange!
O zradci zradzinen,
o zradci thoven avri a klaminen!“

- 17 E dar, e jama the e pasca
 avena pre tumende, manušale pre phuv.
- 18 Ko denašela kala daratar,
 perela andre jama.
 Ko avela avri andral odi jama,
 chudela pes andre pasca.
 O strašno brišind perela tele andral o ņebos
 a o zakladi la phuvakre razisałona.
- 19 E phuv calkom pukinela,
 calkom pharola pro jepaš,
 zorales razisałola.
- 20 E phuv džala sar mači,
 ĥombinela pes sar e chatrča andre balvaj;
 bešela pre late e vaha lakre binengri,
 vašoda perela a imar na ušćela upre.
- 21 Andre oda džives o RAJ marela
 o nalače zora pro ņebos upre
 a the le kralen pre phuv tele.
- 22 Skidela len pre kopa sar le bertenošen andre
 jama,
 ena phandle andre bertena
 a pal o but dživesa ena marde.
- 23 Ladžala pes o čonoro,
 o kham lołola ladžatar,
 bo o Nekzoraleder RAJ kralinela
 pro verchos Sion the andro Jeruzalem
 a ela les e slava anglal leskre phuredera.

25

E chvala le RAJESKE

- ¹ RAJEJA, tu sal miro Del,
 bararav tut a lašarav tiro nav,

bo kerdal bare šukar veci,
 a verne the čačipnaha kerdal oda,
 so tuke imar čirła naplañindal.
² Se o foros čerindal pro kopa šmeci
 a leskre pevnosti pro kopa bara.
 Le cudzincengro palacis andro foros imar nane;
 imar šoha na ela pale ačhado.
³ Vašoda tut o zorale manuša dena pačiv;
 o fori le dzive narodengre pes tutar darana.
⁴ Se tu salas o hrados le čoreske
 the o hrados le slabe manušeske andre
 leskro pharipen;
 o than, kaj pes garuvenas angle burka,
 the o čiños andro baro tačipen.
 Bo o dziva manuša hine
 sar e zorali burka, so marel andro muros,
⁵ sar o baro tačipen pre pušta.
 E vika le cudzincengri zaačhadal avke,
 sar e chmara o tačipen;
 zaačhadal o gilavipen le dzive manušengro.

⁶ O Nekzoraleder RAJ pripravinela
 savore narodenge pro verchos Sion
 bari hoscina le nekfeder chabenenca the
 moľenca,
 le nekchutneder chabenenca the moľenca.
⁷ Pre kada verchos zñičinela e lepeda,
 savi pačarel andre savore manušen,
 e deka, savi učarel andre savore naroden.
⁸ Zñičinela o meriben pro furt
 a o RAJ, o Adonaj, khosela tele
 o apsa pal dojekh muj;
 lela tele e ladž pal peskre manuša pal calo svetos,
 bo o RAJ prevakerđa.

- ⁹ Andre oda džives pes phenela:
 „Dikh, ov hin amaro Del,
 pre leste pes mukahas a ov amen
 zachraňinda!
 Ov hin o RAJ, pre leste pes mukahas,
 radisaľivas a thovas baripen andre leskri
 zachrana!“
- ¹⁰ Bo o vast le RAJESKRO chraňinela o verchos
 Sion
 a pal o Moab pes uštarela le pindrenca
 avke sar pro phus andro hnojös.
- ¹¹ Odarik o Moab nacirdela peskre vasta,
 avke sar o plavcos te plavinel,
 ale o RAJ čhivela tele leskro baripen,
 the savoro nalačhipen, so kerel peskre vas-
 tenca.
- ¹² Ov dikhela tele tire uče foroskre muri
 a čhivela len tele dži andre phuv, dži andro
 prachos.

26

E chvala le RAJESKE

- ¹ Andre oda džives pes andre judsko phuv
 gilavela kadi gili:
 Zoralo foros amen hin,
 o RAJ chraňinel amare muri the hradbi.
- ² Phundraven o brani,
 mi avel andre o spravodľivo narodos,
 so dolikerel o pačaben!
- ³ Tu deha o dokonalo smirom olen,
 ko pes tutar zorales chuden,
 bo on pes muken pre tu.
- ⁴ Muken tumen furt pro RAJ,

bo o RAJ, ča o RAJ, hin e večno Skala.

⁵ Bo pokorindá le barikane manušen
a o foros, so pes lidžalas upre,
čhida tele dži pre phuv,
zamarda les dži andro prachos.

⁶ Uštarena pal leste o pindre le čore
manušengre,
olengre, saven trapinenas.

⁷ O drom le spravodlīve manuškro hino rovno;
tu, o Spravodlivo, rovñines avri o chodñikos
le čačipnaskre manuškro.

⁸ He, RAJEJA, phiras pal o drom tire zakonengro,
pre tu užaras;

te lašarel tiro nav a te leperel peske pre tu
hin oda, so amaro jilo kamel.

⁹ Miri duša pes pal tute cirdel prekal e rat
a tosara tut miro duchos rodel.

Sar tu sudzines o svetos,
o manuša pre phuv siklōn, so hin
spravodlivo.

¹⁰ Ale sar hin le nalačheske presikado o
jileskeriben,
na siklōl o spravodlišagos.

The andre lači phuv kerel o nalačhipen
a na dikhel le RAJESKRO baro šukariben.

¹¹ RAJEJA, tiro vast hino uprehazdlo,
ale on oda na dikhen.

De lenge te dikhel,

hoj tu igen rušes vaš tire manuša,
a ker lenge ladž,
de, hoj e jag te chal tire ñeprijateľen.

- 12 RAJEJA, tu amen des o smirom;
 savoro, so amen dokerďam, tu vaš amenge
 kerďal.
- 13 RAJEJA, Devla amaro,
 vladńinenas amenge the aver raja,
 ale amen viznavinas ĉa tiro nav.
- 14 On imar mule, imar na dźiven;
 lengre duchí imar na ušćena.
 Mardal len a murďardal avri,
 kxoslal tele savoro leperiben pal lende.
- 15 Rozbarardal o narodos, RAJEJA,
 rozbarardal o narodos, oslavindal tut,
 buchlardal savore hrańici la phuvakre.
- 16 RAJEJA, andral peskro pharipen vićinenas ke
 tu,
 sar len marehas, ĉa šepkinenas e modlitba.
- 17 Avke sar pes skurćinel a viskinel dukhatar
 e khabńi dźuvli, so dźal te loćhol,
 ajse samas the amen angle tute, RAJEJA.
- 18 Aćhilam sar te khabne, skurćinahas pes
 dukhatar
 a loćhilam e balvaj.
 Na andam e zachrana la phuvake
 a na andam o dźivipen le manušenge pro
 svetos.
- 19 Ale tire mule dźivena, RAJEJA,
 lengre ćela ušćena.
 Ušćen upre a radisaľon,
 tumen, so pašlon andro prachos!
 Se tiri rosa hin e rosa le švetloskri,
 savi andral e phuv obdźidarella le mulen.

- 20 Džan, mire manušale, aven andre tumare
 khera,
 phanden pal tumende o vudar;
 garuven tumen pro sikra,
 medik na predžala miri choli.
- 21 Dikh, o RAJ avel avri andral peskro ņeboskro
 kher,
 hoj te marel le manušen pre phuv vaš lengre
 bini.
- E phuv anela avri o rat, so sas pre late
 avričordo;
 imar na garuvela le manušen, so sas mur-
 darde.

27

- 1 Andre oda džives, o RAJ peskra šablaha,
 peskra cholamen, bara the zoraľa šablaha,
 marel le Levijatan, le richle sapes
 le Levijatan, le skrucimen sapes,
 a murdarela le drakos, so hino andro moros.

Le RAJESKRI viňica

- 2 Andre oda džives
 anela e viňica but hroznos,
 gilaven pal late!
- 3 Me, o RAJ, la stražinav,
 furt la polivinav,
 hoj la te na musaren,
 rat-džives la stražinav.
- 4 Na som cholamen.
 Te ode ulehas ča o koľaka the o trňi,
 akor gelomas pre lende pro mariben;
 labardomas len andre jag.
- 5 Ale mi visaren pes ke ma vaš e pomoca,
 mi phanden manca o smirom,

he, mi phanden manca o smirom.

⁶ Avena o dživesa, kana o Jakob mukela o
koreňa,
o Izrael kvitňisaľola a barola,
calo svetos pherarela le ovocenca.

⁷ Či demaďa le Izrael avke,
sar demaďa olen, ko les demenas?

Či sas murdardo avke,
sar sas murdarde leskre vrahi?

⁸ O RAJ marda peskre manušen oleha,
hoj len diňa te zalel andre aver phuv.
Iľa len het la dziva balvajaha pal o vichodos.

⁹ Akor ela e vina le Jakoboskri odmukli
a akor dičhola, hoj o Del odila savore bini,
sar phagerela savore barune oltara pro kotora
sar o vapencos,
sar na ačhena imar ňisave slupi la Ašerakre
aňi ňisave kadidloskre oltara.

¹⁰ O ohradzimen foros ačhela prazdno,
ela zamuklo, omuklo sar e pušťa.

O gurmňora pes ode pašinena,
ode peske pašlona,
obchana leskre konarica.

¹¹ Sar leskre konarica šučona avri a phadžona,
avena o džuvľa a kerena lendar jag.

Bo kala manuša na achaľon,
vašoda lengre Stvoriteliske vaš lenge na ela
pharo,
lengro Tvorcas len na dela milosť.

¹² Andre oda džives o RAJ kidela avri e pšeniča
andral o plevi pašal o paňi Euftrat dži paš o paňi

Egipt. Avke tumen, Izraelitale, avena skidle upre jekh pal aver.

¹³ Andre oda džives šundola e bari truba. Ola, ko merenas avri andre asiriko phuv, the ola, ko sas rozčhide andre egiptsko phuv, avena a lašarena le RAJES pro sveto verchos andro Jeruzalem.

28

Vigos la Samarijake

- ¹ Vigos le Efrajimokre pijakenge;
 la barikaña korunake,
 leskra šukar slavake,
 la avrišuka kvitkake,
 so hiñi zathodi pro šero la ulipnaskra dolinake;
 vigos olenge, ko hine kore mate la moľatar!
- ² Dikhen, le RAJES hin vareko zoralo the mocno,
 ajso zoralo sar o brišind le legenca,
 sar e zorali balvaj, so zničinel,
 sar o zoralo pañi, so anel e zaplava,
 ov oda zorales čhivela tele pre phuv.
- ³ Le pindrenca pes uštarela
 pre barikañi korona le Efrajimokre pijaken-
 gri.
- ⁴ Oda slavno šukariben ela sar kvitka, so šučol
 avri,
 zathodi pro šero la ulipnaskra dolinake,
 ela sar o figi, so barile sig angle žatva.
 Soča len vareko dikhela,
 chudela len andro vasta a chala.
- ⁵ Andre oda džives ela o RAJ
 sar e šukar korona

- the o slavno vencos prekal ola,
ko ačhena te džível andro Izrael.
- ⁶ Ov dela o duchos le čaćipnaskro oles,
ko sudzinel pro sudos;
Ov dela e zor olen,
ko zaačhaven o mariben angle foroskri
brana.
- ⁷ A mek the o rašaj the o prorokos bludzinen le
pijibnastar,
hombinen pes la mołatar;
poddžal lenge o pindre le pijibnastar
a la mołatar na džanen, so keren,
poddžal lenge o pindre le pijibnastar,
hine ajse mate, hoj aňi na achalon o viđeňje;
sar den avri o rozsudkos, džal lenca andre
sera.
- ⁸ Pre savore skaminda hin pherdo čhandlĭpen
the mel,
nane žužo than aňi sikra.
- ⁹ On phenen: „Kas kamel te sikavel?
Soske amenca kavke vakerel?
So sam cikne čhavore,
so mekča akana preačhile te pijel o thudoro?”
- ¹⁰ Bo furt ča phenel: Ker kada, ker koda,
pravidlos pre kada, pravidos pre koda;
mek sikra kada, mek sikra koda.“
- ¹¹ Le avre čhibenca the le avre vakeribnaha
vakerela o RAJ ke kala manuša;
- ¹² ov lenge phenelas:
„Kade hin o smirom,

den te odpočovinel le strapimen
 manušeske,
 the mek, „kade šaj te arakhel o smirom!“
 Ale on na kamenas te šunel.
 13 Vašoda šunena kada lav le RAJESTAR:
 „Ker kada, ker koda,
 pravidlos pre kada, pravidlos pre koda;
 mek sikra kada, mek sikra koda!“
 A avke džana a perena palal,
 demena pes, perena andre pasca a ena
 phandle andre.

Vigos le Jeruzalemoske

- 14 Vašoda šunen o lav le RAJESKRO,
 tumen, so asan le Devlestar,
 so lidžan kale manušen andro Jeruzalem.
- 15 Bo tumen phenen:
 „Dovakerđam pes le meribnaha,
 kerđam zmluva le Šeoloha.
 Kajte kade o bičos marela,
 amendar pes oda na chudela,
 bo amen peske kerđam o falošno than pro
 garudipen
 a garuvas pes pal o klamišagos.“
- 16 Vašoda kavke phenel o RAJ, o Adonaj:
 „Thovav pro Sion o hlavno bar,
 o preskušimen bar, igen vzacno, zorales zathodo;
 oda, ko andre leste pačala, na ladžala pes.
- 17 Kerava o čačipen sar metros
 a o spravodlišagos sar vaha;
 e burka le legenca lela het
 o falošno than pro garudipen
 a o pañi začhivela oda than, kaj tumen
 garuven.

- 18 Tumaro dovakeriben le meribnaha ela zrušimen,
 tumari zmluva le Šeoloha na obačhela.
 Sar avela o bičos, hoj tumen te marel,
 avena igen marde.
- 19 Kana ča pre tumende avela, zachudela tumen,
 bo sako tosara, dživese the rači pre tumende
 avela.“

- Sar kaleske achalona,
 ela tumen bari dar.
- 20 O hadžos hino igen charno,
 našti pes te rovñinel avri,
 o paplanos hino cikno,
 našti pes leha te učarel andre.
- 21 Se o RAJ uštela upre avke sar pro verchos
 Peracim
 a rozlabola avke sar andre dolina Gibeon,
 hoj te kerel peskri buči,
 peskri čudno buči,
 hoj te kerel peskro dželos,
 peskro zvlaštno dželos.
- 22 Preačhen te asal,
 bo sar na, tumare lanci ena meksa phareder;
 o Adonaj, o Nekzoraleder RAJ,
 mange phenda, hoj zničinel a cali phuv.

O podobenstvo pal o farmaris

- 23 Den pozoris a šunen miro hangos!
 Šunen mištes oda, so phenav!
- 24 Sar džal o farmaris te sadzinel pre maľa,
 či calo džives ča kopalinel a orinel e phuv?
- 25 Či na rozčhivel o kopros, e rasca,
 sar rovñinel avri e phuv?

- Či na sadzinel e pšeñica, o jačmeñis andro šori
the o zrnos pre peskri maľa?
- 26 O Del les lidžal,
sikavel les oda mištes te kerel.
- 27 Se o kopros pes na marel avri pre kaštuñi
deska,
añi e kereka le verdanoskri na predžal pal e
rasca,
ale o kopros pes marel avri la saña palicaha
a e rasca la pacaha.
- 28 E pšeñica pro maro pes mušinel te erñinel,
se na del pes ča furt te marel.
O kereki le verdanoskre the o graja pal late
predžan,
ale na rozpučinen la.
- 29 The kada avel le Nekzoraleder RAJESTAR,
leskro planos hino užasno,
leskri godi hiñi bari.

29

Vigos le Davidoskre foroske

- 1 Vigos tuke, Arielona, Arielona,
forona, kaj bešelasi o David!
Dothoven jekh berš ke aver
a likerem tumare inepi dureder jekh pal aver.
- 2 Trapinava le Ariel,
rovela a hikinela;
o Jeruzalem mange ela sar o Ariel.
- 3 Ačhavava mange pre tute o taboris,
rozthovava mange pašal tire muri o veži
a kerava všelijaka droma, sar tut te zalav.
- 4 Akor vakereha pokorñe andral e phuv,

tiro vakeriben šundola cichones andral o
prachos;
tiro hangos avela sar o duchos le muleskro
andral e phuv,
andral o prachos šepkineha tire lava.

E zachrana le Jeruzalemoske

⁵ Ale tire but ňeprijaťeľa ačhena sar prachocis,
kala pherdo maribnaskre murša ena sar
odphurdlo phusoro.

Ačhela pes oda jekhvareste,
aňi na džanena kana.

⁶ O Nekzoraleder RAJ avela andre bari vika,
herminela a e phuv razisaľola;
avela la bara burkaha, zoraľa balvajaha the la
jagaha,
so savoro zlabarel.

⁷ Akor kala pherdo manuša andral savore narodi,
so pes marena le Arieloha,
savore, so džana pre leste
the pre leskro ohradzimen foros a trapinena
les,
našľona sar o suno, sar o videňje rači.

⁸ Avke sar o bokhalo džal suno, hoj chal,
ale sar ušťel, nane čalo,
abo avke sar o smedno džal suno, hoj pijel,
ale sar ušťel, šučarel les a smadzinel,
avke doperena but džene savore narodendar,
so pes maren le verchoha Sionoha.

⁹ Čudalinen tumen a predaran!
Phanden tumenge o jakha, hoj te na dikhen!
Mačon, ale na la moľatar,
hombinen tumen, ale na le pijibnastar!

10 Bo o RAJ pre tumende čida avri
 le zorale sovibnaskre duchos;
 phandľa tumenge o jakha, prorokale,
 učarda o šere tumenge, so dikhen o
 videňja.

11 Dojekh videňje ela prekal tumende sar
 o lava andral o zvitkos, so hin zapečatimen
 andre. Sar les dena oleske, ko džanel te genel,
 a phenena leske: „Pregen!“

Ov odphenela: „Našti, bo hino zapečatimen.“

12 Sar dena o zvitkos oleske, ko na džanel te
 genel, a phenena leske: „Šaj pregenes?“

Ov odphenela: „Na džanav te genel.“

13 O Raj phenel:

„Kala nipi aven ke ma ča peskre mujeha
 a lašaren man ča le vuštenca,
 ale lengro jilo hino mandar dur.

Lengri chvala hiňi zathodi

ča pre le manušengre tradiciji, so len sikade.

14 Vašoda me kerava pale čudna veci kale
 manušenge,

dijna a zazračna;

o godaveripen leskre godaver manušengro
 našlola,

a e godi le godaver manušengri ela garudi.“

15 Vigos olenge, ko garuven peskre plani anglo
 RAJ,

ko keren peskre skutki andro kalipen

a phenen: „Ko amen dikhel?

Ko amendar džanel?“

16 Tumen hin previsardi godi!

Či šaj te rachinel le hrnčjaris jekh la čikaha?

Šaj phenel o djelos peskre tvorcaske:

„Tu man na kerdal“?
 Šaj phenel e kuči le hrnčjariske:
 „Tu na achalos nič“?

- 17 Či pes na ačhela imar maj,
 hoj o Libanon pes čerinela pro ovocno sados
 a oda ovocno sados pes lela sar veš?
- 18 Andre oda džives o kašuke šunena o lava la
 zvitkoskre,
 o jakha le korengre pes phundravena andral
 o baro kalipen.
- 19 O pokorna pale radisałona andro RAJ
 a o nekčoreder le manušendar thovena
 baripen
 andro Sveto le Izraeloskro.
- 20 Bo našłola o maribnaskro manuš
 a merela oda, ko asal savore lačhipnastar;
 zničimen ena savore,
 ko gondolinenas te kerel o nalačhipen,
- 21 ola, ko obviñinenas le manušes vaš jekh lav,
 ola, ko le sudcaske andre foroskri brana
 thovenas o pasci,
 the ola, ko sudzinenas le spravodlivones vaš
 ñisoske.
- 22 Vašoda o RAJ, savo avri cinda le Abraham,
 phenel le Jakoboskra famelijake kada:
 „Akanastar pes imar o Jakob na ladžala;
 leskro muj imar na lołola avri.
- 23 Bo sar dikhela peskre čhaven,
 e buči mire vastengri paš peste,
 pošvecinela miro nav;
 viznavinela, hoj me som o Sveto Del le Jako-
 boskro,

a andre sveto dar ačhela anglo Del le
 Izraeloskro.
 24 Avke ola, ko bludzinenas andro duchos,
 chudena godi,
 a ola, ko reptinenas,
 prilena o sikaviben.“

30

O Egipt na zachrañinela o Izrael

- 1 „Vigos le zacate čhavage,“
 phenel o RAJ,
 „keren o plani, ale bijal ma,
 phanden o zmluvi avrenca, ale na andral
 miro Duchos,
 hoj te dothoven o binos paš o binos;
 2 džan tele andro Egipt bijal oda,
 hoj mandar te phučen;
 roden e pomoca the e ochrana paš o faraonos
 a garuven pes tel o čiños le Egiptoskro.
 3 Ale le faraonoskri ochrana tumenge ela pre ladž
 a le Egiptoskro čiños tumen anela pro
 asaben.
 4 Kajte leskre vladara hine andro Coan
 a leskre posli imar dogele andro Chanes,
 5 savore ena pre ladž anglo manuša,
 so lenge na ena pro lačho;
 na anena lenge e pomoca aňi o lačhipen,
 ale e ladž the o asaben.“
- 6 O lav pal o džviri andro Negev:
 Prekal e phuv, kaj hin o pharipen the dar,
 kaj dživel o levos the e ľevica,
 e zmija the o kridlengro drakos,

pro somariskro dumo lidžan peskro bar-
valipen,
pro pukli le favengre peskre pokladi
ko narodos, so lenge na anela o lačhipen.

7 Le Egiptoskri pomoca hiñi pre ñisoste a
zbitočno.
Vašoda les diñom nav Rahab, so nič na kerel.

8 Akana dža, pisin oda lenge pre tabuľa,
zapisin oda andro zvitkos,
hoj oda te ačhel zachudlo sar svedectvos pro furt
prekal ola dživesa, so avena!

9 Bo kala manuša hine andre vzbura,
o falošna čhave,
o čhave, so na kamen te šunel
o zakonos le RAJESKRO.

10 On phenen olenge, ko dikhen videñja:

„Ma dikhen!“

A le prorokenge:

„Ma sikaven amenge, so hin spravno,
vakeren amenge gule lava
a prorokinen o klamišagi.

11 Džan amenge pre sera

a džan het pal amaro drom!

Ma vakeren amenge pal o Sveto Del le
Izraeloskro!“

12 Vašoda kada phenel o Sveto Del le
Izraeloskro:

„Bo tumen na priiľan kada lav,
muken tumen pro mariben
a nađejinen tumen pro previsarde veci.

13 Kada binos tumenge ela

sar e chev andro baro muros, so imar visaľol
avri,

perela tele takoj jekhvareste.

14 Phadžola sar e nadoba čikatar,
 čidi bara cholaha,
 hoj maškar lakre kotorora pes na arakhela ajsa,
 saveha pes diňahas te lel avri o angaroro
 andral e jag
 vaj o pañori andral e mlaka.“

15 Kada phenel o RAJ, o Adonaj, o Sveto le
 Izraeloskro:

„Avena zachrañimen, te kerena pokañje a
 ačena andro smirom,
 avena zorale, te tumen stišinena a pačana,
 ale tumen oda na kamen.

16 Tumen phenen: „Na! Pro graja denašaha!“

Vašoda mušinena te denašel!

Phenen: „Pro richla graja denašaha!“

Vašoda richla ena ola, ko pre tumende
 džana!

17 Ezeros tumendar denašena daratar jekhe
 dženestar
 a pandže dženendar denašena
 savoredžene,
 medik na avena omukle sar o slupos upre pro
 verchos,
 sar e zastava pro brehos.“

O Del požehñinela peskre manušen

18 A o RAJ mek užarel,

hoj te avel ke tumende milostivo,

a vašoda uštel upre,

hoj tumenge te presikavel o lačhipen.

Se o RAJ hino spravodljivo Del.

Bachtale hine savore, so pre leste užaren.

19 Tumen manušale le Sionoskre, so bešen
 andro Jeruzalem, imar buter na rovena. Sar

ke leste vičinena, hoj tumenge te pomožinel, presikavela tumenge peskro lačhipen; sar tumen šunela, odphenela tumenge.

²⁰ O Raj tumen delas o maro le pharipnaskro the o pañi le trapišagoskro, ale tumaro učitelis pes imar na garuvela; pre tumare jakha dikhena tumare učitelis.

²¹ Sar na džaneha kaj te džal či pre čači abo pre baľogñi sera, akor pre tire kana šuneha palunestar o lav: „Kada hin o drom, džan pal leste!“

²² Akor tuke ena tire rupune modli the tire somnakune soški nažuže. Čiveha len avri sar nažužen a pheneha: „Avri!“

²³ Ov dela o brišind pre tire semena, so sadzindal pre maľa, a e phuy anela baro ulipen the but chaben. Andre oda džives pes tiro stados pašinela pre bari zeleno čar.

²⁴ O voli the o somara, so keren buči pre maľa, chana o lačho karmivo andral o zrnos precidzimen la lopataha the la vidlaha.

²⁵ Pre dojekh baro verchos the pre dojekh učo brehos čulana o paña prudenca andre oda džives, sar ela o baro murdaripen a sar perena o veži.

²⁶ O švetlos le čhoneskro ela sar o švetlos le khameskro a o švetlos le khameskro ela eftavar zoraleder sar o švetlos le ehta dživesengro; andre oda džives, sar o RAJ sphandela andre o phage kokala peskre manušenge a sastarela o rani, savenca len dukhađa.

O sudos upral e Asirija

²⁷ Dikh, le RAJESKRO nav avel dural,

avel andre choli, pašal leste hin e jag the o
baro thuv;
andre leskro muj hin pherdo choli,
pre leskri čhib e jag, so zlabarel,
28 leskro dichos sar e zaplava,
so avel upre dži e meň,
hoj te precidzinel le naroden prekal e sita la
pohromakri,
hoj pro muja le narodengre te thovel e uzda,
savi len lidžala pre aver drom.
29 A tumen gilavena avke sar odi rat,
kana pes likerel o inepos;
radisałona andro jilo
sar oda manuš, so džal upre la flautaha
pro verchos le RAJESKRO,
ke Skala le Izraeloskri.
30 O RAJ pes dela anglal peskre slavne hangoha
a dela lenge te dikhel peskro vast, sar avel
tele
andre bari choli la jagaha, so zlabarel,
andro zoralo brišind, andre burka the andro
bare krupi.
31 E Asirija predarala le RAJESKRE hangostar,
sar la demela la pacaha;
32 a paš dojekh rana la pacaha,
savi la demela o RAJ,
šundola o bubni the o harfi,
sar la marel andro mariben.
33 Imar čirlastar hin pripravimen o than,
kaj e bari jag labarela le kralis andral e
Asirija.
Oda hin e jagali chev, bari the buchli,
kaj labol e bari jag a hin ode but kašta,

o dichos le RAJESKRO phurdela avri
e labardī sira, so oda podlabarela.

31

Vigos olenge, ko pes muken pro Egipt

¹ Vigos olenge, ko džan te mangel e pomoca tele
andro Egipt,

ko pes muken pro graja,

ko pes nađejinen pre peskre but verdana,

the pre bari zor peskre jazdcengri,

ale pro Sveto le Izraeloskro pes na muken

a le RAJES na roden.

² No the o RAJ hino godaver a šaj anel e pohroma;
ov na lel pale peskre lava.

Ušćela upre pro bijedevleskre manuša

the pre ola, ko pomožinen le nalačhenge.

³ O Egiptana hine manuša, on nane Del,

lengre graja hine ča ćelos, nane duchos.

Sar o RAJ nacirdela peskro vast,

perela o pomocńikos

a perela the oda, kaske pomožinelas;

savore jekhetane našłona.

⁴ O RAJ ke ma prevakerđa kavke:

„Sar o ľevos vaj o terno ľevocis

gravćinel upral peskri korist

- kajte pre leste vićindehas but pastjeren,

na predarala lendar

a na denašela het lengra vikatar -

ipen avke avela tele o Nekzoraleder RAJ,

hoj pes te marel pro verchos Sion,

upre pre leskro špicos.

5 Avke sar o čirikle ľecinen upral peskro
 hñizdos,
 hoj les te chrañinen,
 avke o Nekzoraleder RAJ chrañinela a brañinela
 o Jeruzalem;
 zachrañinela a spasinela les.“

6 Čhavale le Izraeloskre, aven pale ke oda,
 kaske tumen igen vzburiñdan,

7 bo andre oda džives sako čhivela het peskre
 rupune the somnakune devloren, save kerđan
 tumare binošne vastenca.

8 „E Asirija perela, ale na le manušeskra
 šablatar,
 chala la e šabla, ale na le manušeskri.
 Kajte e Asirija denašela la šablatar,
 lakre terne muršendar kerena otroka.

9 Lakri skala, pre savi pes mukel, rozperela bara
 daratar,
 lakre vodci predarana, sar dikhena e zas-
 tava,“

phenel o RAJ, saves hin pro Sion peskri jag
 a peskro bov andro Jeruzalem.

32

O spravodľivo kraliřagos

1 O kralis kralinela spravodľiřagoha;
 o vladci vladñinena čačipnaha pro sudos.

2 Sako lendar ela sar e skriřa angle balvaj
 a sar e streřkica andro baro briřind;
 ena sar o pañi, so čuľal pre puřta,
 sar o ciños tel e bari skala andre phuv, kaj
 hin baro tačipen.

- ³ O jakha olengre, ko dikhen, na ena zaphandle,
 a o kana olengre, ko šunen, šunena mištes.
⁴ Ola, ko hine siđarde, imar na ena
 a chudena te gondolinel, so kerem,
 a o šepetliva imar vakerena žužes.
⁵ Le dilines imar na vičinena rajikano
 a le špekulantos imar na dena pačiv.
⁶ Se o dilino vakerel o diliņipen
 a andro jilo gondolinel pro nalačo,
 hoj te kerel o nalačipen
 a namištes te vakerel pro RAJ;
 le bokhales mukel bokhaha
 a le smednones na del te pijel.
⁷ O droma le špekulantoskre hine nalače;
 gondolinel avri o nalače plani,
 hoj te zničinel le čores le falošne lavenca pro
 sudos
 the akor, sar les hin čačipen.
⁸ Ale o pačivalo manuš gondolinel pro pačivale
 plani
 a zorales ačhel paš oda, so hin pačivalo.

Le džuvlenge andro Jeruzalem

- ⁹ Džuvlale, so tumen pal ņisoste na starinen,
 ušten a šunen miro vakeriben!
 Čhajale, so tumen ņisoha na trapinen,
 šunen mire lava!
¹⁰ Džuvlale bi o trapišagos,
 beršeha the vajkeci dživesenca
 izdrana daratar;
 bo o hroznos imar na ela
 a o ulipen pes imar na skidela upre.
¹¹ Džuvlale bi o starišagos,
 daran tumen a izdran!

- Čhiven tele o šukar gada
 a uren tumen andro gone.
- 12 Maren tumen andro kolina žalatar,
 bo o ulipnaskre mali, o viñici
- 13 the e phuv mire manušengri
 zabarona le trñenca the le kolakenca.
 Roven vaš o khera, kaj sas pherdo radišagos,
 the vaš o foros, kaj sas pherdo dživipen.
- 14 O palacis ela omuklo,
 našlola e vika andro foros,
 e stražno veža pro brehos ačhela zamukli pro
 furt;
 pašinena pes ode o stadi
 a ela pro radišagos le dzive somarenges,
- 15 medik pre amende na ela avričhido o Duchos
 andral o ņebos.
 Akor pes e pušta čerinela pro ovocno sados
 a oda sados pes lela sar veš.
- 16 Pre odi pušta ela o čaćipnaskro sudos
 a andre oda sados o spravodlišagos.
- 17 A oda spravodlišagos anela o smirom,
 vašoda o manuša dživena andro smirom
 a šoha pes imar na darana le maribnastar.
- 18 Mire manuša peske bešena
 andro khera, kaj ela o smirom,
 dživena peske andro khera, kaj na ela dar,
 pro thana, kaj peske odpočovinena bi o
 starišagos.
- 19 Kajte o bare krupi zničindehas o veš
 a o foros ulahas calkom zničimen,
- 20 tumen avena bachtale,
 tumen, ko sadzinen paš dojekh pañi
 a muken le volen the le somaren slobod-
 nones te denašel.

33*O RAJ odmukel le Sionoske*

- ¹ Vigos tuke, tu ničitelina,
so na salas zničimen;
tu zradcona, so na salas zradzimen!
Sar imar preacheha te ničinel,
aveha the tu zničimen;
a sar skončineha te zradzinel,
aveha the tu zradzimen.
- ² RAJEJA, av jileskro ke amende,
užaras pre tute.
Av amari zor sako tosara
a andro pharipen av amari zachrana.
- ³ O manuša denašena het tire hermišagoskre
hangostar;
sar tu ušteha upre, o narodi pes rozde-
našena.
- ⁴ Lengri korist' ela skidli upre,
avke sig sar pes skiden o kobilki;
o manuša upre chučena
avke sar o malakre grajora pro ulipen.
- ⁵ Barardo hino o RAJ, bo bešel upre pro ņebos,
ov pherarela o Sion le čaćipnaskre sudoha
the le spravodlišagoha.
- ⁶ Ov ela tumari istota andro džživipen,
tiri barvali zachrana, godi the prindžaripen;
e sveto dar anglo RAJ ela tiro barvalipen.
- ⁷ Dikh, o hrdini roven pro ulici
a o posli, so sas bičhade te dovakerel o
smirom, zorales hikinen.

- 8 Nane ņiko avri pro droma;
 ņiko phirel upre tele.
 O zmluvi hine prephage
 o švedki hine teledikhle
 a ņiko peske ņikas na važinel.
- 9 E phuv hiņi avrišuki a slabisałol,
 o Libanon hino andre ladž a šučol avri;
 o Šaron hino avrišučardo sar pušta
 a o Bašan the o Karmel čhiven tele o prajti.
- 10 „Akana uščava upre,“
 phenel o RAJ.
 „Akana avava barardo;
 akana avava uprehazdlo.
- 11 Užarena o phus a ločhona o plevi;
 tumaro dichos hino e jag, so tumen
 zlabarela.
- 12 O narodi ena avrilabarde pro prachos,
 labona andre jag sar o trňengre kraki, so sas
 čhinde tele.“
- 13 Tumen, so san dur,
 šunen, so kerdom,
 a tumen, so san pašes,
 udžanen miri zor!
- 14 O binošna pro Sion izdran,
 le nalačhen zalel e dar.
 Ko amendar šaj bešel paš e jag, so savoro
 zlabarel?
 Ko amendar šaj bešel paš o večna plameňa?
- 15 Oda, ko phirel spravodlivones
 a vakernel čačipen;
 ko na kamel te barvalol pre aver dženeskro
 pharipen

a na prilel o prepočiňiben;
 ko našti šunel pal o murdaripen
 a našti dikhel pre aver dženengro
 nalačhipen,

16 ajsu manuš bešela pro uče thana
 a o skali pro verchi ena leskri pevnost;
 chudela te chal o maro a šoha na ela bi o
 paňi.

O Izraeliti aven pale andro Jeruzalem

17 Tire jakha dikhena le kralis andre leskro
 šukariben;
 dikhena e buchli the džindardi phuv.

18 Akor peske tiro jilo leperela
 pre odi bari dar, so predžidilal, a pheneha
 tuke:

„Kaj hin oda, ko pisinelas andre le manušen?
 Kaj hin oda, ko mangelas o love?
 Kaj hin oda, ko zgenelas o veži?“

19 Imar na dikheha le sproste manušen,
 savengro vakeriben hin phares te achalol;
 olen, kaskri čhib hiňi šepetlivo a našti lenge te
 achalol.

20 Dikh pro Sion, pro foros amare inepengro!
 Tire jakha dikhena o Jeruzalem,
 o kher, kaj ela o smirom,
 o stanos, so pes na čhalavela,
 saveskre koliki pes šoha na cirdena avri
 a aňi jekh leskre lanendar šoha na čhindola.

21 Ode ela o RAJ amaro zoralo Del.
 Pre oda than ela pherdo bare paňa the jarki.
 Ńisavi lodka le veslenca prekal na predžala,
 Ńisavi bari lođa odarik na preplavinela.

22 Bo o RAJ hino amaro sudcas,
 o RAJ amenge diña o zakonos,
 o RAJ hino amaro kralis, ov amen
 zachrañinela.

23 O lani pre ola lođi hine pomukle,
 na birinen te likerel o stožjaris pro pod-
 stavcos
 a e plachta nane nacirdli.

Akor peske rozđelinaha e bari korist
 a mek the o bange peske lena ola koristatar.

24 Ńiko olendar, ko bešen andre amari phuv, na
 phenela: „Som nasvalo.“
 Olenge, ko ode bešen, pes odmukena o bini.

34

O sudos upral o Edom

1 Narodale, aven pašes a šunen,
 šunen mištes, manušale!

Mi šunel e phuv the savoro, so pre late hin,
 o svetos the savoro, so andre dživel.

2 Bo o RAJ hino cholamen pre savore narodi;
 cholisalila pre savore lengre slugađa.

Calkom len zñičinela
 a dela te murdarel avri.

3 Lengre mule džene na ena parunde,
 lengre tela khandena,
 a lengro rat čulala pal o verchi.

4 O Ńebos savoreha, so andre hin, našavela e zor,
 o Ńebos pes pačarela andre sar o zvitkos,
 a savoro pro Ńebos perela tele
 avke sar o šuke prajti pal o viñičis,
 avke sar o šuke figi pal o figovñikos.

- ⁵ Se miri šabl'a dokerda peskri buči andro ňebos,
dikh, avel tele pro Ēdom,
te sudzinel le manušen,
so hine odthode pro meriben.
- ⁶ E šabl'a le RAJESKRI čaliła le ratestar,
thuliła le tukostar,
le bakrengre the le capengre ratestar,
the le tukostar pal o bikengre ľadvini.
Bo o RAJ kerel e obeta andre Bocra
the o baro murdaripen andro Edom.
- ⁷ O dziva bivoli, o bikici the o biki
ena murdarde jekhetane lenca.
Lengri phuv pijela pherdo rat,
lengri phuv čalola le tukostar.
- ⁸ Bo kada hin oda džives the berš,
kana o RAJ rušela vaš o Sion
a pomstfinela pes pre leskre ňeprijateľa.
- ⁹ Le Edomoskre jarki pes čerinena pre smola,
o prachos pre sira
a leskri phuv labola sar e smola.
- ¹⁰ Aňi rači aňi dživese na murdalola andre;
furt latar džala o thuv.
Pal jekh pokoleňje pre aver ela zamukľi,
pal odi phuv imar šoha ňiko na predžala.
- ¹¹ O sovi the o dziva džviri ode dživena;
savore dziva čirikle ode bešena.
O RAJ la merinela avri,
hoj latar te kerel e zamukľi phuv,
avke sar sas anglo stvorenje.
- ¹² Na ela ode ňisavo kralis te lidžal e phuv
a savore lakre vodci našľona.
- ¹³ Lakre palaca zabarona le krakenca,

lakre pevnosti la pokrivaha the le
koľakenca.

Bešena ode o šakali
a dživena ode o pštroši.

¹⁴ Zdžana pes ode o pušćakre džviri le hijenena,
o dzivo capos vićinela avre capos;
o raćakre džviri peske ode pašľona
a arakhena peske o than pro odpoćinkos.

¹⁵ E sova peske kerela o hñizdos,
a thovela ode o jandrore;
bešela avri le sovicen
a lela peske len tel o ciños peskre kridlengro.
Skidena pes ode the o supi,
jekh pal aver.

¹⁶ Skuminen andre le RAJESKRO zvitkos a genen:
Ňiko ole džvireNDAR na chibalinelu
a Ňiko lendar na ela korkoro,
bo andral o muj le RAJESKRO avľa avri kada
prikazis
a leskro Duchos len skidŇa jekhetane.

¹⁷ Ov korkoro ćhida o losos prekal lende,
leskro vast lenge la špargaha merinda avri
e phuv a rozďelinda.

Ela lengri pro furt
a bešena ode pal jekh pokoleŇje pre aver.

35

O radišagos le avricinde manušengro

¹ Radisaľuv, pustatino the šuki phuvije
thov baripen, pušćo a rozkvitŇin sar e ruža!

² E phuv kvitŇisaľola a radisaľola;
khelela a thovela baripen.

E libanoŇiko slava lake ela diŇi,

- o škariben andral o Karmel the Šaron.
 Dikhena e slava le RAJESKRI,
 o škariben amare Devleskro.
- ³ Podhazden o strapimen vasta
 a zoraġaren o khoċa, so poddžan!
- ⁴ Phenen olenge, ko pes daran andro jile:
 „Aven zorale a ma daran tumen!
 Dikhen, tumaro Del!
 Avela la pomstaha the le Devleskre
 poċiñibnaha.
 Ov avela a zachrañinela tumen.“
- ⁵ Akor pes phundravena o jakha le korenge
 a o kana le kašukenge.
- ⁶ Akor o bange chuċkerena sar o jeleñis
 a e ċhib le ñeme manušeskri gilavela
 radišagostar.
 Bo o pañi demela avri pre šuki phuv
 a o jarki pre pušća.
- ⁷ La jagala pošatar aċhela jazeros,
 la avrišuka phuvatar o pañale prameña;
 pre oda than, kaj peske pašlonas o šakali,
 barola avri e ċar, e trstina the o papirus.
- ⁸ Ela ode drom,
 o drom, savo viċinena o Sveto drom,
 pal savo o nažužo našti predžala;
 ela ċa prekal o manuša le Devleskre,
 pre oda drom añi o dilino na našlola.
- ⁹ Na ela ode o ľevos,
 na phirena odarik o dziva džviri,
 ñisave pes ode na arakhena.
 Ća o zachrañimen odarik phirena.
- ¹⁰ Ola, kas o RAJ zachrañinda,

avena pale andro Jeruzalem
 a gilavipnaha džana upre pro Sion.
 O večno radišagos ela pre lengre šere sar e
 koruna,
 chudena te gilavel a te khelel radišagostar
 a o pharipen the e žala lendar denašela het.

36

Asirija avel andre Judsko

¹ Sar kralinelas o Chizkija* dešuštar (14) berš, avla o Sancherib o asiriko kralis pro mariben pre savore judska ohradzimen fori a zaila len.

² O asiriko kralis bičhada le velitelis Rabšake andral o Lachiš la bara armadaha ko kralis Chizkija andro Jeruzalem. Ačhada pes paš o žlabos, so džal le Uprune ribňikostar, pro drom, khatar pes džal pre mala, kaj pes rajbinel o gada.

³ Akor anglo asiriko velitelis Rabšake gele o Eljakim, le Chilkijoskro čhavo, savo lidžalas o palacis, o pisaris Šebna the o uradňikos Joach, le Asafoskro čhavo.

⁴ O velitelis Rabšake lenge phenda: „Phenen le Chizkijoske:

„Kada phenel o baro asiriko kralis: Pre soste tut avke zmukes, hoj tut na daras?

⁵ Gondolines tuke, hoj ča o lava the e godi tuke stačinel te zviťazinel andro mariben? Pre kaste tut mukes, hoj tut mange ačhaves?

⁶ Dikh, tu pes mukes pro Egipt, pre odi prephagli trstina, savi predžubinel o vast oleske, ko pes pre late oprinel. Ajso hin o Faraonos, o

* **36:1** Andre varesave prekladi hin leskro nav Ezechiaš.

egiptsko kralis, ke savorende, ko pes pre leste muken!

⁷ Te mange pheneha: „Amen pes mukas pro RAJ, pre amaro Del!“ Či oda nane o Del, saveskre uče thana pro lašariben the oltara čida tele o Chizkija a palis phenda le manušenge andre Judsko the andro Jeruzalem: „Lašaren le Devles ča angle kada oltaris“?

⁸ Av akana a dovaker tut mire rajeha, le asirike kraliha, a me tut dava 2 000 grajen. Šaj stradeha tuke ajci jazdcen?

⁹ Mukes tut pro Egipt, hoj tuke bičhavela o verdana the le jazdcen pre pomoca, ale on našti odmarena aňi le nekciknedere velitelis andral mire kraliskri armada.

¹⁰ Či oda mange na prikazinda o RAJ, hoj te avav andre kadi phuv a te zničinav la? Se o RAJ mange phenda: „Dža andre kadi phuv a zničin la!“ ‘ ‘

¹¹ Akor o Eljakim, o Šebna the o Joach phende le veliteliske Rabšakoske: „Vaker tire služobnikenca andre aramejiko čhib, bo amen avke achalugas! Ma vaker amenca andre amari hebrejiko čhib anglo manuša, so hine pro hradbi.“

¹² O Rabšake lenge odphenda: „Či man miro kralis bičhada te vakerel kala lava ča tumare kraliske the tumenge? A či na the le manušenge, so bešen pre kada muros. Bo the on the tumen chana tumare vikali a pijena tumare mutera?“

¹³ Palis o Rabšake uštifa a vičinelas andre hebrejiko čhib: „Šunen, so phenel o baro asiriko

kralis!

¹⁴ Ma den tumen te klaminel le Chizkijoske, bo ov tumen našti zachrañinela.

¹⁵ A ma den tumen leske aňi te prevakerel, hoj tumen te muken pro RAJ oleha, hoj phenel: ‚O RAJ amen zachrañinela a kada foros na ela dino andro vasta le asirike kraliske.‘

¹⁶ Ma šunen le Chizkija, bo kavke phenel o asiriko kralis: Aven avri, podden tumen mange a ela tumenge mištes! A sako tumendar chala pal peskro viňičis the figovňikos a pijela o paňi andral peskri chaňig,

¹⁷ medik na avava pal tumende a na lava tumen andre ajsi phuv sar the tumari; andre phuv, kaj hin e pšeňica the e mol; andre phuv, kaj hin o maro the o viňici.

¹⁸ Ma šunen le Chizkija, bo tumen diliňarel andre kale lavenca: ‚O RAJ amen zachrañinela.‘ Či šaj varesavo del le narodengro cirdňa avri lengri phuv andral o vasta le asirike kraliskre?

¹⁹ Kaj hine o devla andral o Chamat the Arpad? Kaj o devla andral o Sefarvajim? Či šaj cirdle avri la Samarija andral mire vasta?

²⁰ Savo del savore kale devlendar andral kala phuva šaj zachrañinda lengri phuv andral mire vasta? Akor soske tuke gondolines, hoj o RAJ zachrañinela o Jeruzalem mire vastendar?“

²¹ Ale o manuša sas čhit a na phende pre oda nič, bo o Chizkija lenge prikazinda: „Ma odphenen leske aňi lav.“

²² Paľis o Eljakim, o čhavo le Chilkijoskro, savo lidžalas o palacis, o pisaris Šebna the o uradňikos Joach, le Asafoskro čhavo, avle

andro čingerde gada ko Chizkija a phende leske savoro, so vakerelas o velitelis Rabšake.

37

O kralis rodel e pomoca paš o Del

¹ Sar oda šunda o kralis Chizkija*, čingerda pre peste o gada, urda pes andro gada le gonestar a gela andro Chramos le RAJESKRO.

² Akor bičada le Eljakim, savo lidžalas o palacis, le pisaris Šebna the le phuredere rašajen ko prorokos Izajaš, ko čhavo le Amosokro. Urde pes andro gada le gonestar, gele pal leste

³ a phende leske: „Kada phenel o Chizkija: „Adadžives hin o džives le pharipnaskro, dophenen amenge a ponižinen amen. Sam sar e džuvli, savi kamel te anel pro svetos le čhavoren, ale hiñi igen slabo te ločhol.

⁴ O asiriko kralis Sancherib bičada peskre velitelis le Rabšake, hoj te vakerel namištes pro džido Del. Mi šunel o RAJ, tiro Del, kala nalače lava a mi marel oleš, ko kavke vakerel. Vašoda modlin tut ko Del vaš amare manuša, save mek ačhile te dživel.’ “

⁵ Sar avle o služobnika le kraliskre ko Izajaš,

⁶ ov lenge phenda: „Phenen tumare kraliske, hoj o RAJ phenel kada: „Ma dara tut ole lavendar, so šunda, savenca pre ma namištes vakerenas o služobnika, saven bičada o asiriko kralis.

⁷ Dikh, me kerava, hoj te šunel o nalačo hiros, a vašoda džala pale andre peskri phuv, kaj les dava te murdarel la šablaha.’ “

* **37:1** Andre varesave prekladi hin leskro nav Ezechiaš.

⁸ Palis pes o Rabšake došundā, hoj o asiriko kralis geła het andral o Lachiš. A sar avla pale, arakhla le kralis te marel pes andro foros Libna.

⁹ O asiriko kralis Sancherib pes dodžanla, hoj o kralis Tirhaka andral o Kuš avel pre leste pro mariben. Sar oda o asiriko kralis šundā, bičhađa le poslen ko judsko kralis Chizkija le lavenca:

¹⁰ „Phenen le judske kraliske le Chizkijoske kada: ‚Te na tuha thovel avri tiro Del, pre savo tut mukes, oleha, hoj tuke phenel: ‚O Jeruzalem na ela dino andro vasta le asirike kraliske.“

¹¹ Se tu šundal, so kerde o asirika kraľa savore phuvenca. Amare armadi len calkom zničinde. Gondolines tuke, hoj tu aveha zachraňimen?

¹² Mire dada zničinde o fori Gozan, Charan the Recef a murdarde le manušen andral o Eden, save bešenas andro Telasar. Či len šaj zachraňinde lengre devla?

¹³ Kaj hino o kralis andral o foros Chamat? Kaj o kralis andral o Arpad? A kaj hine o kraľa andral o Sefarvajim, Hena the Iva?‘ ‘

E modlitba le Chizkijoskri

¹⁴ O Chizkija iľa le poslendar o ľil a pregenda les. Palis geła andro Chramos a phundrađa les anglo RAJ.

¹⁵ A chudňa pes kavke te modľinel ko RAJ:

¹⁶ „Ó, Nekzoraleder RAJEJA, Devla le Izraeloskro, savo bešes pro tronos maškar o cherubi! Tu jekh sal Del upral savore krališagi, so hine pre kadi phuv. Tu kerdal o ňebos the e phuv.

17 Prithov tiro kan, RAJEJA, a šun! Phundrav tire jakha a dikh! Šun savore lava le Sancheriboskre, savenca asal le džide Devlestar.

18 Hin čačo, RAJEJA, hoj o kraľa andral e Asirija zničinde savore phuva ole narodengre

19 a lengre devlen čhide te labol andre jag. Bo on na sas devla, ale ča kašt the bar, e buči le manušengre vastengri. Vašoda len šaj zničinde.

20 Ale akana, RAJEJA, Devla amaro, zachrašin amen andral leskre vasta, hoj savore krališagi pre phuv te sprindžaren, hoj ča tu jekh, RAJEJA, sal Del.“

O Izajaš odphenel le Chizkijoske

21 Akor o Izajaš, le Amosokro čhavo, bičhađa le Chizkijoske kada lav: „Kada phenel o RAJ, o Del le Izraelokro: Vašoda, hoj tut modlinehas ke mande vaš e pomoca pro asiriko krališ Sancherib,

22 kada hin o lav, so leske phenel o RAJ:
 ,E pačivali čhaj le Sionoskri
 tutar asal a tele tut dikhel.
 E čhaj le Jeruzalemoskri
 pal tu kivinel le šereha, sar adarik denašes.

23 Kastar asahas?
 Pre kaste vakerehas namištes?
 Pre kaste hazdehas upre o hangos?
 Pre kaste hazdehas o barikane jakha?
 Pro Sveto RAJ le Izraelokro!?

24 Bičhaďal tire sluhlen te asal le Rajestar a te phenel:
 „Mire pherdo verdanenca gelom upre
 pro nekbareder verchi,

pro thana, so hine nekdureder andro
 Libanon.
 Ode čhindom tele leskre uče cedri the o šukar
 sosni.
 Dochudňom man pre leskre nekučeder
 špici,
 andre leskro husto veš.
 25 Kopalindom avri o chaňiga
 a pilom andral o paňi.
 Mire pindrenca šučardom avri
 savore paňa andro Egipt.“

26 Tu, Sancheribona, pal oda na šundal?
 Me ada pripravinavas čirlastar,
 anglo but berš oda diňom avri
 a akana kerav, hoj pes oda te ačhel.
 Me tut diňom zor, hoj te zničines o ohradzimen
 fori,
 hoj lendar te na ačhel nič, ča kopa bara.

27 Le manušen, save andre bešenas,
 na sas ňisavi zor, izdranas a ladžanas pes.
 Sas ajse slaba sar o rastlinici pre maľa,
 sar e zeleno čarori, sar e čarori pro pados,
 so šučol avri sigeder, sar barol.

28 Ale me pal tu džanav savoro,
 džanav, kana džas avri a kana aves andre.
 Džanav the pal oda,
 savi bari cholĭ pre ma chas.

29 Vašoda, hoj pre ma cholĭsalĭľal
 a tiro barikaňiben doavľa andre mire kana,
 thovava tuke andro nakh e trastuňi obručka
 a andro muj o grastano zubadlos.
 Visarava tut pale ole dromeħa,
 khatar avľal.

- 30 Kada tuke ela o znameňje, Chizkija:
Andre kada berš chana ča oda,
so barola avri korkoro pestar,
a aver berš chana oda,
so mek pale barola olestar.
Ale pro trito berš sadzinen a skiden upre,
sadzinen o viňici
a chan lengro ovocje.
- 31 Ola, ko mek ačhena te dživel andral o judsko
krališagos,
mukena pale o koreňa tele andre phuv a
upre anena o ovocje.
- 32 Bo andral o Jeruzalem avena avri
ola, ko ačhile te dživel;
a pal o verchos Sion
ola, ko predžidíle.
Kada pes ačhela,
bo o Nekzoraleder RAJ oda igen kamel te
kerel.’
- 33 Vašoda o RAJ phenel pal o asiriko krališ
kada:
,Andre kada foros na doavela
aňi o šipos pre leste na livinela.
Aňi o slugađa le štitenca pre leste na avena
a aňi e kopa paš o muri na čivena,
hoj pes te dochuden andro foros.
- 34 Visarela pes pale pre oda drom, khatar avľa;
andre kada foros pes na dochudela,‘
phenel o RAJ.
- 35 ,Me braňinava kada foros a zachraňinava les
vaš ma the vaš o David, miro služobňikos.’
- 36 Mek odi rat geľa o aňjelos le RAJESKRO an-
dre asiriko taboris a murdarđa 185 000 slugađen.

Sar okla slugađa tosara ušfile, dikhle pašal peste pherdo mule manušen.

³⁷ Avke o asiriko kralis Sancherib pes visarda het a geľa pale khere andro Ninive a ačila ode.

³⁸ Andre jekh džives, sar o Sancherib lašarelas andro chramos peskre devles Nisroch, leskre duj čhave o Adramelech the o Sarecer les murdarde la šablaha a denašle andre phuv Ararat. A pal leste ačila kraliske leskro aver čhavo o Esar-Chadon.

38

O Chizkija sastol avri a sthovel gili

¹ Andre ola dživesa o kralis Chizkija* nasvalila pro meriben a avla ke leste o prorokos Izajaš, le Amosokro čhavo, a phenda leske: „Kada phenel o RAJ: De tuke andro poradkos savoro andre tiro kher, bo mereha a imar na dživeha.“

² Sar oda o Chizkija šunda, visarda pes le mujeha paš e fala a modlinelas pes ko RAJ:

³ „Ó, RAJEJA, mangav tut, leper tuke pre oda, sar pačivales a cale jileha phiravas pal tiro drom a sar keravas savoro, so sas lačno angle tire jakha.“ A chudňa igen zorales te rovel.

⁴ Akor avla le RAJESTAR kada lav ko Izajaš:

⁵ „Dža a phen le Chizkijoske: „Kada phenel o RAJ, o Del le Davidoskro, tire daďeskro: Šundom avri tiri modlitba a dikhľom tire apsa. Dikh, dothovava tuke dešupandž (15) berš ke tiro dživipen.“

* **38:1** Andre varesave prekladi hin leskro nav Ezechiaš.

⁶ Zachrañinava tut a the kada foros andral o vasta le asirike kraliskre a chrañinava kada foros.

⁷ Kada ela prekal tu o znameñje le RAJESTAR, hoj o RAJ dolikerela o lav, so tut diña:

⁸ Dikh, visarava pale o ciños pre ora le khameskri, so kerda o Achaz, a džala deš stupñi palal.' " Avke geła o ciños pre odi ora deš stupñi palal.

⁹ Paloda, sar o Chizkija, o judsko kralis, sastila avri le nasvalibnastar, pisinda kadi gili:

¹⁰ Me phendom: „Andre mire nekfeder berša mušinav te džal het andro brani le Šeoloskre; občorardo som mire okle beršendar.“

¹¹ Phendom: „Na dikhava le RAJES andre phuv le džidengri; imar na dikhava ñisave manušes, ñikas olendar, ko dživen pre kada svetos.

¹² Miro kher sas cirdlo tele a ilo mandar het sar o stanos le pastjeriskro. Pačardom andre miro dživipen, avke sar o tkačis pačarel o pochtan, se ov mange odčinda o thav pal o strojos. Dživesestar dži rači skončindaľ mire dživipnaha.

¹³ Caľi rat rohav dukhatar; sar te mange o ľevos phagerdahas savore mire kokala. Dživesestar dži rači skončindaľ mire dživipnaha.

¹⁴ Miro hangos sas igen slaboro; stukinavas sar e holubica vaj e lastovička.

Mire jakha slabisalile olestar, so ajci
dikhavas pro ňebos:
Rajeja, som andro pharipen, pomožin
mange!“

15 So šaj phenav?

Ov oda phenda a the kerda.

Calo miro dživipen phirava smutno,
bo hin man žala andro jilo.

16 Rajeja, ola, kas des o dživipen, dživena
a kalestar miro duchos dživel.
Sastar man a domuk mange mek te dživel!

17 Dikh, miri bari žala mange sas pro lačo.
Tire kamibnaha mange zachraňidal o
dživipen le meribnastar;
bo savore mire bini čidat pal tiro dumo.

18 Se o Šeol tut na bararela
aňi o meriben tut na lašarela;
ola, ko džan tele andro hrobos,
pes imar na mukena pre tiri vernost.

19 Ča o džide, o džide tut lašaren
avke sar me adadžives;
o dad le čhvenge vakerel pal tiri vernost.

20 O RAJ man zachraňida,
a vašoda bašavaha pro strunengre nastroj
calo amaro dživipen andro Chramos le RA-
JESKRO.

21 Bo o Izajaš phenda: „Len e masca le figendar
a makhen leske la pro vredos, hoj te dživel.“

22 A o Chizkija phučla: „Pal savo znaenje prindžarava, hoj pale džava andro Chramos le RAJESKRO?“†

39

O babiloňika posli aven ko Chizkija

¹ Andre oda časos o babiloňiko kralis o Merodach-Baladan, le Baladanoskro čhavo, bičhađa ko Chizkija* le poslen le lileha the le daroha, bo pes došunđa pal oda, hoj sas nasvalo a sastila avri.

² O Chizkija len radišagoha priila a sikađa lenge peskro sklados pro barvalipen, o rup, o somnakaj, o koreňje, o voňava oleji, o sklados pro zbraňe the savoro, so les sas andro pokladňici. Na garuđa anglal lende nič, so sas andre leskro palacis the andre calo leskro krališagos.

³ Palis o prorokos Izajaš avla ko Chizkija a phučla lestar: „So vakerenas kala murša a khatar avle?“

O Chizkija leske odphenda: „Avle ke ma dural andral aver phuv, dži andral o Babilon.“

⁴ „So dikhle andre tiro palacis?“ phučla o Izajaš.

„Dikhle savoro, so hin andre miro palacis,“ odphenda o Chizkija. „Sikađom lenge savoro, so hin andre mire pokladňici. Nič anglal lende na garuđom.“

† 38:22 Kala duj verši, 21 the 22, hine andre varesave prekladi thode maškar o verši 6 the 7. * 39:1 Andre varesave prekladi hin leskro nav Ezechiaš.

⁵ Pre oda leske o Izajaš phenda: „Šun o lav le Nekzoraleder RAJESKRO!

⁶ Dikh, avela ajso džives, hoj savoro, so hin andre tiro palacis, a savoro, so tire phure dada dži adadžives skidle upre, ela odligendo andro Babilon. Na ačhela kade olestar nič, phenel o RAJ.

⁷ The tire čhaven, so tuke ulona, so ena tutar, lidžana het a kerena lendar eunuchen andro palacis le babiloňike kraliske.“

⁸ O Chizkija leske odphenda: „Kada lav, so mange phenda le RAJESTAR, hino lačo.“ Bo peske gondolinda: „Medik me dživava, ela o smirom a nič nalačo pes na ačhela.“

40

O potešeňje prekal le Devleskre manuša

¹ Potešinien, potešinien mire manušen,
phenel tumaro Del.

² Vakeren jileha ko Jeruzalem,
a den leske te džanel,
hoj pes skončinda leskri otrocko služba,
hoj sas počimen vaš leskri vina,
hoj imar chudňa le RAJESKRE vastestar
dvojito trestos vaš peskre savore bini.

³ O hangos vičinel:
„Pripravinien o drom le Rajeske pre pušta,
rovñinen avri o chodňikos
amare Devleske pre šuki phuv!

⁴ Dojekh dolina ela hazdli upre
a dojekh verchos the brehos cikňola.
Savoro bango rovñisaľola avri

- a e puklato phuv ačhela hladko.
- ⁵ Akor pes sikavela e slava le RAJESKRI
a jekhetane la dikhena savore manuša;
bo le RAJESKRO muj oda phenda.“
- ⁶ O hangos mange phenda: „Vičin!“
Me phučlom: „So mušnav te vičinel?“
„Vičin: Savore manuša hine sar čar,
sar e kvitka pre mała, so likerel ča sikra.
- ⁷ E čar šučol avri a lakri kvitka perel tele,
sar pre late phurdel o dichos le RAJESKRO.
Čačes, o manuša hine sar čar.
- ⁸ E čar šučol avri a lakri kvitka perel tele,
ale o lav le RAJESKRO ačhel pro furt.“
- ⁹ Dža pro učo verchos,
tu, so anes e lači sprava le Sionoske,
zorales mi šundol tiro hangos,
tu, so anes e lači sprava le Jeruzalemoske!
Zorales vičin, ma dara tut,
phen le forenge andre Judsko:
„Dikhen, tumaro Del!“
- ¹⁰ Dikh, o RAJ, o Adonaj, avel peskra zoraha.
Ov vladñinel peskre vasteha.
Dikh, anel peha e odmena,
le manušen, saven oslobodzinda.
- ¹¹ Starinela pes pal peskre manuša
sar o pastjeris pal peskro stados;
peskre vasteha len skidela ke peste,
le bakroren lela pro vasta
a olen, so den te pijel le ciknen, lidžala
lokores.

O Del hino igen baro

- 12 Ko merinda avri savore paňa le moroskre
peskra burňikaha
abo ko odmerinda calo ňebos peskre an-
guštenca?
Ko thoda savori phuv pro svetos andre mjerkica
abo ko odvažinda savore verchi the brehi
pre vaha?
- 13 Ko šaj phenel le Devleskre Duchoske so te
kerel?
Ko les šaj sikavel abo del rada?
- 14 Kaha pes poradinda, ko leske diňa te achalol?
Ko leske sikada o spravno drom?
Ko les diňa godi?
Ko leske sikada sar te kerel o veci?
- 15 Dikh, o narodi hine le RAJESKE sar e kapkica
andro vedros,
hine sar o prachocis pre vaha.
Dikh, o ostrovi leske važinen ajci
sar o zrnkos la pošakro,
- 16 O Libanon na stačinel aňi pre oda, hoj pes te
rozthovel e jag,
a leskre džviri na stačinen aňi pre labardi
obeta.
- 17 Angle leste hin savore narodi sar nič,
na rachinel len ňisoske.
- 18 Ke kaste pripodobňinena le Devles?
Kaha les šaj porovňinen?
- 19 La modlaha!?
E modla kerel o remeselňikos,
o zlatňikos la ozdobinel le somnakaha
a šukařarel la le rupune lancicenca.

20 Te varesavo manuš hino čoro a nane les
somnakaj abo rup,
ta kidel peske avri ajso kašt, so na kirňol,
arakhel peske lače remeselňikos,
hoj leske te kerel e modla, so pes na
čhalavela.

21 Tumen oda na džanen? Na šundān pal oda?
Či tumenge oda na sas phendo
ešebnovarestar?

Či na achalīlan, sar sas o svetos zathodo?
22 O Del bešel pro tronos, upral e klenba la
phuvakri,
a o manuša pre phuv leske dičhon sar cikne
kobilki.

Ov nacirdel o ņebos sar o zavesis
a rozkerel les sar o stanos, andre savo pes
bešel.

23 Ov kerel, hoj o kraľa pre phuv te na mon nič
a o vladara te aven pre ņisoste.

24 Mek nane aňi sadzimen aňi rozčhide pre maľa,
mek aňi lengro kmeňos na zamukľa o ko-
reňis andre phuv,
imar pre lende ov phurdel a šučon avri,
e zorali balvaj len odphurdel sar phus.

25 „Ke kaste man kamen te pripodobňinel?
Hin vareko ajso sar me?“ phučel o Sveto Del.

26 Hazden upre o jakha a dikhen:
Ko stvorinda kada savoro?
Oda, ko anel avri o čercheňa jekh pal aver,
a savoren vičinel avri pal o nava.
Vašoda, hoj leskri moc hiňi obrovsko a leskri zor
hiňi igen bari,

aňi jekh lendar na chibalinel.

O Del del zor le slaben

- 27 Soske vakeres, Jakobona,
 soske phenes, Izraelona:
 „O RAJ na dikhel amaro pharipen,
 o Del vaš amenge na zaačhel“?
- 28 Tu na džanes? Tu oda na šundal?
 O RAJ hino večno Del,
 ov stvorinda o agora la phuvakre;
 ov našti ačhel strapimen aňi unavimen
 a leskri godi našti te achalol.
- 29 Ov del zor oles, ko hino strapimen,
 a oles, ko na birinel, del bari zor.
- 30 O terne murša slabisaľon a hine strapimen;
 le terne čhavenge poddžan o pindre a peren.
- 31 Ale ola, ko užaren pro RAJ,
 chuden e nevi zor,
 ľecinen sar orli le kridlenca;
 denašen a nane strapimen,
 phiren a šoha na slabisaľon.

41

O Del pomožinel le Izraeloske

- 1 Aven čhit a šunen, tumen ostrovale,
 mi chuden o manuša pale e nevi zor,
 mi aven pašeder a mi vakeren;
 aven džas pes jekhetane te sudžinel.
- 2 „Ko kerđa upre ole dženes pal o vichodos,
 savo zvířazinel pre dojekh krokos?
 Ov zalel o narodi the o krališagi prekal leste,
 hoj leske te služinen.

Kerel lendar peskra šablaha prachos
a rozčhivel len peskre lukoha sar e balvaj o
phus.

³ Džal pal lende a nič les na ačhavel,
pal ajsa drom, pal savo mek na phirelas.

⁴ Ko ada kerel a ko domukel, hoj pes kada te
ačhel?
Oda, ko oda kerelas ešebnovarestar andre
savore pokoleňja.

Me, o RAJ, som o ešebno
a avava the o posledno – Me Som!“

⁵ O ostrovi oda dikhle a darandile;
o agora la phuvakre izdran daratar,
zgele pes jekhetane a imar aven.

⁶ Sako pomožinel jekh avreske
a phenel peskre phraleske: „Av zoralo!“

⁷ O tesaris le lavenca povzbudzinel le zlatňikos
a oda, ko hladzinel e modla avri le
čokanoha, phenel oleske,
ko marel pre kovadlina: „Mištes kerďal!“

A zachuden e modla le lecegenca,
hoj pes te na čhalavel.

⁸ „Ale tu, Izraelona, miro služobňikona,
Jakobona, saves mange kidňom avri,
potomkona le Abrahamskro, mire pri-
jateliskro,

⁹ saves andom pal o agor la phuvakro,
pal o koňec le svetoskro tut vičindom
a phendom tuke: ‚Tu sal miro služobňikos,
tut mange kidňom avri a na odčhidom tut.‘

¹⁰ Ma dara tut, bo me som tuha;

ma predara, bo me som tiro Del,
 dava tut zor a pomožinava tuke;
 podhazdava tut mire spravodlive čače
 vasteha.

11 Dikh, savore, ko pre tu chan choli,
 ena pre ladž the pro asaben;
 ola, ko pre tu džan, našlona a merena.

12 Rodeha olen, ko pes tuha vesekedinen,
 ale na arakheha len;
 a ola, ko pes tuha maren,
 ena calkom sar nič.

13 Me som o RAJ, tiro Del,
 savo tut chudel le čače vastestar
 a phenel tuke: „Ma dara tut,
 me tuke pomožinav.

14 Ma dara tut, kirmoreja Jakobona,
 Ma dara tut, cikno Izraelona!
 Me tuke pomožinav,“
 phenel o RAJ, tiro Vikupitelis,
 o Sveto le Izraeloskro.

15 „Dikh, kerava tutar e nevi kaštuňi deska,
 savaha pes marel avri o zrnos,
 pre savi hin but ostra danda;
 rozpučineha the phagereha o verchi
 a o brehi roztrušineha sar phusoro.

16 Precidzineha len, lela len e balvaj
 a e burka len rozphurdela.

Ale tu radisaloha andro RAJ,
 lašareha tut le Svete Izraeloskre Devleha.

17 O čore the o slaba roden o paňi, ale nane;
 e čhib lenge šučol avri smedostar.

Me, o RAJ, lenge odphenava pro modlitbi,
 me, o Del le Izraeloskro, len na omukava.

18 Kerava, hoj o paňa te čuľan pro zamukle brehi,

otkerava o prameña andro dolini;
 čerinava e pušta pro jazeros
 a e šuki phuv pro prameña le pañeskre.

19 Pre pušta sadzinava
 o cedros, o akacijos, e mirta the e oliva.
 Pre šuki phuv sadzinava
 o ciprusis, o smrekos the e jedľa jekhetane,
 20 hoj o manuša te dikhen a te sprindžaren,
 te gondolinen upral ada a te achalón,
 hoj o vast le RAJESKRO oda kerđa
 a o Sveto le Izraeloskro oda stvorinda.“

Le modlen nane nisavi zor

21 „Aven te vakerel pro sudos pal tumari veca,
 narodale,“
 phenel o RAJ.

„Aven te brañinel tumare modli,“
 phenel o kralis le Jakoboskro.

22 „Anen len ke mande
 a mi phenen amenge, so pes ačhela!
 Mi phenen amenge, save veci pes ačhile
 varekana,
 hoj peske oda te las andro jile
 a te džanas, sar dopele;

abo mi phenen amenge pal oda, so avela!

23 Mi den amenge te džanel, so pes ačhela,
 a pal oda džanaha, hoj hine devla!

Mi keren varešo lačo abo nalačo,
 hoj pes te čudalinas a te daras.

24 Ale dih, ola modli našti keren nič a nane lače
 pre nisoste.

Te lašarel le modlen hin o džungipen!

25 Mardom upre jekhe manušes pal o severos;

- imar avel pal o vichodos a vičinel pre miro
nav.
Phirela pal o vladara sar pal e čik,
avke sar o hrnčjaris uštarel pre čik.
26 Ko oda delas te džanel ešebnovarestar,
hoj olestar te džanas?
Abo čirlastar, hoj te phenas:
„Hin les čačipen“?
Se ņiko oda na diňa te džanel a ņiko pal oda na
vakerelas,
ņiko tumen na šundā te phenel aňi lav.
27 Me somas ešebno, ko vakerelas le Sionoske:
„Dikh, kade hine!“
A le Jeruzalemoske: „Bičhavava le poslos, so
anela e lači sprava.“
28 Ale sar rodav maškar o modli,
ņiko lendar na džanel te del rada,
ņiko lendar na džanel te odphenel, te lendar
phučav.
29 Dikh, savore modli klaminen a našti nič keren,
lengre modli hine slabora sar balvajori.“

42

Ešebno giľi pal o služobňikos le RAJESKRO

- 1 „Dikh, miro služobňikos, saves zoraľarav,
miro avrikidlo, savo mange hino pre dzeka.
Mire duchos thoďom pre leste,
ov anela o spravodlišagos le narodenge.
2 Na kerela vika aňi na viskinela,
aňi na šundōla leskro hangos pre ulica.
3 E prephagľi trstina na dophagela
a e momeli, savi mek thuvisaľol, na mur-
darela andre.
Ov anela o spravodlišagos savorenge.

4 Na ela strapimen aňi na slabisaľola,
 medik na zathovela o spravodlišagos pre
 phuv.
 Pre leskro sikaviben užaren o ostrovi.“

5 Kada phenel o Del, o RAJ,
 so stvorindā o ņebos a nacirdňa les,
 so rozcirdňa e phuv savoreha, so upre barol;
 o Del, so del o dichos le manušen pre phuv
 the o duchos olen, ko pal late phiren:

6 „Me, o RAJ, tut vičindom te anel o
 spravodlišagos,
 chudav tut vastestar a chraňinav tut,
 kerav tutar e zmluva prekal savore manuša,
 o švetlos prekal o narodi,

7 hoj te phundraves le korenge o jakha,
 hoj te premukes le bertenošen
 a olen, ko bešen andro kalipen,
 te les avri andral e bertena.

8 Me som o RAJ; kada hin miro nav!
 Miri slava na dava ņikasko
 aňi miri chvala le modlengo.

9 Dikh, o ešebna veci pes imar ačhile
 a dav tumenge te džanel o neve;
 phenav tumenge len angloda,
 sar pes ačhena.“

E nevi gili

10 Gilaven le RAJESKE e nevi gili,
 leskri chvala dži pal o agora le svetoskre,
 tumen, so phiren pal o moros, the savore, so
 pheraren o moros.
 Gilaven tumen, o ostrovi the savore, ko ode
 bešen.

- 11 Mi radisaľol e pušća peskre gavenca
 the o osadi, kaj bešen o manuša andral o
 Kedar,
 mi thoven baripen o manuša andral e Sela,
 mi radisaľon pro špici le verchengre.
- 12 Mi den e slava le RAJESKE
 a mi vakeren pal leskri chvala pro ostrovi.
- 13 O RAJ avela sar o hrđinas,
 savo pes kamel igen te marel,
 zorales vićinela pro mariben
 a domarela le ņeprijatelen.
- 14 „Somas čhit but časos,
 na vakeravas a zľikeravas man.
 Ale akana viskinav sar e džuvľi, so loćhol,
 phurdav pharipnastar a phares dichinav.
- 15 Le verchendar the le brehendar kerava e
 pušća,
 šučarava avri savore lengre zelena rastlini,
 o paňa čerinava pro ostrovi
 a šučarava avri o moćara.
- 16 Lidžava le koren pal o drom, savo na
 prindžaren,
 lidžava len pal o chodňiki, so na džanen.
 Čerinava lengro kalipen pro švetlos
 a rovňinava avri o bange droma.
 Kala hin ola veci, save kerava,
 a na omukava len.
- 17 Ola, ko pes muken pro modľi
 a phenen le sochenge:
 ‚Tumen san amare devľa,‘
 ena teledikhle a ľolona ladžatar.“
- O Izrael hino koro the kašuko*
- 18 „Tumen o kašuke, šunen!

Tumen o kore, otkeren o jakha, hoj te dikhen!

19 Ko hin ajso koro sar miro služobňikos?

Ko hin ajso kašuko sar miro poslos, saves bičhavav?

Ko hin ajso koro sar oda, ko hino manca andre zmluva,

koro sar o služobňikos le RAJESKRO?

20 Dikhľal but veci, ale na kerďal tuke olestar nič; o kana tute hin otkerde, ale na šunes nič.“

21 Le RAJESKE sas pre dzeka,

bo ov hino spravodľivo,

te kerel peskro zakonos baro the slavno.

22 Ale kala manuša hine občorarde;

savore hine phandle andro cheva

a garude andro bertenı.

Ačhıla lendar e korıst a nane len ko te zachraňinel,

hine sar o čorde veci a nane ko te phenel:

„De len pale.“

23 Ko tumendar prithovela o kan

a dela mištes pozoris pre oda, so šunďa,

andre oda časos, so avela?

24 Ko diňa le Jakob the le Izrael le zbujňikenge sar korıst?

Či oda na sas o RAJ, saves amen dukhavahas amare binenca?

Bo na kamahas te phirel pal leskre droma

a na šunahas leskro zakonos.

25 Vašoda pre amende čhıďa avri peskri bari choli

the e dar le maribnastar.

Labarelas amen pal savore seri, ale na
 achaluvahas,
 podlabarelas amen, ale na lahas peske oda
 andro jilo.

43

O RAJ zachrañinela peskre manušen

- ¹ Ale akana, kavke phenel o RAJ,
 savo tut stvorinda, Jakobona, savo tut kerda,
 Izraelona:
 „Ma dara tut, bo me tut cindom avri.
 Vičindom tut tire naveha, tu sal miro.
- ² Te džaha prekal o paña, avava tuha,
 a te prekal o prudengre paña,
 na začhivena tut.
 Te džaha prekal e jag,
 na labareha tut a o plameña pes tutar na
 chudena.
- ³ Se me som o RAJ, tiro Del,
 o Sveto le Izraeloskro, tiro Spasitelis.
 Diňom vaš tuke le Egipt,
 le Kuš the la Seba,
 hoj tut te cinav avri.
- ⁴ Vašoda, hoj sal mange vzacno
 a hin tut bari cena andre mire jakha a me
 tut kamav,
 dava vaš tuke le manušen
 a le naroden vaš tiro dživipen.
- ⁵ Ma dara tut, bo me som tuha!
 Anava tire čhaven pal o vichodos
 a skidava tut pal o zapados.
- ⁶ Le severoske phenava: ‚An len kade!‘
 A le juhoske: ‚Ma zaačhav len!‘

- An mire čhāven dural
 a mire čhājen pal o agora le svetoskre,
 7 sakones, kas vičinen mire naveha,
 kas stvorindom pre miri slava,
 kas formindom, he, kas kerdom!“
- 8 An avri le manušen, so hine kore, kajte len hin
 jakha,
 the olen, ko hine kašuke, kajte len hin kana.
- 9 Mi skiden pes jekhetane savore narodi
 a mi zdžan pes o manuša.
 Ko lengre devlendar diña anglal te džanel, so
 avela?
 Ko lendar phendā anglal, so pes ačhela
 akana?
 Mi ačhāven peskre švedken, hoj vaš lende te
 zaačhen,
 hoj oda o manuša te šunen
 a te phenen: „Čačo len hin.“
- 10 „Tumen san mire švedki,“ phenel o RAJ,
 „the miro služobņikos, saves mange kidņom
 avri,
 hoj man te prindžaren, te pačan andre ma
 a te achalon, hoj oda Me Som.
 Angle mande na sas ņisavo del
 a aņi pal mande na ela.
- 11 Me som o RAJ,
 a aver Spasiťelis nane, ča me.
- 12 Me som oda, ko delas te džanel,
 zachraņinelas a vakerelas -
 me, a ņisavo aver del.
 Tumen san mire švedki,“ phenel o RAJ,
 „me som o Del.
- 13 Me som o Del a furt avava,

a ňiko našti cirdel avri andral miro vast.
Te me vareso kerav, ko šaj oda čerinel?“

Le Devleskri zachrana

- 14 Kada phenel o RAJ,
tumaro Vikupitelis, o Sveto le Izraeloskro:
„Bičhavava vaš tumenge andro Babilon,
čhivava tele o brani le foroskre
a čerinava o baripen le Chaldecengro pro
roviben.
- 15 Me som o RAJ, tumaro Sveto,
o Stvoritelis le Izraeloskro, tumaro Kralis.“
- 16 Kada phenel o RAJ,
savo kerda o drom prekal o moros
the o chodnikos prekal o baro pañi,
- 17 savo ligenda o verdana le grajenca
the e zorañi armada pro meriben.
Pašlon jekhetane a imar na uštena;
murdalile andre a preachile te labol sar e
momeli.
- 18 „Bisteren pre oda, so sas,
a imar ma gondolinen pre oda, so pes achiñi.
- 19 Dikh, akana kerav neve veci!
Imar oda avel avri;
či oda na dikhen?
He, kerav o drom pre pušta
a dav o prudi le pañengre pre avrišuki phuv.
- 20 Lašarena man o džviri pre maña,
o šakali the o sovi,
bo anav o pañi pre pušta
a dav te čulal o paña pre avrišuki phuv,
hoj te pijen mire manuša,
mire avrikidle manuša,

21 saven mange formindom avri,
 hoj te gilaven pre miri chvala.“

O Izrael na palikerel le Devleske

22 „Ale tu, Jakobona, na vičinehas ke ma pre
 pomoca;

salas mandar strapimen, Izraelona.

23 Na andal mange bakrores pro labarde obeti
 a tire obetenca man na dehas e pačiv.

Na thovavas pre tu e chabeneskri obeta
 a na trapinavas tut oleha, hoj mange te
 labares o kadidlos.

24 Na cindal mange o voňavo koreňje vaš o love
 a na anehas mange o žiros pal tire obeti,

ale thovehas pre ma tire bini
 a trapinehas man tire nalačhipenenca.

25 Me, Me Som oda, ko tuke odmukel o bini;
 kerav oda prekal mande
 a imar šoha mange na leperava pre tire bini.

26 Leper mange, sostar man obviňines. Av
 sudzinas pes!

Vaker a sikav mange, hoj tut hin čačipen.

27 Tiro ešebno dad kerđa binos
 a ola, kas bičhavavas,

hoj tut te sikaven,
 pes mange vzburinenas.

28 Vašoda tele dikhlom le rajen andre tiri svetiňa;
 le Jakob diňom te zničinel a le Izrael andom
 pro asaben.“

44

O RAJ požehňinela le Izrael

1 „Ale akana šun, Jakobona, miro služobňikona,

- Izraelona, saves mange kidňom avri.
 2 Kada phenel o RAJ, oda, ko tut stvorinda,
 oda, ko tut forminda andro per tira dake a
 pomožinel tuke:
 Ma dara tut, miro služobňikona, Jakobona,
 Ješurun*,
 saves mange kidňom avri.
 3 Bo čhivava avri o paňi pre smedno phuv
 a mukava o paňi prudoha pre šuki phuv.
 Čhivava avri mire Duchos pre tire čhave
 a miro požehnaňje pre tire potomki.
 4 A barona avri sar čar,
 sar o virbi paš o jarki.
 5 Jekh phenela: „Me som le RAJESKRO,‘
 dujto peske dela o nav pal o Jakob,
 aver peske pisinela pro vast: „Le RAJESKRO,‘
 a dela peske o nav pal o Izrael.“

Ča o RAJ hino Del

- 6 „Kada phenel o RAJ, o kralis le Izraeloskro,
 leskro Vikupitelis, o Nekzoraleder RAJ:
 Me som o ešebno the o posledno;
 aver Del nane, ča me.
 7 Ko hin ajso sar me?
 Mi avel mange te phenel!
 Mi del mange te džanel a mi avel te phenel,
 so pes ačhiľa akorestar,
 kanastar zathodom mire manušen?
 Noča, mi del te džanel oda, so ela!
 8 Ma daran tumen, ma izdran!
 Či oda me imar čirla na phendom
 a na diňom te džanel?

* 44:2 Poeticko nav prekal o Izrael.

Tumən san mire švedki.

Či hin varesavo aver Del? Nane, ča me.
Nane aver Skala, pal nisavi na džanav.“

Te kerel o modli hin diliņipen

⁹ Savoredžene, so keren o modli, nane nič
a ola modli, so on rado dikhen, űnikaske na
pomožinen.

Ola, ko pes lenge klaņinen, hine kore
a na džanən nič, vašoda pes ladžana.

¹⁰ Ko forminel le devlores abo ko kerel la modla,
so nane pre nisavi chasna?

¹¹ Dikh, savoredžene, so pes paš oda priden, pes
ladžana,
se the ola majstri hine ča manuša.

Mi skiden pes upre savoredžene a mi ačhaven
pes mange!

Darana pes a ladžana savore jekhetane!

¹² O kovačis marel pal o trast
a forminel les andre jag;
marel pal leste le čokanoha
a kerel pre leste buči peskre zorale vasteha.

Paš oda bokhalol avri a slabisaol;
na pijel paņi a hino strapimen.

¹³ O řesaris nacirdel e řparga
a merinel avri o kařt;
poznačinel la ceruzkaha

a kresřinel le kruřidloha,
medik oda na dičhol avri sar varesavo muřš,
sar řukar postavakro manuř,
savo ela thodo ke varekaste andro kher.

¹⁴ Čhinel tele o dubos, o ciprusis the o cedros,
kidel peske avri le stromendar andro veř,

abo sadzinel peske e borovica a o brišind
kerel, hoj te barol.

15 O kašt hin le manušeske pre oda,
hoj les te labarel andro bov;

lel lestar a tačarel pes;
kerel jag a pekel o maro.

Ale kerel peske lestar the devlores a klañinel pes
leske;

kerel e modla a bandol anglal late.

16 Jepaš labarel andre jag,
thovel upre o mas, so džal te chal,
pekel peske les a čalol.

A paš oda pes the tačarel a phenel:

„Roztačilom la jagatar. Savi šukar jag.“

17 Okle kaštestar, so leske ačila,
peske kerel devlores sar modla,
bandol anglal leste a lašarel les,

modlinel pes ke leste a phenel:

„Zachrañin man, se tu sal miro del!“

18 Na džanen nič a na achalon;
lengre jakha hine kore, a vašoda na dikhen;
lengre jile hine phandle andre, vašoda na
achalon.

19 Oda manuš pes na zagondolinel,
na achalol a na phenel peske:

„Jepaš ole kaštestar labardom andre jag,
pre leskre jagale angarora mange peklom o
maro,

peklom mange avri o mas a čalilom.

A okle kaštestar, so ačila, mange kerava e
džungali modla?

Klañinava man le kašteske?“

20 Ajso manuš pes čalarel le prachoha andral o
bov,

leskro jilo les klaminel a odcirdel,
 našti pes zachrañinel añi phenel:
 „Odi modla, so chudav andre miro čačo vast
 hin falošno del!“

O RAJ cinel avri le Izrael

21 „Jakobona, leper tuke pre kala veci,
 bo tu, Izraelona, sal miro služobňikos.
 Me tut stvorindom, tu sal miro služobňikos,
 Izraelona, na bisterava pre tu.

22 Tire bini lava het sar e chmara
 a tire vini sar e molha.
 Av pale ke ma, bo me tut cindom avri.“

23 Gilaven radišagostar, tumen o ňebi, bo o RAJ
 oda kerđa.
 Gilaven radišagostar, tumen o hlbini la
 phuvakre,
 viskinen radišagoha, tumen o verchi,
 o veša the savore stromi andre lende!
 Bo o RAJ cinda avri le Jakob
 a sikađa peskri slava andro Izrael.

O Kiros, o pastjeris le RAJESKRO

24 „Kada phenel o RAJ, tiro Vikupitelis,
 savo tut forminelas andro per la dake:

Me, o RAJ, stvorinav savoro,
 me korkoro nacirdav o ňebos the e phuv,
 ňiko mange na pomožinel.

25 Me musarav o znameňja le falošne proroken-
 gre,

le veštendar kerav diline,
 previsarav o godaveripen le godaverengro
 a sikavav, hoj lengre radi hine diliñipen.

26 Ale furt kerav, hoj mire služobňikoskro lav

the mire poslengre prorocstva pes te ačhen.
 Phenav le Jeruzalemoske: ‚Bešena andre tu o
 manuša,‘
 a le forenge andre Judsko: ‚Avena up-
 reačhade!‘
 Lengre rozburimen fori pale ačhavava.
²⁷ Le bare moroske phenav: ‚Šučuv avri!
 Tire paňa šučarava avri.‘
²⁸ Le Kiroske phenava: ‚Tu sal miro pastjeris
 a kereha savoro, so kamav.
 Pheneha le Jeruzalemoske: Aveha pale up-
 reačhado!
 A le Chromoske: Tire zakladi ena zathode!‘

45

O Del peske kidel avri le Kiros

¹ „Kada phenel o RAJ
 peskre pomazimen muršeske, le Kiroske:
 Chudňom tut le čače vastestar,
 hoj angle tute te rozpučínav le naroden,
 te lav le kralendar lengri zor,
 te phundravav angle tute o vudara,
 hoj te na ačhen o brani zaphandle.
² Me džava anglal tu a rovňinava avri o brehi,
 o bronzune brani phagerava
 a o trastune zavori prephagava.
³ Dava tuke o barvalípen, so hino garudo andro
 kalípen,
 a o vzacna veci andral o garude thana,
 hoj te džanes, hoj me som o RAJ,
 o Del le Izraeloskro, savo tut vičínav tire
 naveha.

4 Vaš miro služobnikos Jakob
the vaš o Izrael, saves mänge kidňom avri,
vičindom tut tire naveha;
diňom tut pačivalo nav, kajte man na
prindžares.

5 Me som o RAJ, ňiko aver nane;
aver Del nane, ča me.

Diňom tut zor,
kajte man na prindžares,

6 hoj te džanen savore manuša pal o vichodos dži
pro zapados,
hoj nane aver Del, ča me.
Me som o RAJ a ňiko aver nane.

7 Me kerav o švetlos the o kalipen;
anav o lače dživesa the o nalače dživesa.
Me, o RAJ, kada savoro kerav.

8 De brišind, ňebona,
a le chmarendar mi čuľal o spravodlišagos.

Phundrav tut, phuvije,
hoj te uľol tutar e spasa
a jekhetane laha te pučinel avri o
spravodlišagos.
Me, o RAJ, kada savoro stvorindom.

9 Vigos oleske, ko pes vesekedinel peskre
Stvoriteliha,
jekh čikakro kotor maškar aver čikakre
katora pre phuv!

Či šaj phenel e čik peskre hrnčjariske:
,So keres?' abo, ,Namištes keres?'

10 Vigos oleske, ko phenel le dadeske:
,Soske keres čhaven?'

a la dake: ‚Soske lochos?‘

11 Kada phenel o RAJ,
o Sveto le Izraeloskro a leskro Tvorcas:
Soske mandar phučen, so kerava mire
čhavenca?

Soske mange phenen, so te kerav?

12 Me stvorindom e phuv
a pre late stvorindom le manušes.
Me korkoro mire vasteha rozcirdnom o ņebos;
me rozkazinav savore ņeboskre švetlengje.

13 Me uštađom le Kiros te kerel o spravodlišagos
a rovņinava avri savore leskre droma.

Ov ačhavela miro foros
a premukela mire zaile manušen,
na vaš o love aņi vaš o dari,
phenel o Nekzoraleder RAJ.“

14 Kada phenel o RAJ:
„O barvalipen le Egiptanengro
the o rodipen le Kušijcengro ela tiro
a o uče murša andral e Seba
avena ke tute a ena tire otroka;
phirena pal tute zaphandle andro lanci,
bandona tele anglal tute
a mangena pes tuke:

‚Ča tuha hin o Del, ņiko aver nane,
aver del nane.‘“

15 Čačes, tu sal o Del, savo pes garuvel,
o Del le Izraeloskro, o Spasiťelis.

16 Ola, ko keren o modli, pes ladžana;
savore ena teledikhle a ena pro asaben.

17 O RAJ spasinela le Izrael
a oda spaseņje ela pro furt;

imar šoha tumen na ladžana
a na avena teledikhle.

18 Bo kada phenel o RAJ, savo stvorinda o ņebos
– ov hin o Del, savo kerđa e phuv, forminda
a zathoda la;

na kerđa la prazdno, ale hoj te bešen andre o
manuša:

„Me som o RAJ a ņiko aver nane.

19 Me na vakeravas andral o garudipen,
varekhatar andral o kalipen.

Me na phendom le Jakoboskre potomkenge:

„Roden man varekhaj pro zamukle thana.’

Me som o RAJ, me vakerav o čačipen
a phenav oda, so hin spravno.

20 Skiden tumen upre a aven,

aven jekhetane paš ma,

tumen, so predžidil’an le narodendar.

Ola, ko peha hordinen peskre kaštune modli, na
achalon ņisoske,

modlinen pes ko devla, save len našti
zachrañinen.

21 Den te džanel a aven mange te phenel;
dovakeren tumen jekhetane:

Ko kada vakerelas ešebnovarestar?

Ko kada delas te džanel imar čirla?

Či na me o RAJ?

Aver Del nane, ča me.

Nane aver čačo Del,

savo šaj zachrañinel.

22 Visaren tumen ke ma a avena zachrañimen,
savore agora la phuvakre,

bo me som o Del a ņiko aver nane!

- 23 Pre mande korkoreste ilom vera,
 andral miro muj avla avri o lav andro
 spravodlišagos
 savo pes na del te lel pale:
 Dojekh khoč anglal mande bandola
 a dojekh čhib viznavinela
- 24 a phenela: ‚Ča andro RAJ
 hin e zachrana the e zor.‘ “
 Ke leste avena a ladžana pes savore,
 ko pre leste chanas choli.
- 25 Ale andro RAJ ena savore potomki le
 Izraeloskre zachrañimen
 a lašarena pes andre leste.

46

O modli andral o Babilon

- 1 O devla Bel the Nebo pele a bandile tele;
 o dobitkos the o džviri lidžan lengre modli.
 O modli, save tumen hordinenas, hine thode
 sar bremenos pro strapimen džviri.
- 2 Bandile a pele tele;
 naši zachrañinde peskre modli;
 on korkore džan andro zajaťje.

Hin ča jekh čačo Del

- 3 „Šunen man, potomkale le Jakoboskre
 the tumen savore andral o Izrael, ko mek
 ačhilan te dživel;
 Tumen, kas bavinavas, kanastar uliľan,
 kas hordinavas pro vasta, kanastar avľan
 pro svetos.
- 4 Me som furt oda jekh dži andro tumaro
 phuripen,

hordinava tumen dži andre tumare šiva
bala.
Me tumen stvorindom a me man pal tumende
starinava;
hordinava tumen pro vasta a zachraňinava
tumen.

⁵ Kaha man porovňinena
a ko hin manca jekh?

Kaha man porovňinena,
hoj te avas jednaka?

⁶ Varesave manuša čhiven avri o somnakaj
andral o gonoro
a važinen o rup pre vaha;
len peske le zlatňikos, hoj lenge olestar te kerel
modla.

Palis pes lake klaňinen a lašaren la.

⁷ Len la pro vali a hordinen peha.

Sar la thoven tele, ačhel furt ode
a na čhalavel pes pal peskro than.

Kajte pre late vareko vičinel, na del pes anglal;
na zachraňinel les andral leskro pharipen.

⁸ Ma bisteren pre oda a gondolinen pal oda;
len tumenge oda andro jile, tumen binošna
manušale!

⁹ Leperen tumenge pre oda, so pes ačhila
varekana,
bo me som Del a aver nane;
me som Del a ňiko nane ajso sar me.

¹⁰ Me ešebnovarestar dav te džanel oda, so ela;
čirlastar oda, so pes mekča ačhela.

A me phenav: ‚Miro planos pes ačhela,
dokerava savoro, so kamav te kerel.‘

¹¹ Le vichodostar vičinav le zorale orlos,

andral e phuv, so hiñi dur, vičinav le muršes,
 savo kerela oda, so kamav.
 Oda, so phendom, oda the kerava,
 a oda, so naplañindom, oda dokerava.

¹² Šunen man, tumen, so san zacata andro jile,
 tumen, so san dur la spravodlišagostar!

¹³ Me anav pašes miro spravodlišagos,
 nane dur a miro spaseñje na avela nasig.
 Rozdava o spaseñje le Sionoske
 a le Izraeloske dava miri slava.“

47

O sudos pro Babilon

¹ „Av tele a beš tuke andro prachos,
 pačivali čhaje, čhaje andral o Babilon!
 Av tele pal o tronos a beš tuke pre phuv,
 čhaje le Chaldecengri!

Bo imar tuke na phenena,
 hoj sal milo the jemno.

² Le o mlinkoš a mlinkin o aro.
 Le tele o šukar šlajeris pal o muj,
 podkasin tuke e rokla
 a sikav tire pindre, hoj te predžas prekal o
 paña.

³ Mi dičhol tiro langipen
 a mi sikavel pes tiri ladž;
 pomstínava man
 a ñiko man na zaačhavela,“

⁴ phenel amaro Vikupitelis, o Sveto le
 Izraeloskro,
 saveskro nav hin o Nekzoraleder RAJ.

⁵ „Beš tuke cichones a scirde tut andro kalipen,

čhaje le Chaldecengri,
bo imar tut na vičinena: ‚E bari raňi upral o
krališagi.‘

⁶ Somas choľamen pre mire manuša,
odčhidom miro dēdictvos
a diňom len andre tire vasta.
Ale tu ke lende na salas jileskri
a mek the pro phure manuša thovehas igen
baro pharipen.

⁷ Phenehas tuke: ‚Furť avava raňi,‘
na sas tuke oda aňi pre godi
aňi na gondolinehas, sar oda šaj doperel.

⁸ Ale akana šun, tu, so tuke rado uživines,
so tuke džives avke andro smirom
a gondolines tuke andro jilo:
‚Ča me som a ňiko nane ajsi sar me;
na ačhava vdova a na merena mange o
čhave.‘

⁹ Ale jekhvareste tel jekh džives
pre tu avena soduj kala veci:
merena tuke o čhave a ačheha vdova.
Kada savoro pre tu avela
a na zachraňinena tut aňi tire bare čari
aňi tire zorale vražišagi.

¹⁰ Mukehas tut pre tiro nalačhipen
a phenehas tuke: ‚Ňiko man na dikhel.‘
Tiro godaveripen the tiri godi tut ligende
avrether;
gondolinehas tuke: ‚Ča me som a ňiko nane
ajsi sar me.‘

¹¹ Vašoda avela pre tu e bibach
a tire čari la našti tradena het;
perela pre tu e pohroma

a na džaneha tut latar te odkerel;
 jekhwareste pre tu avela e zahuba
 aňi na džaneha kana.

12 Avke akana ker tire čari the vražišagi,
 save kerehas tire terňipnastar!

Ko džanel, či tuke na pomožinena
 te daravel avri kala pohromi!

13 Savore tire radcendar sal imar strapimen,
 akana mi ušten upre

a mi pomožinen tuke

ola, ko skuminen o ňebos a sledinen o
 čercheňa;

ola, ko tuke sako čhon den te džanel,
 so pre tu avela.

14 Dikh, on ena sar phus,
 e jag len zlabarela.

Našti pes zachraňinena le zorale plameňendar,
 bo oda na ela e jag le angarendar,

hoj pes paše te tačaren

abo peske pašal te bešen.

15 Ajse hine ola čarodejňnika, save tuke radzinen
 a pre save tut mukehas calo tiro dživipen.

Sako džala peskre dromeha

a ňiko lendar tut na zachraňinela.“

48

O Izrael hino zacato

1 „Šunen kada, le Jakoboskro potomkale,
 tumen, kaske hin o nav Izrael,

tumen, so uliľan le Judastar,

tumen, so len vera pro nav le RAJESKRO

a lašaren le Devles le Izraeloskres,

- ale na čačipnaha the spravodlišagoha.
² Phenen pal tumende, hoj bešen andro sveto
 foros
 a muken tumen pro Del le Izraeloskro,
 saveskro nav hin o Nekzoraleder RAJ.
³ Imar anglal phendom oda, so pes ačhila;
 avla oda avri andral miro muj a diňom oda
 te džanel;
 jekhwareste oda kerdom a ačhila pes.
⁴ Džanavas, savo sal zacato,
 hoj tiri šlacha pre meň hiňi sar trast
 a tiro čekat hino sar bronzos.
⁵ Phendom tuke oda imar čirla anglal;
 sigeder, sar pes oda ačhila, diňom tuke oda
 te džanel,
 hoj te na phenes: ‚Kerđa oda miri modla,
 miri kaštuňi socha, miro trastuno devloro
 oda avke prikazinde.‘
⁶ Šundal oda, dikh pre kada savoro!
 Či pal oda na vakereha?

Akanastar tuke phenav o neve the o garude veci,
 save na džanes.

- ⁷ Hine stvorimen akana, a na imar čirla,
 a dži adadžives mek pal lende na šundal,
 hoj te na phenes:
 ‚He, džanavas pal oda.‘
⁸ Tu aňi na šundal a aňi na džanehas,
 imar čirlastar tire kana na sas phundrade.
 Se me džanavas, hoj na aveha verno;
 kanastar uliľal, vičinenas tut vzburencos.
⁹ Vaš miro nav odthovav miri choli
 a vaš miri slava la tutar zlikerav,
 hoj tut calkom te na zňičinav.

- 10 Dikh, obžušaravas tut, ale na sar o rup,
 skušinavas tut andro bov le cerpišagoskro.
- 11 Ča prekal ma, ča prekal ma oda kerav.
 Bo sar šaj domukav te melarel andre miro
 nav?
 Miri slava na dava ņikaske avreske.“

O RAJ oslobodzinel le Izrael

- 12 „Šun man, Jakobona,
 Izraelona, saves mange kidňom avri!
 Me som oda;
 me som o ešebno the o posledno.
- 13 Se miro vast zathoda o zakladi la phuvakre
 a miro čačo vast nacirdňa o ņebos.
 Me zvičindom o ņebos the e phuv
 a on ušfile upre jekhetane.“
- 14 Phendom lenge:
 „Zdžan tumen, savore, a šunen:
 Savi modla oda diňa te džanel?
 Oda, kas o RAJ kamel,
 oda kerela leskri voľa pro Babilon
 a leskro vast džala pro Chaldejci.
- 15 Me, me som oda, ko vakerelas a vičinda les;
 andom les a leskro drom leske avela avri.
- 16 Aven ke ma a šunen kada:
 Me šoha na vakeravas garudones.
 Akorestar, kanastar pes oda chudňa te ačhel,
 som furt paš oda.“

A akana o RAJ o Adonaj man bičada
 a diňa man peskre Duchos.

- 17 Kada phenel o RAJ,
 tiro Vikupitelis, o Sveto le Izraeloskro:

„Me som o RAJ, tiro Del;
 sikavav tut oda, so tuke hin pro lačo;
 lidžav tut pal oda drom, pal savo tuke
 kempel te džal.

18 Te ča tuke ilalas mire prikazaňja andro jilo,
 tiro smirom ulahas sar o paňi
 a tiro spravodlišagos sar o moroskre vlni.

19 Tiro potomstvos ulahas ajci sar e poši
 a tire čhave ajci sar lakre zrnka.

Lengro nav na ulahas khoslo avri
 aňi zničimen anglal miro muj.“

20 Aven avri andral o Babilon
 a denašen le Chaldejendar.

Bare radišagoha oda den te džanel a vičinen
 avri;
 rozlidžan oda dži pro koňec la phuvakro a
 vakeren:

„O RAJ cinda avri peskre služobňikos le
 Jakob.“

21 Sar len o RAJ lidžalas pal e pušta,
 na cerpinenas smedos;

ov diňa, hoj lenge o paňi te džal andral e skala,
 pharađa e skala pre jepaš a demađa avri o
 paňi.

22 „Ale le nalačhen nane nisavo smirom!“
 phenel o RAJ.

49

Dujto gili pal o služobňikos le RAJESKRO

1 Šunen man, manušale, so dživen pro ostrovi,
 the tumen narodale, so dživen dur!

O RAJ peske man kidña avri sigeder, sar ulilom;
vičinda man mire naveha imar andral la
dakro per.

² E čhib mange kerđa ostro sar šabľa,
garuđa man andro ciños peskre vastengro.

Kerđa mandar ostro šipos
a garuđa man andre peskro tulcos.

³ Phenda mange: „Tu sal miro služobňikos,
Izraelona, prekal tu sikavava miri slava.“

⁴ Ale me phendom: „Zbitočne man trapinavas,
diňom avri miri zor calkom pre ňisoste.

Se the avke hin miro čačipen paš o RAJ
a miri odmena paš miro Del.“

⁵ A akana phenel o RAJ –
oda, ko man forminda imar andro per la
dake,

hoj leske te služinav,
hoj te anav le Jakob pale ke leste
a te skidav upre le Izrael pale paš leste,
bo man hin pačiv andro jakha le RAJESKRE
a miro Del hin miri zor –

⁶ ov phenel:
„Oda hin igen frima, hoj sal miro
služobňikos ča pre oda,

hoj te podhazdes upre o kmeňi le Jakoboskre
a te anes pale le Izraeliten, so predžidile.
Me tut ačhavav švetloske prekal o narodi,
hoj te lidžas o spaseňje dži pro koňec le
svetoskro.“

⁷ Kada hin, so phenel o RAJ, o Vikupitelis,
o Sveto le Izraeloskro, oleske,
ko sas teledikhlo a odčhido le narodendar,

oleske, ko služinel le vladarengē:
 „O kraľa tut dikhena a ušćena upre,
 o raja dikhena a bandona tele anglo RAJ,
 savo hino verno,
 anglo Sveto le Izraeloskro, savo peske tut
 avri kidňa.“

⁸ Kada phenel o RAJ:

„Andro milostivo ćasos tuke odphendom;
 andro džives la spasakro tuke pomožindom.
 Ochrařinava tut a kerava tutar e zmluva prekal
 o manuša,
 hoj pale te zathoves e phuv
 a te des pale o zničimen đedictvos le
 manušenje,

⁹ hoj te phenes le bertenarošenje: ‚Aven avri!‘
 a olenge, ko hine andro kalipen: ‚Aven
 slobodna!‘

Pařinena pes pašal o drom;
 chana e ćar pre savore brehi, kaj angloda na
 barolas.

¹⁰ Na ena bokhale aňi smedna;
 na zničinelena len o taćipen aňi o kham.
 Bo o RAJ ela ke lende laćhejileskro a lidžala len;
 lidžala len pašal o prameňa le paňengre.

¹¹ Dojekhe verchostar kerava drom
 a mire chodňiki ena pripravimen.

¹² Dikh, kala džene aven dural,
 kola aven pal o severos the pal o zapados
 a okla andral e phuv Sinim pal o juhos.

¹³ Radisaľuv, ņebona, thov baripen, phuvije,
 viskinen radišagostar, verchale,
 bo o RAJ poťeřinela peskre manušen
 a ela leske pharo vař ola, ko cerpinen.“

O RAJ na bisterel pro Sion

- 14 Ale o Sion phenda: „O RAJ man omukla,
o Adonaj pre ma bisterda.“
- 15 „Či šaj bisterel e daj pre peskro čavoro,
saves del te pijel?
Či lake na ela pharo pal o čavoro,
saves anda pro svetos?
Ale kajte oj bisterdahas,
me pre tu na bisterava!
- 16 Dikh, andre miri burňik mange tut randlom
avri;
tire muri hine furt angle mande.
- 17 Tire čhave sidaren pale
a ola, ko tut čhivenas tele a burinenas, tutar
odgele.
- 18 Rozdikh tut pašal tu:
Savore tire čhave pes skiden upre a aven ke
tu.
Avke sar me dživav,“ phenel o RAJ,
„savoren pre tu hordineha sar e šukar oz-
doba;
thoveha len pre tu sar e terňi.
- 19 Salas zničimen a čhido tele
a tiri phuv sas rozburimen,
ale akana bešena andre tiri phuv ajci manuša,
hoj lenge ela cesnones.
A ola, so ničinenas tiri phuv,
tutar ena igen dur.
- 20 Tire čhave, save ulile andro zajaťje,
tuke jekhvar phenena: „Kadi phuv hiňi igen
cikňi,

kampel amenge buter than pro dživipen!'

21 A pheneha tuke: „Ko mange andā kalen pro svetos?

Na sas man čhave a našti man ula čhave, somas zaili a odligendi.

Ko len bararda avri?

Dikh, me somas omukli, khatar avle kala?'

22 Kada phenel o RAJ, o Adonaj:

„Dikh, me sikavava mire vasteha le narodenge, mira zastavaha dava te džanel le manušenge

a on anena tire čhaven pale khere pro vasta a tire čhajen pro dume.

23 O krala tut bararena avri sar dada a lengre kralovni tut dena te pijel thud.

Bandona anglal tu dži tele pre phuv a lizinena o prachos pal tire pindre.

Akor achaloha, hoj me som o RAJ a hoj pes na ladžana ola, ko pes pre mande muken.“

24 Či šaj te lel le hrdinaske oda, so peske andā andral o mariben sar korist'?

Abo či šaj te lel avri oles, kas zaila igen nalačo manuš?

25 Ale o RAJ phenel kada:

„He, oles, ko sas zailo, pes lela avri lela pes le hrdinastar oda, so peske andā andral o mariben.

Me man kerava olenca, ko pes tuha keren, a me zachrašinava tire čhaven.

26 Kerava, hoj ola, ko tumen trapinen, te chan peskro telos a te mačon peskre ratestar sar la molatar.

Akor pes savore manuša dodžanena,
 hoj me, o RAJ, som tiro Spasiťelis,
 tiro Vikupiteľis, o Zoralo Del le Jakoboskro.“

50

O binos le Izraeloskro

¹ Kada phenel o RAJ:

„Kaj hin o rozvodno ľil tumaro dakro,
 saveha la premukľom?

Abo či tumen me bikendom varekaske,
 kaske kamavas love?

Dikh, vaš tumare bini sanas bikende;
 vaš tumare nalače skutki diňom rozvod
 tumara daha.

² Soske sar me avavas, na sas ode ňiko?

Sar vičinavas, soske mange ňiko na
 odphenelas?

Či hin miro vast charno te cirdel tumen avri?

Či man nane dos zor, hoj tumen te
 zachraňinav?

Dikh, prikazinav le moroske a šučol avri,
 le paňendar kerav pušta;

o ribi andre khandisaľon, bo nane len dos paňi,
 a meren smedostar.

³ O ňebos urav andro kalipen

a učarav les andro gada le gonestar.“

Trito gili pal o služobňikos le RAJESKRO

⁴ O RAJ, o Adonaj, man diňa e čhib le
 učeňikengri,

hoj te džanav te vakerel

a te del zor le lavenca le strapimen manušes.

Uštavel man upre sako tosara,

uštavel mange o kan,

- hoj te šunav sar o učeňika.
- ⁵ O RAJ, o Adonaj, mange phundrađa o kan
a me man na vzburiavas, na visardom man
het.
- ⁶ Likeravas o dumo olenge, ko man marenas,
a mire čhama olenge, ko mange avri cirde-
nas e brada;
na garuvavas o muj, sar mandar asanas
a čhungarenas pre ma.
- ⁷ Ale o RAJ, o Adonaj, mange pomožinel,
vašoda na avava teledikhlo;
vašoda mange zoraless zailom, hoj zlidžava o
pharipen,
a džanav, hoj na avava pre ladž.
- ⁸ Oda, ko man ospravedlňinel, hino pašes.
Kamel pes manca vareko te sudžinel?
Aven džas jekhetane pro sudos!
Kamel man vareko te obviňinel?
Mi avel pre ma te vakerel!
- ⁹ Dikh, o RAJ, o Adonaj, mange pomožinel.
Ko man šaj odsudžinel?
Dikh, savore rozperena sar o gada;
chala len o mołos.
- ¹⁰ Daral pes vareko tumendar le RAJESTAR
a šunel o lav leskre služobňnikoskro?
Predžal vareko prekal o kalipen
a na dikhel nisavo švetlos?
Mi pačal andro nav le RAJESKRO
a mi mukel pes pre peskro Del!
- ¹¹ Ale akana tumen savore, so labaren e jag
a keren tumenge o jagale šipi,
džan andro plameňa tumara jagakre
a phiren maškar o jagale šipi, so labardan!

Kada pre tumende avela mire vastestar:
Pašlona ode andre bari dukh.

51

O RAJ obnovina o Sion

- ¹ „Šunen man, tumen, ko džan pal o
spravodlišagos
a roden le RAJES.
Dikhen pre skala, andral savi sanas kerde,
the pre bari chañig, andral savi sanas
kopalimen avri.
- ² Dikhen pro Abraham, tumaro dad,
the pre Sara, savi tumen anda pro svetos.
Sar les vičindom, sas ča ov korkoro;
me les požehñindom a kerdom lestar but.
- ³ He čačo, o RAJ potešinela o Sion,
potešinela andre leste savoro, so hin
rozburimen.
Leskra puštatar kerela o Eden
a leskra pustafinatar e zahrada le RAJESKRI.
Ela ode baro radišagos;
palikerena le Devleske a gilavena o chvali.“
- ⁴ „Šunen man mištes, mire manušale;
narodale, den pozoris!
O sikaviben avela avri mandar
a miro čaćipen ela o švetlos le narodenge.
- ⁵ Miro spravodlišagos hino pašes,
miro spaseñje avel
a miro vast sudzinela o narodi.
Pre mande užarena o ostrovi
a mukena pes pre miro vast.
- ⁶ Dikhen upre pro ņebos!

Dikhen tele pre phuv!
 O ņebos našlola sar o thuv,
 e phuv rozperela sar o gada
 a o manuša pre phuv merena sar o muchi.
 Ale miro spaseŋje likerela pro furt
 a miro spravodlišagos šoha na našlola.
 7 Šunen man, tumen, so prindžaren o
 spravodlišagos,
 o manuša, savende hin miro zakonos andro
 jilo:
 Ma daran tumen le manušendar, so tumenge
 dophenen,
 aŋi ma predaran, sar tumenge rakinen,
 8 bo chala len o mołos avke sar o gada;
 o kirmo len chala sar e vlna.
 Ale miro spravodlišagos likerela furt
 a miro spaseŋje pal jekh pokoleŋje pre aver.“

O vast le RAJESKRO

9 Ušti upre, ušti upre, vasteja le RAJESKRO!
 Uri tut andre zor!
 Ušti upre avke sar varekana,
 sar andre okla phurikane pokoleŋja!
 Či oda na sal tu, ko čhingerđa le Rahab pro
 kotora
 a predemađa la moroskra obluda?
 10 Či oda na salas tu, ko šučardđa avri o moros,
 o paňa andral e bari chev?
 Či tu na kerďal drom prekal e hlbina le moroskri,
 hoj ola, ko sas avricinde, te predžan pal oda
 drom?
 11 Ola, kas o RAJ zachraňinda, avena pale andro
 Jeruzalem

a gilavipnaha džana upre pro Sion.
 O večno radišagos ela pre lengre šere sar e
 koruna;
 chudena te gilavel a te khelel radišagostar
 a o pharipen the e žala lendar denašela het.

O RAJ o Ťešitelis

- ¹² „Me, me som oda, ko tumen pošešinel.
 Ko sal tu, hoj tut daras le manušestar, savo
 merel,
 le manušendar, save našlon sar čar?
- ¹³ Bisterdal pro RAJ, pre tiro Stvoritelis,
 pre oda, ko nacirdña o űebos a zathođa e
 phuv?
- Sako džives sal andre bari dar,
 bo oda, ko tut trapinel, hino cholamen
 a hino pripravimen tut te zničinel.
 Ale kaj hin akana e cholí oleskri, ko tut trapinel?
- ¹⁴ Se oda, ko hino phandlo andre, ela maj
 oslobodzimen;
 na merela andre jama
 a na chibařinela leske o maro.
- ¹⁵ Me som o RAJ, tiro Del, savo rozvirinel o moros,
 avke hoj o vlmi hučinen.
 Miro nav hin o Nekzoraleder RAJ.
- ¹⁶ Me thodom mire lava andre tiro muj
 a garuđom tut andro ciños mire vasteskro
 – me, ko thovav o űebos pre peskro than
 a zathovav o zakladi la phuvakre
 a phenav le Sionoske:
 ‚Tumen san mire manuša.‘ “

E kuči le RAJESKRA cholakri

- ¹⁷ Ušći upre, ušći upre,

preker tut Jeruzalemona,
 tu, so pijehas le RAJESKRE vastestar
 andral e kuči leskra cholakri;
 pilal avri savoro andral e kuči,
 pal savi pes o manuša hombinen sar mate.

18 Savore čhavendar, saven anda pro svetos,
 nane ņiko, ko les ligendahas.

Savore čhavendar, saven bararda avri,
 nane ņiko, ko les ilahas vastestar.

19 Kala duj pohromi pre tute avle:

tiri phuv the o fori sas zničimen a čhide tele
 a but manuša mule bokhatar a sas murdarde la
 šablaha.

A kaske sas vaš tuke pharo?

Ko tut potešinda?

20 Tire čhave pašlonas pre savore uliči strapi-
 men,

avke sar o srnki zachudle andre sita.

O RAJ pre lende čhida avri peskri choli,
 o Del len pokarhinda.

21 Vašoda šunen kada, tumen, so cerpinen;
 tumen, so san mate, ale na la molatar!

22 Kada hin, so phenel o RAJ, tiro Del,

o Adonaj, savo brañinel peskre manušen:

„Dikh, lav andral tire vasta

odi kuči, pal savi tut hombinehas sar mato,
 e kuči mira cholakri.

Imar andral na pijeha.

23 Thovava la andro vasta olenge,

ko tut mučinenas,

olenge, ko tuke phenenas:

„Banduv tele, hoj pal tu te predžas!“

A tu kerehas tire dumestar sar phuv,

sar ulica, pal savi pes phirel.“

52

Ušti upre, Jeruzalemona

- ¹ Ušti upre, ušti upre, Sionona,
uri tut andre tiri zor!
Uri pre tu tire šukar gada,
Jeruzalemona, sveto forona,
bo imar buter ke tu na avela
o naobrezimen the o nažužo manuš!
- ² Razin pal tu tele o prachos a ušti;
beš tuke pro tronos, Jeruzalemona!
Rozčinger o puta pal tiri meň,
zaili čhaje le Sionoskri!
- ³ Bo kada phenel o RAJ:
„Bi o love salas bikendi
a bi o love aveha avricindi.“
- ⁴ Bo kada phenel o RAJ:
„Ešebnovar gele mire manuša te bešel tele andro
Egipt
a palis len trapinelas e Asirija.
- ⁵ A akana so pes kade kerel?“ phenel o RAJ.
„Mire manuša sas zaile a na sas vaš lenge
počimen nič.
Asan peske ola, ko upral lende vladñinen,“
phenel o RAJ.
- „A calo džives hin miro nav
furt ča teledikhlo.
- ⁶ Vašoda mire manuša sprindžarena miro nav;
vašoda andre oda džives on džanena,
hoj oda som me, ko phenel: Kade som!“
- ⁷ Save šukar hine pro verchi o pindre ole
posloskre,

savo anel o lačho hiros;
 savo avel te phenel
 pal o smirom, pal o lačhipen the pal o
 spaseñje;
 savo phenel le Sionoske:
 „Tiro Del kralinel!“

⁸ Šun! Tire stražnika vakeren zoraes,
 jekhetane viskinen radišagostar,
 bo dikhen pre peskre jakha,
 sar o RAJ avel pale pro Sion.

⁹ Gilaven, radisaʎon jekhetane,
 tumen, o rozburimen thana le Jeruzale-
 moskre,
 bo o RAJ pošešinda peskre manušen;
 cinda avri le Jeruzalem.

¹⁰ Bo o RAJ sikađa peskro sveto vast
 anglo jakha savore narodengre
 a savore agora la phuvakre dikhena
 o spaseñje amare Devleskro.

¹¹ Džan avri! Džan avri! Džan odarik avri!
 Ma chuden tumen le nažuže vecendar!
 Aven avri andral o Babilon a obžužaren tumen,
 tumen, so hordinen le RAJESKRE nadobi!

¹² Ale akana na mušinena te siđarel het
 aňi te denašel jekhvareste,
 bo o RAJ džala angle tumende,
 o Del le Izraeloskro tumen chraňinela pal
 savore seri.

Štarto gili pal o služobňikos le RAJESKRO

¹³ Dikh, mire služobňikoske avela avri leskri
 buči;
 ela uprehazdlo, barardo a ela les bari pačiv.

- 14 But džene predarandĭle, sar les dikhle;
 leskro muj sas avke zničimen,
 hoj aňi na dičholas avri sar manuš.
- 15 Ale akana pes upral leste čudalinena but
 narodi
 a o kraľa angle leste phandena andre o muja,
 bo dikhena oda, so lenge na sas phendo,
 a achalona oda, so na šunde.

53

- 1 Ko pačandĭla amare lavenge?
 A ko dikhla le RAJESKRO vast andre kada?
- 2 Barĭla avri paš leste sar konaricis,
 sar koreňis andral e šuki phuv.
 Na dičholas avri šukares aňi slavňe,
 hoj pre leste te dikhas;
 na sas pre leste nič ajso,
 hoj amen te pricirdel.
- 3 Sas teledikhlo a odčhido le manušendar,
 murš, savo peske pregela la dukhaha the le
 cerpišagoha,
 sar oda, anglal kaste peske o manuša garuven o
 muja,
 sas teledikhlo a na važinahas peske les.
- 4 Ale ov pre peste ĭla amare nasvalĭbena,
 a ĭdžalas amare dukha.
 Amen peske gondolinahas, hoj hino dukhado,
 mardo le Devlestar a trapimen.
- 5 No ov sas predemado vaš amare bini,
 zorales mardo vaš amare nalačhipena;
 pre leste sas thodo o trestos, hoj pre amende te
 avel o smirom,
 a leskre ranenca sastĭlam avri.
- 6 Amen savore samas sar o našade bakrore;

sako džahas peskre dromeha,
 ale o RAJ thođa pre leste
 amare savoredženengre nalačipena.

⁷ Mučinenas les, ale ov oda pokorně zlidžalas
 a na phundrađa peskro muj.

Avke sar o bakroro, saves lidžan te murdarel,
 sar e ovečka, savi hiňi čhit anglal oda, ko la
 strihinel,
 na phundrađa peskro muj.

⁸ Sas phandlo andre, odsudzimen načáčipnaha
 a ligendo pro murdaripen.
 Ale ko andral leskro pokoleňje vaš leske
 zaačhila?

Se ov sas cirdlo avri andral e phuv le džidengri,
 bo sas mardo vaš o bini mire manušengre.

⁹ Dine les hrobos le nalače manušenca,
 parunde les le barvaleha,
 kajte na kerđa nič nalačo
 a andre leskro muj na sas šoha o
 klamišagos.

¹⁰ No o RAJ oda avke kamelas,
 hoj les te marel le pharipnaha.

Ov dela peskro džživipen sar e obeta vaš e vina
 a paloda dikhela peskro potomstvos,
 leskro džživipen na preačhela
 a prekal leste avela avri oda,
 so o RAJ kamelas te kerel.

¹¹ Pal o cerpišagos, so predžala, les ela pale o
 radišagos;
 džanela, hoj na cerpinda zbitočne.

Miro spravodljivo služobnikos ospravedlñinela
 but dženen
 a lela pre peste lengre vini.

¹² Vašoda les dava o pačivalo than,
 o than maškar o bare the zorale,
 bo diña peskro dživipen pro meriben
 a rachinenas les le živañenca,
 kajte ov lidžalas o bini but dženengre,
 a privakerelas pes vaš o binošna manuša.

54

*O Del vakerel pal o Jeruzalem sar pal peskri
 romñi*

¹ „Jeruzalemona, radisaľuv, kajte sal sar e džuvli,
 savi našti ačhel khabñi a šoha na ločhiľa;
 vičin radišagostar a gilav, kajte sal sar e džuvli,
 savi šoha na precerpiñđa o ločhibnaskre
 dukha!

Bo buter čhave ela ola džuvľa, so hiñi omukli,
 sar ola, sava hin rom,
 phenel o RAJ.

² „Rozbuchľar tuke o than pro stanos,
 rozcirde o plachti a ma scirde len;
 nacirde o lani a zamar zorales o koľiki pro
 stanos!

³ Bo rozbaroha pre čači the pre baľogñi sera;
 tiro potomstvos zalela le naroden
 a zabešela pes andre lengre zamukle fori.

⁴ Ma dara tut, bo na aveha pre ladž,
 ma ladža tut, bo na aveha teledikhľi.
 Bo bistereha pre odi ladž,
 savi tut sas, sar salas terñi,
 a imar tuke na lepereha pre oda,

- sar tutar asanas akor, sar ačhilal vdova.
5 Tiro Stvoritelis hino tiro rom;
leskro nav hin o Nekzoraleder RAJ.
O Sveto le Izraeloskro hino tiro Vikupitelis;
vičinel pes o Del cała phuvakro.
- 6 Bo kajte sal sar e džuvli,
so hiňi omukli a strapimen pro duchos;
sar e terňi džuvli,
savi hiňi odčhidi le romestar,
me o RAJ tut vičinava pale,
phenel tiro Del.
- 7 „Omuklom tut ča pro sikra,
ale le bare kamibnaha tut pale skidava upre.
- 8 Andre bari choli tutar pro sikra visardom miro
muj,
ale le večne kamibnaha ke tute avava
jileskro,
phenel tiro Vikupitelis, o RAJ.
- 9 „Bo kada mange hin avke
sar andro dživesa le Noachoskre,
sar ilom vera, hoj le Noachoskre paňa
imar na zaplavinena e phuv.
Avke akana lav vera, hoj imar pre tu na rušava
aňi tut na karhinava.
- 10 Kajte pes o verchi čhalavena a o brehi
razisaľona,
miro verno kamiben pes tutar na čhalavela
aňi miri zmluva, savi tuke anel o smirom, na
razisaľola,
phenel o RAJ, saveske hin pharo vaš tuke.
- 11 „Jeruzalemona, tu čoro forona,

- saveha čhivkerel e zorali balvaj, saves ņiko
na potešinda,
dikh, me budinava avri tire zakladi le vzacne
barendar
a ačhavava len pale le zafirostar.
- 12 Tire veži pre obrana kerava le rubinostar
a tire brani le drahokamendar;
savore tire muri kerava le vzacne barendar.
- 13 Savore tire čhave ena učeňika le RAJESKRE
a dživena andro baro smirom.
- 14 Aveha zathodo andro spravodlišagos
a o trapišagos ela tutar dur.
- Ňisostar tuť na daraha
a e strašno dar paš tu na avela.
- 15 Dikh, te pre tu vareko džala,
na ela oda mandar,
te pre tu vareko avela,
perela anglal tute.
- 16 Dikh, me stvorindom le kovačis,
so rozphurdel o angara andre jag
a kerel o zbraňe pre peskro planos;
me stvorindom the le ničitelis, hoj te ničinel.
- 17 Ňisavi zbraň kerdī pre tute pes tutar na
chudela
a dojekh čhib, savi tut obviňinela,
odmareha.
- Kada hin o dedictvos le RAJESTAR prekal mire
služobňika
a me vaš lenge zaačhava,“
phenel o RAJ.

55

O Del vičinel savoren ke peste

- 1 „Aven te pijel pañi savore, so san smedna!
 Aven the tumen, kas nane love!
 Aven, cinen a chan,
 cinen e mol the o thud hijaba bi o love.
- 2 Soske rozkeren o love pre oda, so nane maro,
 a keren phares buči pre oda, so tumen na
 čalarel?
- Šunen man a keren oda, so phenav,
 a chana o nekfeder chaben.
- 3 Visaren tumare kana a aven ke ma,
 šunen a dživena.
 Phandava tumenca e večno zmluva
 a presikavava tumenge o kamiben,
 avke sar diňom lav le David.
- 4 Dikh, me lestar kerđom švedkos prekal o
 manuša,
 vodcas the veliteľis le manušengro.
- 5 Dikh, vičineha le naroden, saven na
 prindžares,
 a o narodi, save tut na prindžaren, denašena
 ke tu!
- Bo me, o RAJ tiro Del, o Sveto le Izraeloskro,
 oda kerava a oslavinava tut.“
- 6 Roden le RAJES, medik les šaj te arakhel,
 vičinen pre leste, medik hino pašes.
- 7 Mi omukel o nalačo manuš o nalačo dživipen
 a o binošno o nalačo gondolišagos.
 Mi avel pale ko RAJ
 a ov leske presikavela o lačhipen;
 mi avel pale ke amaro Del,
 bo ov but odmukel.

- 8 „Bo mire gondolišagi nane tumare gondolišagi
a tumare droma nane mire droma,“
phenel o RAJ.
- 9 „Bo ajci sar o ņebos hino učeder la phuvatar,
ajci učeder hine mire droma tumare
dromendar
a mire gondolišagi tumare gondolišagendar.
- 10 Bo avke sar perel o brišind the o jiv andral o
ņebos
a na avel pale,
ale zavlažinel e phuv a del te barol o ulipen,
del te rozkvitņinel la phuvake
a del o semenos oles, ko sadzinel,
a o maro oles, ko chal,
- 11 avke ela the mire laveha,
savo avel avri andral miro muj.
Na avela ke ma pale bi e chasna,
ale kerela oda, so me kamav,
a dokerela oda, so les bičhavav te kerel.
- 12 Bo andro radišagos avena avri
a lena tumen avri andro smirom.
O verchi the o brehi anglal tumende gilavena le
radišagoha
a savore stromi pre mała tapčinena le vas-
tenca.
- 13 Ode, kaj sas o kołaka, barola o ciprusis,
a ode, kaj sas e pokriva, barola o stromos
mirta.
Ela oda pre slava le RAJESKRE naveske,
pro večno znameņje, so šoha na našlola.“

56

O spaseņje prekal o aver narodi

¹ Kada phenel o RAJ:

„Dolikeren o čaćipen pro sudos a dživen
 spravodlišagoha,
 bo pašes hin miro spaseñje, imar avel,
 a miro spravodlišagos pes maj sikavela.

² Bachtalo hin oda, ko avke dživel,
 o manuš, ko pes olestar likerel,
 oda, ko dolikerel o šabat a na meľarel les andre;
 a del peske pozoris pre peskro vast,
 hoj te na kerel nič nalačo.“

³ Te na phenel o cudzincos, savo pes prithoda paš
 o RAJ:

„O RAJ man čhivela avri peskre
 manušendar.“

A o eunuchos te na phenel:

„Me som ča šuko stromos.“

⁴ Bo kada phenel o RAJ:

„Le eunuchen, save dolikeren mire šabati,
 save peske kiden avri te kerel oda, so hin
 mange pre dzeka,
 a likerem pes mira zmluvatar,

⁵ olen dava andre miro Chramos the maškar
 leskre muri
 o pomňikos the o nav, pre savo pes leperela
 buter sar pro nav olengro, kas hin čhave the
 čhaja.

Dava len večno nav, pre savo pes šoha na
 bisterela.

⁶ A ole cudzincen, save pes prithoven paš o RAJ,
 hoj leske te služinen, te kamen le RAJESKRO
 nav
 a te ačhen leskre služobňika,
 savoren, ko dolikeren o šabat, na meľaren les
 andre,

a likerem pes mira zmluvatar,
 7 olen lidžava pre miro sveto verchos.
 Kerava, hoj te radisaŕon andre miro kher pro
 modlitbi,
 a prilava lengre obeti,
 so obetinena pre miro oltaris.
 Se miro kher pes vičinela
 kher pro modlitbi prekal savore narodi.“
 8 O RAJ, o Adonaj, savo skidel upre
 le avritradle manušen andral o Izrael,
 phenel:
 „Skidava upre mek the avre manušen
 paš ola manuša, so imar sas skidle upre.“

O nalačhe vodci le Izraeloskre

9 Aven, savore džviri pal e maŕa!
 Aven te chal, savore džviri andral o veša!
 10 Le Izraeloskre stražņika hine kore, savore hine
 bi e godi;
 savore hine ņema rikone, so našti bašon;
 pašlon peske, džan sune a igen rado soven.
 11 Hine rikone, so but kamen te chal a našti
 dočalon;
 hine paštjera, so na achalon ņisoske.
 Sako peske dživel, sar kamel,
 savorenge džal ča pal lengro ziskos.
 12 „Aven,“ phenen peske, „džav te anel mol!
 Mačuvaha peske le zorale pijibnastar!
 A tajsa ela avke sar adadžives
 abo mek sikra feder.“

57

1 O spravodljivo manuš merel,
 ale ņiko peske oda na lel andro jilo.

O pobožna manuša hine ile het a ňiko na achalol,
 hoj o spravodlivo manuš hino ilo het sigeder,
 sar avel o nalačhipen,

² a džal andro smirom.

Ola, ko dživen spravodlivo dživipen,
 peske odpočovinen andro meriben.

O Del odsudzinel e modloslužba

³ „Aven kade, tumen čhavale la
 čarodejničakre,
 potomkale le lubariskre the la lubňakre!

⁴ Kastar tumenge keren pheras?

Pre kaste avke phundraven o muja
 a den avri e čhib?

Či tumen na san o čhave le binošne manušengre
 the o pokoleŋje le klamarengre?

⁵ Tumen, so lašaren tumare devlen oleha,
 hoj tel o dubi the paš dojekh zeleno stromos
 keren o lubipen,

a andro dolini the andro pukimen skali
 lenge murdaren tumare čhavoren!

⁶ Andral odi dolina les o hladka bara
 a lašares len sar devlen.

Čhives lenge avri o molakre obeti

a anes lenge o chabeneskre obeti.

Gondolines tuke, hoj kada mange hin pre
 dzeka?

⁷ Džas pro baro the učo verchos,

ode tuke rozkeres o hadžos pro lubipen a
 obetines.

⁸ Pal o vudar the pal o zarubňi

tuke thoves tire džungale modli.

He, omuklal man;

čhives pal tu tele o gada

a džas pre tiro hadžos tire piranenca,
 savenge počines, hoj tuha te pašlon,
 a bara žadoscaha dikhes pre lengre lange
 ťela.

⁹ Mukes pre tu o parfumi,
 makhes tut le voňave mascenca
 a džas te lašarel le devles Moloch.

Le poslen bičhaves igen dur,
 dži tele andro Šeol*.

¹⁰ Ačhilal strapimen olestar, so ajci phires pal
 aver devla,
 ale na phenaha: ‚Hin oda zbitočno.‘

Arakhlal pale e nevi zor,
 a vašoda na slabisałos.“

¹¹ O RAJ phenel: „Kastar izdrahas a darahas, hoj
 mange klaminehas?

Bisterdal pre ma a na ilal tuke oda andro jilo.
 Preačhilal mandar te daral,
 bo na phendom nič a somas čhit?

¹² Gondolines tuke, hoj oda, so keres, hin
 spravno,
 ale me anava avri o čačipen
 a tire modli tuke na pomožinena.

¹³ Sar tuke mangeha e pomoca,
 ta mi pomožinen tuke tire devlora!

E balvaj len savoren lela het,
 e balvajori len odphurdela.

Ale oda, ko denašela ke ma,
 chudela e phuv andro đedictvos,
 a miro sveto verchos ela leskro.“

E zachrana prekal o pokorna

* 57:9 Oda hin o than, kaj hine o mule.

- 14 Phenela pes: „Keren, keren o drom, rovñinen
les avri;
len pal o drom het oda, pre soste peren mire
manuša.“
- 15 Bo kada phenel o Del, savo hino baro a
barardo,
savo dživel furt a saveskro nav hin sveto:
„Me bešav pro učo the sveto than,
ale som the oleha, ko kerel pokañje andral o
jilo a hino pokorno andro duchos,
hoj te obdžidarav olen, ko hine pokorna andro
duchos,
the olen, ko keren pokañje andral o jile.
- 16 Bo na kamav furt te rušel pre mire manuša
añi na avava pre lende večne chołamen,
bo te ulomas, savore manuša mulehas avri
– savoro džido dichos, so stvorindom.
- 17 Somas chołamen vaš lengro binos
the vaš oda, hoj sas igen skupa.
Maravas len, garudom miro muj angle lende
a somas igen chołamen.
Ale on sas zacata a furt phirenas ode,
kaj len o jilo cirdelas.
- 18 Me dikhavas, sar dživenas,
ale sastarava len avri.
Me len lidžava a potešinava pale
andro Izrael olen, kas hin žala.
- 19 Thovava o ovocje le vuštengro, e chvala andre
lengro muj.
Smirom, smirom olenge, ko hine dur, the
olenge, ko hine pašes,“
phenel o RAJ, „a me len sastarava avri.“
- 20 Ale o nalače hine sar o rozburimen moros,
savo našti ačhel čhit

a lengre vlni čhiven avri o bahnos the e čik.
 21 „Le nalačhen na ela nisavo smirom,“
 phenel miro Del.

58

O čačo postos

1 „Vičin andral calo kirlo a ma av čhit,
 vičin zorales avke sar e truba.
 De mire manušenge te džanel lengre
 nalačhipena
 a le Jakoboskra famelijake lengre bini.
 2 Se sako džives man roden
 a kamen te džanel mire droma,
 avke sar te ulehas o narodos, so dživel
 spravodlivones
 a na omukel o zakoni le Devleskre.
 Mangen mandar o spravodliva sudi,
 a kamen, hoj te avav pašes paš lende.
 3 O manuša phučen: ‚Soske pes poscinas,
 te tu ada na dikhes?
 Soske pes amen avke pokorinas,
 te tu pre oda aňi na dikhes.‘ “

O RAJ lenge odphenel:
 „Andre oda džives, sar poscinen,
 keren ča oda, so tumen kamen,
 a trapinen tumare robotňiken.
 4 Se dikh, sar tumen poscinen,
 vesekedinen tumen, spričkinen
 a maren tumen tumare nalače vastenca.
 Te tumen poscinen kavke, sar oda keren
 adadžives,
 našti užaren, hoj tumaro hangos ela šundo
 avri andro ňebos.

5 Či kada hin oda postos, savo mange hin pre dzeka,
o džives, kana pes o manuš pokorinel?

Či kempel te bandarel o šero tele sar e trstina
a te pašlol pro prachos urdo andro gada le gonestar?

Kada vičinen postos a džives,
so hin pre dzeka le RAJESKE?

6 Kada hin o postos, savo kamav:
te otkerel o ņespravodliva puta,
te rozphandel o pharipnaskre lanci,
te premukel le trapimen manušen pre sloboda,
te prephagel dojekh pharipen,

7 te del o maro olen, ko hine bokhale,
a te lel andro kher le čore tulaken.

Vašoda, te dikheha lange manušes, de les gada
te urel
a ma garuv tut tira famelijake, sar lenge
kempel te pomožinel.

8 Akor avela avri tiro švetlos sar o vidnišagos
a tire rani sig sastona.

Anglal tu džala tiro spravodlišagos
a pal tu le RAJESKRI slava.

9 Akor vičineha a o RAJ tuke odphenela;
mangeha tuke pomoca a ov tuke phenela:
,Kade som!'

Palis sar preačheha te trapinel le manušen,
te sikavel pre lende le anguštenca,
te vakerel o nalače lava,

10 te le čores deha te chal
a te pomožineha le strapimen manušeske,
akor avela avri tiro švetlos andro kalipen

a o kalipen pašal tu pes čerinela pro švetlos
pro dilos.

11 O RAJ tut furt lidžala
a dela tut oda, so tuke kempel pro thana, kaj
hin o šukiben;
dela tut zor the sastipen.

Aveha sar e zavlažimen zahrada,
sar e chañig, savi šoha na šučol avri.

12 Tire manuša pale budinena avri o rozburimen
fori,
a ačhavana upre o čirlatune zakladi.

Sako tumen džanela sar olen, ko prikeren o
muri;
sar olen, ko obnovinen o zničimen khera pro
uľici.

13 Te pro šabat, pre miro sveto džives, visareha
tire pindre olestar,

hoj te na keres oda, so tuke hin pre dzeka,
te tuke ela o šabat pro radišagos
a te likereha le RAJESKRO sveto džives,
te les deha pačiv avke, hoj džaha pal tiro drom,
a te na kereha oda, so tuke hin pre dzeka,
te na vakereha o zbitočna lava,

14 akor arakheha o radišagos andro RAJ;
dava tuke te džal pal o uče verchi la phu-
vakre

a dava tuke te čaľol andral o dedictvos tire
dadeskro, le Jakoboskro.“

Bo le RAJESKRO muj oda phendã.

59

Le RAJESKRO vast nane charno

- ¹ Dikh, le RAJESKRO vast nane ajso charno, hoj
te na zachrañinel,
a leskro kan nane ajso kašuko, hoj te na
došunel.
- ² Ale oda hin tumare nalačhipena, so ačhile sar
muros,
maškar tumende the maškar tumaro Del,
a angle tumare bini garuđa peskro muj,
hoj te na šunel.
- ³ Bo tumare burñika hine melarde andre le
rateha,
tumare angušta le binenca;
tumare vušta vakeren o klamišagos,
a tumari čhib vakerel o nalače lava.
- ⁴ Ńikaske na džal pal o spravodlišagos
a ņiko na sudzinel pačivales.
Muken pes pro chocsave lava
a vakeren o klamišagos;
khabñon o trapišagos
a ločhon o nalačhipen.
- ⁵ Bešen avri la zmijakre jandre
a heklīnen e pavučina;
oda, ko chal lengre jandre, merel,
a sar pukinen o jandre, avel avri e zmija.
- ⁶ Lengra pavučinatar na ela gada,
na učarena pes andre oleha, so heklīnde.
Lengre skutki, so keren, hine nalače
a o maribena hin andre lengre vasta.
- ⁷ Lengre pindre denašen pal o nalačhipen,
sidaren te murdarel le ņevinne manušes.
Lengre gondolišagi hin o gondolišagi pal o
nalačhipen,
o murdaripen the o mariben hin pre lengre
droma.

- 8 Na prindžaren o droma, so anen o smirom,
ode, kaj džan, nane o spravodlišagos.
Peskre chodniki bandararde avri;
oda, ko pal lende phirela, na prindžarela o
smirom.
- 9 Vašoda amendar hin o pravos dur
a o spravodlišagos amen naši dochudel.
Užaras, hoj dikhaha o švetlos,
ale dikhas ča o kalipen.
Pačas, hoj vidňisalola avri,
ale na dikhas nič.
- 10 Chudas pes la falatar sar o koro manuš,
hmatinas sar oda, kas nane jakha;
pro dilos amenge poddžan o pindre, sar te
ulahas kalipen,
a maškar o saste the zorale sam sar mule.
- 11 Savore dudrinas sar o bokhale medveđa,
furt rovas sar o holubi,
užaras o spravodlišagos, ale na avel,
užaras e zachrana, ale hiňi amendar dur.
- 12 Bo but amare nalačhipena hin anglal tu
a amare bini svedčinen pre amende.
He, amare nalačhipena hine furt amenca
a amen džanas, so kerahas namištes.
- 13 Vzburinahas pes a zaprinahas le RAJES;
visarahas pes amare Devleske le dumenca.
Trapinahas avren a marahas upre le manušen;
vakerahas o klamišagi, save peske gon-
dolínahas avri andro jile.
- 14 O čačipen pro sudos hino previsardo
a o spravodlišagos hino thodo pre sera.
Pro ulici pes na vakerel o čačipen

a pro pačivalo vakeriben ode nane than.

- 15 Ņiko na vakerel o čačipen,
a oda, ko pes visarel le nalačipnastar, ačhel
lengri korist.

O RAJ oda dikhľa a na sas leske pre dzeka,
hoj ode nane űisavo spravodlišagos.

- 16 Dikhľa, hoj nane űiko, a čudalinda pes,
hoj nane ko te zaačhel vaš ola, kas trapinen.
A vašoda leske pomožinda leskro vast
a leskro spravodlišagos les podhazdňa.

- 17 Urďa pre peste o spravodlišagos sar o panc-
jeris
a e prilba la zachranakri peske thoďa pro
šero.

Urďa pre peste o ruchos la pomstakro
a thoďa pre peste e horľivosť sar o plašťos.

- 18 Peskre űeprijateľenge visarela pale
e choli vaš oda, so kerde;
a olinge, ko pre leste džan, počinela
a marela the le ostroven vaš lengre skutki.

- 19 O manuša le zapadostar dži o vichodos
pes darana le RAJESKRE navestar the leskra
slavatar.

Bo avela sar o dzivo paňi,
saves tradel le RAJESKRO duchos.

- 20 „Ale o Vikupitelis avela pro Sion,
pal ola džene andro Jakob, ko pes visaren le
binendar,“
phenel o RAJ.

- 21 „A kada hin miri zmluva lenca,“ phenel
o RAJ. „Miro duchos, savo hino upral tu, the

mire lava, save tuke thod'om andro muj, šoha na našlona andral tiro muj, aňi andral o muja tire čhavengre, aňi andral o muja lengre potomkengre – akanastar dži pro furt,“ phenel o RAJ.

60

O škariben le Neve Jeruzalemoskro

- ¹ „Ušti a švicin, bo avla tiro švetlos
a le RAJESKRI slava švicinel pre tu.
- ² Dikh, o kalipen učarel andre e phuv
a o baro kalipen le naroden,
ale pre tute švicinela le RAJESKRO švetlos
a leskri slava pes sikavela upral tute.
- ³ O narodi avena pal tiro švetlos
a o kraľa pal o baro švetlos, so švicinel pre
tu.
- ⁴ Rozdikh tut pašal tu a dikh,
savore pes zgele jekhetane a avle ke tu.
Tire čhave avena dural
a tire čhajen anena pro vasta.
- ⁵ Sar oda dikheha, švicinena tuke o jakha
a chučkereha radišagostar,
bo o barvalipen le narodengro pes anela ke tu;
anela pes ke tu o pokladi pal o moros.
- ⁶ O karavani le řavenca učarena andre tiri
phuv,
o terne řavi andral o Midijan the Efa;
savore avena andral e Šeba,
anena o somnakaj the o kađidlos
a lašarena le RAJES le gilenca.
- ⁷ Savore stadi le Kedaroskre ena skidle paš tu,

o bakrore andral o Nebajot tuke služinena
pre obeta
a ena priile pre miro oltaris.
Miro Chramos kerava slavneder, sar sas.

⁸ Ko hin kala, so lecinen sar e chmara,
sar o holubi andre peskre hñizdi?
⁹ He, pre ma pes muken o ostrovi,
ešebna hine o lodī andral o Taršiš,
anen pale tire čhaven dural
a lenca the lengro rup the somnakaj,
pre pačiv le RAJESKE, tire Svete Devleske andral
o Izrael,
bo ov tut diña e slava.

¹⁰ O cudzinci ačhavena pale tire muri,
a lengre kraľa tuke služinena.
He, maravas tut andre miri choli,
ale akana tuke presikavava miro lačhipen
the jileskeriben.

¹¹ Tire brani ena furt phundrade,
na phandena len dživese aňi rači,
hoj o kraľa le narodengre tuke te anen lengro
barvalipen.

¹² Ale oda narodos the krališagos,
savo tuke na kamela te služinel, našlola,
ela calkom zničimen.

¹³ O šukariben andral o Libanon avela ke tu,
o ciprusis, o smrekos the e jedľa,
hoj te šukalaren miro Chramos;
me kerava o than mire pindrengro slavno.

¹⁴ O čhave tire nepřijatēlengre avena ke tute,
bandarde dži tele;

a savore, so tut tele dikhenas,
bandona dži tele paš tire pindre.
Vičinenena tut o Foros le RAJESKRO,
o Sion le Svete Izraeloskre Devleskro.

15 Kajte salas omuklo foros, savo naši avri
ačhenas,
a prekal savo ņiko na predžalas,
me tutar kerava baro the šukar;
o radišagoskro than pro furt.

16 Pijeha le narodengro thud,
a o kraľa tut pro vasta karminena.
Akor džaneha, hoj me, o RAJ, som tiro Spasiteľis,
tiro Vikupiteľis, o Zoralo Del le Jakoboskro.

17 Vaš o bronzos tuke anava o somnakaj
a vaš o trast anava o rup,
vaš o kašt o bronzos,
a vaš o bara o trasta.
Kerava, hoj o smirom te ačhel tiro vodcas,
a o spravodlišagos tiro vladcas.

18 Andre tiri phuv imar na šundōla e marib-
naskri vika;
nič pes ode na musarela aňi na zničinel.
Tire muri vičineha e Spasa
a tire brani e Chvala.

19 O kham imar na ela tiro švetloš dživese
aňi o čhonoru pre tu rači na švicinela,
ale o RAJ ela tiro švetlos pro furt
a tiro Del ela tiro šukariben.

20 Tiro kham imar na zadžala
a tiro čhonoru na našlōla,
bo o RAJ ela tiro švetlos pro furt
a tire žalakre dživesa preačhena.

21 Akor ena savore tire manuša spravodliva,

e phuv ela lengri pro furt.
 On hine oda konaricis, so sadzindom,
 e buči mire vastengri, hoj te dičhol miro
 šukariben.

²² Tumara nekcikneder famelijatar ela ezeros
 a tumara nekostatneder famelijatar ela o
 zoralo narodos.

Me, o RAJ, oda kerava sig,
 andro spravno časos.“

61

E služba le Mesijašiskri

¹ O Duchos le RAJESKRO, le Devleskro, hin upral
 mande,

bo o RAJ man pomazinda, hoj te vakerav o
 lačho hiros le čorengē;

bičhađa man te phandel o rani le dukhade
 jilenge,

le zailenge te phenel, hoj hine slobodna,
 a le zaphandlen te premukel andral e
 bertena.

² Bičhađa man te phenel, hoj avľa o bachtalo berš
 le RAJESKRO,

o džives amare Devleskra pomstakro;
 te potešinel savoren, kas hin žala.

³ Bičhađa man ko manuša andro Sion, so hine
 andro pharipen,

hoj len te dav e šukar koruna vaš o prachos
 andral o bov,

o olejos le radišagoskro vaš o roviben,
 a o ruchos la chvalakro vaš o strapimen
 duchos.

Vičinena len o dubi le spravodlišagoskre,

- o sados le RAJESKRO, hoj pes te oslavinel.
- ⁴ Akor ačhavena pale o thana,
so sas čirlastar rozburimen a čhide tele;
prikerena o fori, so sas berša a berša
zničimen.
- ⁵ Mire manušale, o cudzinci pes starinena pal
tumare stadi
a kerena tumenge buči pro maľi the andro
viňici.
- ⁶ Ale tumen pes vičinena „o rašaja le RAJESKRE“;
phenela pes tumenge „o služobňika amare
Devleskre“.
- Uživinena tumenge o pokladi le narodengre
a lašarena tumen lengre barvalipnaha.
- ⁷ Vaš tumari ladž chudena duvar ajci pačiv
a vaš tumari potupa o radišagos tumare
dedictvostar,
bo andre tumari phuv chudena duvar ajci
a ela tumen radišagos pro furt.
- ⁸ „Me, o RAJ, kamav o čačipen pro sudos
a našti avri ačhav, sar pes čorel a kerel o
nalačhipen.
Andre miri vernoš odmeňinava mire manušen
a phandava lenca e večno zmluva.
- ⁹ Lengre potomki ena slavna maškar o narodi
a lengre čhave maškar o manuša.
Sako, ko len dikhela, džanela,
hoj on hine o manuša, saven o RAJ
požehňinda.“
- ¹⁰ Igen radisaľuvav andro RAJ,
miri duša radisaľol andre miro Del,

bo urda man andro ruchos la spasakro
 a thoda pre ma o spravodlišagoskro plaštos;
 som sar o terno, savo peske ozdobinel o šero
 avke sar rašaj
 a sar e terňi, savi pes richtinel le šperkenca.
 11 Bo avke sar andral e phuv aven avri o rastlini
 a o semena baron andre zahrada,
 avke o RAJ, o Adonaj, kerela, hoj te avel avri o
 spravodlišagos
 a savore narodi les te lašaren.

62

O spaseňje le Sionoskro

1 Vašoda, bo kamav o Sion, vakerava;
 vaš o Jeruzalem na ačhava čhit,
 medik na avela avri leskro spravodlišagos sar o
 kham,
 a medik leskri spasa na švicinela sar e fakla.
 2 O narodi dikhena tiro spravodlišagos
 a savore kraľa tiri slava.
 Vičineha tut neve naveha,
 savo tut dela o muj le RAJESKRO.
 3 Aveha sar e šukar koruna andro vast le RA-
 JESKRO,
 sar e kraliko koruna andre burňik tire De-
 vleskri.
 4 Imar tuke na phenena „Omuklo“
 a tira phuvake „Zamukli“.
 Ale vičinenena tut „Pre dzeka mange“
 a tira phuvake phenena „Veraduňi“.
 Bo le RAJESKE sal pre dzeka
 a ov lela vera tira phuvaha.

5 Sar o terno čhavo peske lel romňake pačivala
čha,
avke peske tut lena ola, ko tut ačhavena,
a sar o terno radisaľol la terňatar,
avke radisaľola tiro Del tutar.

6 Pre tire muri, Jeruzalemona, ačhadom le
stražňiken,
save pes rat-džives na preačhena te
modľinel.

Tumen, so leperen le RAJESKE leskre lava,
modľinen tumen a ma preačhen!

7 Ma den les smirom, medik na ačhavela pale o
Jeruzalem,
medik lestar na kerela o foros, savo lašarela
calo svetos.

8 O RAJ iľa vera pre peskro čačo vast
the pre peskro zoralo ramenos:
„Imar na dava tiri pšeňica te chal tire
ňeprijateľenge
aňi le cudzincenge te pijel tiri mol,
pre savi phares kerehas buči.

9 Ale e pšeňica chana ča ola, ko la kidenas upre,
a lašarena le RAJES;
a e mol pijena andre dvora mire Chramoskri
ča ola, ko obkidenas o hroznos.“

10 Džan avri, džan avri prekal o foroskre brani!
Priřivinen o drom le manušenge.
Rovňinen avri, rovňinen avri o chodňikos a
čhivkeren avri o bara!
Hazden upre e zastava pro znameňje le
manušenge.

- 11 Dikh, o RAJ diňa te džanel
 džı pro agora la phuvakre:
 „Phenen le Sionoskra čhake:
 „Dikh, tiro Spasitelis imar avel!
 Dikh, anel peha le manušen sar odmena
 a ola, kas zachraňında, aven leha!“
- 12 Vičinenen len „o sveta manuša“,
 „le RAJESKRE avricinde manuša“;
 a tut, Jeruzalemona, vičinenen „o foros, saves o
 Del kamel“,
 „o foros, savo imar na ela omuklo“.

63

O Del zničinel o Edom

- 1 K'oda avel andral o Edom,
 urdo andro lolo ruchos andral e Bocra?
 Ko hin avke šukares urdo
 a phirel peske andre bari zor?
- „Oda som me, ko vakerel andro spravodlišagos
 a hino zoralo te zachraňinel.“
- 2 Soske hino tiro ruchos lolo
 a soske hine tire gada ajse sar o gada oleskre,
 ko pučinel o hroznos andro lisos?
- 3 „Me korkoro pučinavas o hroznos andro lisos
 a ňiko le narodendar manca na sas;
 uštaravas pre lende mira choľaha
 a rozpučindom len andre miri bari choľi;
 lengro rat mange strikinelas pro gada
 a calo miro ruchos mange meľardom.“
- 4 O džives mira pomstakro mande sas andro jilo;
 avľa o berš mira zachranakro.

5 Obdikhavas man, ale na sas mange ko te pomožinel,
 čudalīnavas man, bo na sas ņiko, ko man diñahas zor.

Akor mange pomožinda miro vast,
 miri bari choli man diña zor.

6 Uštaravas pro narodi andre miri choli,
 andre miri choli len mačardom
 a lengro rat čhidom avri pre phuv.“

E chvala the e modlītba

7 Leperav mange pro kamiben le RAJESKRO,
 lašarav le RAJES vaš oda, so prekal amende
 kerda,
 vaš savoro, so amen o RAJ diña.

Vaš leskro baro lačhipen ko Izrael,
 ke savo sas igen jileskro
 a presikađa leske but kamiben.

8 Bo ov phenda: „On hine mire manuša,
 o čhave, save mange ena verna.“
 Avke ačhila lengro Spasitelis.

9 Andre savoro lengro pharipen cerpinelas lenca,
 a na o aņjelos, ale o RAJ korkoro len
 zachrañinda.

Andre peskro kamiben the jileskeriben len cinda
 avri;

hazdelas len upre a lidžalas andre savore
 dživesa, so sas varekana.

10 Ale on pes vzburinenas
 a dukhavenas leskre Svete Duchos,
 vašoda pes visarda pre lende sar ņeprijateljis
 a marelas pes lenca.

- 11 Avke peske on leperde pro dživesa, so sas varekana,
 pro Mojžiš the pre leskre manuša:
 „Kaj hino oda, ko len lidžalas avri prekal o moros
 peskre stadoskre pastjeriha le Mojžišoha?
 Kaj hino oda, ko thođa andre leste
 peskre Svete Duchos?
- 12 Kaj hino oda, ko lidžalas le Mojžiš peskre zorale vasteha,
 oda, ko angle lende rozulađa o moros,
 hoj peske te kerel nav, savo pes prindžarela
 pro furt?
- 13 Kaj hino oda, ko len lidžalas prekal o hlbini le moroskre?
 Lidžalas len sar le grajen pal e pušta,
 na poddžanas lenge o pindre.
- 14 O Duchos le RAJESKRO len lidžalas andro odpočinkos,
 avke sar o dobitkos, so džal tele andre dolina.
 Avke lidžahas tire manušen,
 hoj tuke te keres tiro nav slavno.“
- 15 RAJEJA, dikh pre amende andral o ņebos,
 andral tiro sveto the slavno kher!
 Kaj hiŋi tiri horlivost' the tire zorale skutki?
 Ma zliker amendar tiro jileskeriben the kamiben!
- 16 Se tu sal amaro dad;
 o Abraham pal amende na džanel,
 a o Izrael amen na prindžarel,
 ale tu, RAJEJA, sal amaro Dad,
 „amaro Vikupitelis“ hin čirlastar tiro nav.

- 17 Soske amen, RAJEJA, odcirdes tire dromendar
a zoraľares amare jile, hoj tutar te na daras?
Visar tut pale ke amende, bo amen sam tire
služobňika,
tiro dedictvos, o manuša andral tire kmeňi.
- 18 Bo ča pro sikra časos sas tiro sveto than tire
manušende,
ale akana les amare ňeprijateľa zňičinde.
- 19 Ačhilam ajse, sar te šoha na ulalas amaro
vladcas
a sar te amen šoha na prindžardehas sar tire
manušen.
- Ó, te rozčhindľalas o ňebos a avľalalas tele
hoj o verchi tutar te izdran!

64

- 1 Avke sar e jag labarel o šuke štipki
a tadol o paňi la jagatar,
avke de tire ňeprijateľenge te prindžarel tiro
nav.
Mi izdran tutar o narodi!
- 2 Bo sar tu kerehas o bare skutki, save na
užarahas,
avehas tele a o verchi tutar izdranas.
- 3 Šoha ňiko na dikhľa aňi na šunďa pal ajso Del
sar sal tu,
savo avke pomožinel olenge, ko pes pre leste
muken.
- 4 Tu aves te pomožinel olenge,
ko keren radišagoha o spravodlišagos,
ko na bisteren pre tire droma.
Ale sar amen mek furt kerahas o bini, tu pre
amende rušehas.
Akor sar šaj avas spasimen?
- 5 Amen savore ačhilam sar oda, ko hino nažužo,

savore amare spravodliva skutki hine sar o
ruchos melardo le rateha.

Savore šučilam avri sar prajti
a amare bini amen len het sar balvaj.

⁶ Nane ņiko, ko lašardahas tiro nav,
ņiko pes tutar na kamel te chudel.

Garudal tiro muj angle amende
a omuklal amen angle amare bini.

⁷ Ale akana, RAJEJA, tu sal amaro Dad.
Amen sam e čik a tu sal o hrnčjaris;
amen savore sam e buči tire vastengri.

⁸ Ma ruš imar ajci but, RAJEJA,
ma leper tuke imar pre amare bini.
Mangas tut, dikh pre amende, bo savore sam
tire manuša.

⁹ Tire sveta fori ačhile puštake,
le Sionostar ačhila pušta
a o Jeruzalem hino rozburimen.

¹⁰ Amaro sveto a slavno chramos,
kaj tut amare dada lašarenas, sas zlabardo
la jagaha,
a olestar, so peske važinahas, ačhila ča kopa
bara.

¹¹ Pal kada savoro, RAJEJA, mek tut kames te
zlikerel?
Kames te ačhel čhit a mek buter amen te
trapinel?

65

O spaseŋje the o sudos

¹ „Diňom man te arakhel olenge, ko man na
rodenas,

- sikadom man olenge, ko pal ma na
phučenās.
- Ole narodoske, so ke ma na vičinelas,
phendom: ‚Kade som, kade som.‘
- ² Calo džives nacirdavas mire vasta ko zacata
manuša,
save phiren pal o drom, so nane lačo,
so peske on korkore gondolinde avri;
- ³ ke ola manuša, so man provokinen anglal
savorende,
obetinen andro zahradi a labaren o kadidlos
pro cehli;
- ⁴ ke ola, ko ačhen prekal e rat andro hrobi the
andro jaskiņi,
hoj te vakeren le mule duchenca.
Chan o balano mas the e zumin,
so hin tadži le džungale masestar.
- ⁵ On phenen: ‚Ačh ode, kaj sal!
Ma av paš ma, bo me som sveteder sar tu!‘
Kajse manuša mange hine sar o thuv andro
nakh,
sar e jag, so labol calo džives.
- ⁶ Dikh, anglal mande oda hin pisimen andre:
Na avava čhit, medik lenge na počinava pale
savoro;
počinava lenge ajci, keci peske zaslužinen
- ⁷ vaš lengre bini a the vaš o bini lengre daden-
gre,“
phenel o RAJ.
„Bo labarenas o kadidlos pro verchi
a asanas mandar pro uče brehi,
počinava lenge pale ajci,
keci peske zaslužinen vaš o bini, so kerenas.“

O RAJ požehñinela le vernen

⁸ Kada phenel o RAJ:

„Avke sar pes arakhel e štava andro hroznos
a o manuša phenen: ‚Ma zñičin les,
bo mek hin andre o požehnañje,‘
avke the me kerava mire služobñikenca
a na zñičinava len savoren.

⁹ Anava avri o potomstvos andral o Jakob the
andral o Juda,
savo zdedinela mire verchi.
Zdedinena len mire manuša, saven mange
kidñom avri,
a bešena ode mire služobñika.

¹⁰ Le Šaronostar ačhela e phuv prekal o stadi,
a la dolinatar Achor o than prekal o dobitkos,
prekal mire manuša, save man roden.

¹¹ Ale vareso aver pes ačhela tumenge, so
omuken le RAJES,
so bisteren pro Sion, pre miro sveto verchos,
so keren o skamind prekal o Gad – del pre bach
a čhivkeren e mol prekal o Meni – del pro
osud.

¹² Tumarosud ela e šabl’a
a savore bandona tele, hoj tumen te mur-
daren,
bo vičinavas, ale tumen na odphenenas,
vakeravas, ale tumen na šunenas,
kerenas oda, so hin nalačo andre mire jakha,
a kidñan tumenge avri oda, so mange nane
pre dzeka.“

¹³ Vašoda kada phenel o RAJ, o Adonaj:
„Dikh, mire služobñika chana,

- ale tumen avena bokhale.
 Dikh, mire služobníka pijena,
 ale tumen avena smedna.
 Dikh, mire služobníka radisařona,
 ale tumen avena pre ladž.
- 14 Dikh, mire služobníka giřavena radiřagostar
 andro jile,
 ale tumen rovena bara řalatar andro jile,
 bo tumaro duchos hikinela bare pharipnas-
 tar.
- 15 Tumaro nav lena mire avrikidle manuřa sar
 kořiben.
 Me, o RAJ, o Adonaj, tumen dava te mur-
 darel,
 ale mire služobníken dava aver nav.
- 16 Sako, ko peske andre phuv mangela o
 pořehnaņje,
 mangela peske o pořehnaņje le verne De-
 vlestar.
 Sako, ko andre phuv lela vera,
 lela vera pro verno Del.
 Bo o pharipena, so sas varekana, ena bisterde
 a garude anglal mire jakha.“

O nevo řebos the e nevi phuv

- 17 „Bo dikh, me kerava nevo řebos the nevi phuv,
 pre oda, so sas varekana, pes imar na
 leperela
 a řikasko na ela aņi pre godi.
- 18 Radisařon a thoven baripen andre oda, so
 stvorinava,
 bo dikhen, kerava o Jeruzalem pro
 radiřagos,
 a o manuřa andre radisařona.
- 19 Radisařuvava andro Jeruzalem

a thovava baripen andre mire manuša;
ode imar na ela o roviben aňi pes na
viskinela le pharipnastar.

20 Ode imar na ela čavoro, so dživel ča vajkeci
dživesa,
aňi phuro manuš, savo merel sigeder, sar hin
leskro časos.

Oles, ko merela šeleberšengro, pes lela sar
čhavores
a oles, ko pes na dodživela šel berš, pes lela
sar prekošles.

21 Ačhavana o khera a bešena andre;
sadzinenena o viňici a chana lengro ovocje.

22 Imar na ačhavana o khera, hoj ode te bešen
aver džene,
aňi na sadzinenena, hoj te chan aver džene,
bo mire manuša dživena ajci but sar o stromi;
mire avrikidle manuša igen radisalona
olestar, so kerena peskre vastenca.

23 Na kerena hijaba buči
a na ločhona le čhavoren, hoj te dživen
andre bari dar,
bo on ena o manuša požehňimen le RAJESTAR
a the lengre čhave lenca.

24 Mek aňi na vičinena, imar me odphenava,
mek sar vakerena, imar šunava avri.

25 O vlkos the o bakroro pes pašinena jekhetane,
o levos chala o phus avke sar o bikos,
ale o sap chala o prachos pal e phuv.

Na kerena nič nalačo aňi na zňičinena nič
pre calo miro sveto verchos,“
phenel o RAJ.

66

O Del kamel le pokornen

¹ Kada phenel o RAJ:

„O ňebos hin miro tronos
a e phuv hiŋi tel mire pindre.

Savo kher mange kamen te ačhavel?

Savo than man kamen te del pro
odpočinkos?

² Se kada savoro stvorinda miro vast
a savoro hin miro,“ phenel o RAJ.

„Ale me dikhav pre oda, ko hino pokorno,
kerel pokaŋje andral calo jilo a izdral mire
lavestar.

³ Oda, ko murdarel le bikos,
sar te murdardahas le manušes,
oda, ko obetinel le bakrores,
sar te phaglahas avri e meŋ le rikoneske,
oda, ko anel e chabeneskri obeta,
sar te obetindahas o balano rat,
oda, ko labarel o kadidlos,
sar te žehŋindahas la modlake.

Avke sar peske on kidle avri peskre chodŋiki
a radisaŋon peskre džungipnastar,

⁴ avke mange the me kidava avri te marel len
a te anel pre lende oda, sostar daran.

Bo sar me vičinavas, ŋiko pes na delas anglal,
sar me vakeravas, on na šunenenas.

Kerenas oda, so hin nalačho angle mire jakha,
a kidle peske avri oda, so mange nane pre
dzeka.“

E slava le Jeruzalemoskri

⁵ Šunen o lav le RAJESKRO,
tumen, so izdran anglal leskro lav:

„Tumare phrala, save tumen našti avri ačhen
a odčhiven vaš miro nav, phenen:

„Mi sikavel o RAJ peskri slava,
hoj te dikhas tumaro radišagos!‘
Ale on pes ladžana.

⁶ E bari vika šundol andral o foros!
O zoralo hangos andral o chramos!

Oda hin o hangos le RAJESKRO,
so počinel pale peskre nepřijatělenge.

⁷ Sigeder, sar avle o ločhibnaskre dukha, ločhila;
sigeder, sar avle o kurči, anda pro svetos
muršores.

⁸ Ko varekana šundā kajso vareso?
Ko varekana dikhla kajso vareso?

Či šaj pes kerel o narodos tel jekh džives?
Či šaj jekhvareste ulol calo narodos?

Se soča e čhaj le Sionoskri chudña te ločhol,
imar lake ulile o čhavore.

⁹ Či me doanav la džuvla dži paš o ločhuviben
a na domukav lake te ločhol?“ phučel o RAJ.

„Či me phandav andre o lono la džuvlake,
sar anel pro svetos le čhavores?“ phučel tiro
Del.

¹⁰ „Radisałon le Jeruzalemoha!
Thoven baripen andre leste, savore, so les
kamen.

Radisałon leha, tumen savore,
so upral leste roven.

¹¹ O Jeruzalem tuke ela sar daj,
so tut del o thud the o radišagos, hoj te čalos,
hoj te pijes so nekbuter andral lakro kolin
a te radisałos lakre pherdipnastar.“

- 12 Bo kada phenel o RAJ:
 „Dikh, me leske anava o smirom sar o pañi
 a o barvalipen le narodengro sar o pañi, so
 prečulal.
 Hordinena tumen pro vasta
 a bavinena tumen pro khoča.
- 13 Avke sar e daj potešinel peskre čhavores,
 avke me potešinava tumen;
 andro Jeruzalem avena potešimen.“
- 14 A sar oda dikhena, tumare jile radisałona
 a tumen rozkvitñinena sar čar.
 Akor pes sikavela, hoj o vast le RAJESKRO hin
 leskre služobñikenca,
 ale leskri bari cholì ela pre leskre
 ñeprijateła.
- 15 Bo dikh, o RAJ avela andre jag
 a leskre verdana avena sar e zoralì balvaj,
 hoj te anel tele peskri bari cholì
 the peskro dovakeriben le jagale
 plameñenca.
- 16 Bo la jagaha the peskra šablaha
 o RAJ sudzinela savore manušen;
 a ola, kas o RAJ predemela la šablaha, ena
 igen but.
- 17 „Jekhetane merena ola, ko pes pošvecinen
 a obžuzaren, hoj te džan pal peskro vodcas
 te lašarel peskre devlen andro pošvecimen
 zahradi, a the ola, ko chan balano mas the aver
 džungale džviren sar mišen,“ phenel o RAJ.
- 18 „Bo me džanav, so keren a so gondolinen.
 Avel o časos te skidel upre savore narodi the
 čhiba; avena a dikhena miri slava.

¹⁹ Thovava maškar lende znameňje a olendar, ko predžidile, bičhavava ko narodi andro phuva Taršiš, Put the Lud, ke ola, ko nacirden o lukos; the andro Tubal the Javan; dži pro ostrovi, so hine dur, save na šunde pal ma aňi na dikhle miri slava. A on vakerena pal miri slava maškar o narodi.

²⁰ A anena savore tumare phralen andral savore narodi pro graja, pro verdana, pro nošitki, pro somara the pro řavi pre miro sveto verchos andro Jeruzalem sar obeta le RAJESKE,“ phenel o RAJ. „Anena len avke, sar o Izraeliti anen e chabeneskri obeta andro Chramos le RAJESKRO andre žuži nadoba.

²¹ A the lendar mange kerava rašajen the Leviten,“ phenel o RAJ.

²² „Bo sar o nevo ňebos the e nevi phuv, save me stvorinava, ačhena angle mande,“ phenel o RAJ, „avke ačhela tumaro potomstvos the tumaro nav.

²³ Ačhela pes, hoj pre dojekh nevo čhon the pre dojekh šabat pes sako avela te klañinel angle mande,“ phenel o RAJ.

²⁴ „Džana avri a dikhena o mule řela olengre, ko pes mange ačhade, bo lengro kirmo na merela, lengri jag na murdařola a ena džungale savore manušenge.“

cxv

**Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib,
Slovensko 2022**
**Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2022 (New Testament+)**

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word
for the World Slovakia

Language: Romanes (Romani, Carpathian)

Contributor: Eastern European Mission

Eastern Slovak Romani Bible

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated
'Carpathian Romani.' The Roma people of Slovakia and the Czech
Republic can read and understand the printed text. The audio is also
understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Audio of the New Testament is available and that of the Old Testament is
expected by the end of 2023.

The text and audio are accessible on YouVersion, Bible.com, Biblia.sk,
Bible.is, <https://romani.global.bible>; etc. A standalone app can be
downloaded from GooglePlay: search for E Biblia Andre Romani Chib.

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual
words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 15 Apr 2023

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849